

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

POSTGRAU EN PRÀCTICA JURÍDICA I MÀSTERS ICAB, LA MILLOR
FORMACIÓ PER A L'EXERCICI PRÀCTIC DE L'ADVOCACIA #ICABAMBTU ⚖️

Núm. 330 · AGOST/SETEMBRE 2020
WWW.ICAB.CAT

EDICIÓ NOVEMBRE 2020

Converteix-te en advocada
Converteix-te en advocat

**POSTGRAU
ICAB
EN PRÀCTICA
JURÍDICA**

MÀSTERS

2020-2021

FAMÍLIA I SUCCESSIONS, CONCURSAL, COMPLIANCE,
FISCAL, NEGOCIS, ADVOCACIA PENAL, SOCIETAT
DE LA INFORMACIÓ, PROPIETAT INDUSTRIAL
I INTEL·LECTUAL, IMMOBILIARI, PROCESSAL CIVIL,
MEDIACIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES, CONSUM
I DESENVOLUPAMENT PER A DIRECTIVES

Descubra **Visual Analyzer** e investigue de la forma más **inteligente y rápida** con el **sistema nº 1 del mercado**

¿Imagina descubrir gráficamente los vínculos empresariales de cualquier empresa, autónomo o ejecutivo?

La funcionalidad **Visual Analyzer** de **investiga[®] pro** representa **gráficamente la red de vinculaciones** con la posibilidad de **aplicar filtros avanzados** de temporalidad y por tipo de vinculación.

www.axesor.es/investiga-pro

902 500 994
www.axesor.es
investiga@axesor.es

axesor { *Primera Agencia
de Rating española* }

Susana Ferrer

Diputada de la Junta de Govern de l'ICAB
i directora de la Revista Món Jurídic

TORNEM-HI

Segurament aquesta ha estat la més estranya tornada al curs escolar que protagonitzarem en anys.

No ha sonat tant aquesta temporada el clàssic eslògan de "vuelta al cole" i de fet ha estat menys clar que mai que efectivament poguéssim tornar físicament a algun lloc, ja sigui a l'escola o al despatx, després d'un estiu que ha estat un oasi en temps de sequera per la majoria de nosaltres.

Però aquí estem de nou, amb l'experiència d'uns mesos ja passats on la situació de confinament ens ha obligat a revisar i imaginar totes les versions possibles d'una realitat que, necessàriament, no es pot interrompre. L'advocacia s'ha rebel·lat com a essencial en uns temps difícils en els que hem après a prescindir de moltes coses i també a valorar-ne d'altres que abans donàvem per segures.

I, sempre al servei d'aquesta advocacia, l'ICAB reinventa les modalitats de prestació dels seus serveis per acompanyar i facilitar, en la mesura d'allò possible, l'exercici de la nostra professió.

La formació, abans primordialment presencial, és ara híbrida, segons la tipologia i durada dels cursos.

Els Màsters de Formació s'impartiran en diferents modalitats. Alguns de forma mixta, amb sessions presencials, impartides amb totes les mesures que la situació de pandèmia continua exigint (grups reduïts, distàncies, mesures d'higiene) i d'altres virtuals. D'altres com el de Dret dels Negocis o el de Compliance íntegrament on line.

En tots els casos amb contingut pràctic i al dia i tot buscant, en cadascuna de les modalitats ofertes, els avantatges inherents a les mateixes i l'excel·lència en cada una de les sessions. Serà la primera vegada que el Postgrau de l'EPJ es podrà cursar online, a l'igual que succeirà amb els Congressos que es celebraran, tots ells, en format virtual.

Haurem d'estar preparats, sens dubte, per continuar trufant el nostre vocabulari de mots, normalment de procedència anglosaxona. Portem ja mesos en què passem

del "teams" al "zoom", l'"Skype" ens sembla del segle passat i els cursos ara son en format "webinar" o "blended", amb un cert aroma a cafè que haurem de prendre sols a casa davant l'ordinador.. però és el que hi ha..

Tampoc podrem enriquir-nos personalment amb les converses amb els companys que creuàvem entre sessió i sessió als Congressos. I sens dubte crec que aquesta és la principal pèrdua que patirem a conseqüència d'aquesta manera diferent de fer les coses, més pràctica, segurament més segura, però menys complerta, menys real i en la qual ens perdrem allò immaterial que acostuma a no posar-se en valor fins que no es té.

Però vindran temps millors i d'aquesta en sortirem més forts i més feliços. El que és irrecuperable és la presència dels companys que hem perdut durant aquesta pandèmia. Ja de per si la mort és colpidora com per viure-la amb distàncies imposades.

Per això, des de Món Jurídic, volem mostrar el nostre condol a les famílies de tots els companys que han patit la seva pèrdua recentment.

Alguns d'ells havien estat membres de la Junta de l'ICAB tot exercint aquesta labor exigent, desinteressada i no sempre ben rebuda per tots, però tant gratificant com és la nostra, i que reben el corresponent obituari en aquesta edició.

D'altres juristes que han estat mestres de molts de nosaltres i que seran, per sempre, figures de referència per tothom com per exemple, Santiago Mir Puig, Julio Añoveros Trias de Bes, Alfonso Hernández Moreno i tants d'altres, a qui rendim un profund homenatge i guardem per sempre en el record d'aquesta institució que els ha volgut servir sempre.

Però, com dèiem a l'inici, hem de tornar, hem de seguir endavant. I no serà fàcil, i som conscients de què, per alguns, serà molt menys fàcil que per a d'altres. I és precisament aquest el fi de l'ICAB, servir als nostres col·legiats i col·legiades i emparar-los en l'exercici d'aquesta professió que ens agermana.

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 330 | Agost/Setembre 2020 | Continguts

ACTUALITAT	
06 Novetats legislatives	
10 Ampliació de la legislació	
SECCIÓ MÓN FISCAL 14	EL COL·LEGI ES MOU 30
PROPIETAT INTEL·LECTUAL I LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ UNA LLARGA POLEMICA EUROPEA 16	ENTREVISTA A... Giuseppe de Palo, Mediator 44
EFFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC: EL GOVERN ANTICIPA LES MESURES QUE S'ADOPTARAN EN SITUACIÓ DE SEQUERA 18	CARA A CARA 48
EN TEMPS DE LA COVID-19. COM AFRONTAR LA NOVA NORMALITAT? 20	ENTREVISTA A... Judit Mascó, Presidenta Fundació Ared 58
LA JUNTA INFORMA 22	ENTRE NOSALTRES 66
IN MEMORIAM 26	
EL COL·LEGI ES MOU 30	
¿POR QUÉ CUESTA TANTO ACCEDER AL TRIBUNAL SUPREMO? (COMENTARIO AL AUTO DE 11 DE MARZO DE 2020 DE LA SALA PRIMERA DEL TRIBUNAL SUPREMO) 62	
ELS CONTRACTES DE CONCESSIÓ I LA COVID-19: ENTRE EL RISC I L'EQUITAT 64	
SECCIONS 74 Biblioteca	

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor

Rafael Audivert, *Dret Administratiu*
Ma Dolores Azcárraga, *Dret Tributari*
Lluís Batlló, *Dret Penal*
Aurora Sanz Tomas, *Dret Laboral*
Sílvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de Família*
Alejandro Fuentes-Lojo, *Dret Immobiliari*
Cristian Gual, *Arbitratge i Litigació*
Christian Herrera, *Dret Mercantil i Internacional*
Alexander Salvador, *IP/IT/Protecció de Dades*.

Directora

Susanna Ferrer, *Dret Contenciós-administratiu,
Dret Civil i Dret Mercantil*

Directora Comunicació

Clara Llensa

Coordinadora Món Jurídic

Gema Mayol

Gabinet de Premsa

Roser Ripoll Alcon

Composició

Mònica Gil

Món Jurídic

Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número:

Isidor García, Aurora Sanz, Luís Batlló, Iván Rodríguez, Albert Folguera Ventura, Santiago de Nadal Arce, Isabel Caro-Patón Carmona, Jordi Arteaga Fuentes, Xavier Savin, Giuseppe Di Palo, Francisco Blázquez, Lucia Cristea, Yolanda Martínez Mata, Frederic Munné i Catalina, Carmen Del Castillo Vericat, Oriol Espar Bohera, Judit Mascó, Manuel Cachón Cadenas, Martí Vidiella, Héctor Herrera Ordóñez, Lluís Jou, Comissió de Dret Penitenciari de l'ICAB, Voluntaris ICAB, Patricia Sanpera i Juanjo Climent.

Fotografia

Albert Muñoz Thuile

Disseny

Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió

Litografies Rosés

Publicitat

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marqueting@icab.cat

Dipòsit legal

B-16.273-83

ISSN

1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

Una cosa és dir que treballem en PRO dels professionals.
Una altra és fer-ho:

Compte Expansió Premium PRO¹

1 / 6

Aquest nombre és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 és indicatiu de més risc.

Banco de Sabadell, S.A. es troba adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 euros per dipositant.

Bonifiquem la seva quota de col·legiat

10%

+

0

+

Gratis

+

Gratuïtes

de la seva quota, de col·legiat màxim 50 euros* un únic any.

comissions d'administració i de manteniment del seu compte.¹

transferències *online* en euros.

Targeta Or sense comissions, ni d'emissió ni demanteniment²

Truqui'ns al **900 500 170**, identifiqui's com a membre del seu col·lectiu i comencem a treballar.

¿Què necessita per contractar un Compte Expansió Premium PRO?

- Tenir-hi domiciliada una **nòmina o ingrés regular mensual d'un import mínim de 700 euros**, se n'exclouen els ingressos procedents de comptes oberts en el grup Banc Sabadell a nom del mateix titular.
- Més un dels productes següents contractats a través de Banc Sabadell:
 - **Una assegurança de protecció³**, que li oferirà un plus de tranquil·litat per a vostè i els seus. Les assegurances incloses són: autos, salut, dental, llar, decessos, protecció pagaments, accidents i vida risc. Se n'exclouen les assegurances de vida estalvi.
 - Un contracte d'**AutoRenting**. Tindrà els serveis del seu automòbil en una única solució integral.
 - Un d'aquests productes amb un **import mínim de 10.000 euros**:
 - Fons d'inversió.
 - Un pla de pensions individual, un pla de previsió assegurat o un pla EPSV.
 - Contracte de valors amb accions de qualsevol companyia.

També es pot beneficiar del compte si:

- Té un **saldo mitjà mensual** en recursos a Banc Sabadell **superior a 75.000 euros**. Es calcula com la suma de saldos del mes anterior de: saldos vista, dipòsits, renda fixa a venciment, assegurances de vida estalvi, fons d'inversió, valors cotitzables i no cotitzables, plans de pensions, plans de previsió EPSV i BS Gestió Cartera de Fons.
- O si és titular de **10.000 accions o més de Banc Sabadell, S.A.**

El Compte Expansió Premium PRO és exclusiva per a uns determinats col·lectius professionals. Pregunti al seu gestor quina és la solució financera concreta per al seu col·lectiu o truqueu a al telèfon 900.500.170.

*Bonificació del 10% de la quota de col·legiat amb un màxim de 50 euros per compte amb la quota domiciliada, per a nous clients de captació. La bonificació es realitzarà un únic any per a les quotes domiciliades durant els 12 primers mesos, comptant com a primer mes, el de l'obertura del compte. El pagament es realitzarà en compte el mes següent dels 12 primers mesos.

1. Rendibilitat: 0% TAE

2. Targeta Repsol Màxima: amb un 2% de descompte en carburant en fer gasolina en qualsevol estació de servei Repsol, Campsa o Petronor.

3. Assegurances que tenen com a intermediari BanSabadell Mediación, Operador de Banca-Seguros Vinculado del Grupo Banco Sabadell, S.A., amb NIF A-03424223 i domicili a l'av. Óscar Esplá, 37, 03007 Alacant, inscrita en el R. M. d'Alacant i en el Registre administratiu

especial de mediadors d'assegurances de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions amb la clau núm. OV-0004. Té subscripta una assegurança de responsabilitat civil d'acord amb la normativa de distribució d'assegurances i reassurances privades vigent en cada moment. Pots consultar les entitats asseguradores amb les quals BanSabadell Mediación ha signat un contracte d'agència d'assegurances en el web www.bancsabadell.com/bsmediacion.

1. Oferta vàlida fins el 31/12/2020

Pot fer extensiva aquesta oferta als seus empleats i familiars de primer grau.

sabadellprofessional.com

NOVETATS LEGISLATIVES

SELECCIÓ DE NORMATIVA DIVERSA PUBLICADA DE L' 1 DE JULIOL AL 16 DE SETEMBRE:

 Decreto-ley 18/2020, de 12 de mayo, de medidas urgentes en materia de urbanismo, fianzas y ambiental. BOE núm. 186 07/07/2020

 Decreto-ley 21/2020, de 2 de junio, de medidas urgentes de carácter económico, cultural y social. BOE núm. 206 30/07/2020

 Decreto-ley 22/2020, de 2 de junio, por el que se determinan los órganos competentes para tramitar las sanciones por incumplimientos de la normativa reguladora del estado de alarma denunciados por los diferentes cuerpos policiales. BOE núm. 206 30/07/2020

 Decreto-ley 23/2020, de 9 de junio, de medidas urgentes en materia tributaria. BOE núm. 206 30/07/2020

 Decreto-ley 25/2020, de 16 de junio, de medidas extraordinarias en materia social y de carácter fiscal y administrativo. BOE núm. 206 30/07/2020

 Decreto-ley 26/2020, de 23 de junio, de medidas extraordinarias en materia sanitaria

y administrativa. BOE núm. 206 30/07/2020

 Real Decreto-ley 24/2020, de 26 de junio, de medidas sociales de reactivación del empleo y protección del trabajo autónomo y de competitividad del sector industrial. BOE núm. 178 27/06/2020

 Decret 68/2020, de 14 de juliol, de modificació del Decret 43/2019, de 25 de febrer, de reestructuració del Departament de la Vicepresidència i d'Economia i Hisenda. DOGC núm. 8178 16/07/2020

 Decret Llei 28/2020, de 21 de juliol, pel qual es modifica la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania i s'adopten mesures urgents per harmonitzar prestacions socials amb l'ingrés mínim vital. DOGC núm 8184 23/07/2020

 Ley 1/2020, de 15 de julio, por la que se deroga el despido objetivo por faltas de asistencia al trabajo establecido en el artículo 52.d) del texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores, aprobado por el Real Decreto Legislativo 2/2015, de 23 de octubre. BOE núm 194 16/07/2020

 Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya. DOGC núm. 8171 07/07/2020

 Real Decreto-ley 26/2020, de 7 de julio, de medidas de reactivación económica para hacer frente al impacto del COVID-19 en los ámbitos de transportes y vivienda. BOE núm. 187 08/07/2020

 Real Decreto 689/2020, de 21 de julio, por el que se desarrolla la estructura orgánica básica del Ministerio de Hacienda y se modifica el Real Decreto 139/2020, de 28 de enero, por el que se establece la estructura orgánica básica de los departamentos ministeriales. BOE núm. 199 22/07/2020

 Ley 2/2020, de 27 de julio, por la que se modifica el artículo 324 de la Ley de Enjuiciamiento Criminal. BOE núm. 204 28/07/2020

 Llei 9/2020, del 31 de juliol, de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, i de la Llei 15/2009, de mediació en l'àmbit del dret privat. DOGC núm. 8193 04/08/2020

 Llei 10/2020, del 31 de juliol, de modificació de la Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, amb relació a l'exempció de copagament als menors orfes tutelats per la Generalitat. DOGC núm. 8193 04/08/2020

 Real Decreto-ley 27/2020, de 4 de agosto, de medidas financieras, de carácter extraordinario y urgente, aplicables a las entidades locales. BOE núm. 211 05/08/2020

 Decret 75/2020, de 4 d'agost, de turisme de Catalunya. DOGC núm. 8195 06/08/2020

 Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital. DOGC núm. 8195 06/08/2020

 Decret 77/2020, de 4 d'agost, pel qual es regula la prestació de serveis en la modalitat de teletreball per al personal al servei de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i els seus organismes autònoms. DOGC núm. 8195 06/08/2020

 Decret 78/2020, de 27 d'agost, pel qual es modifiquen els Estatuts de l'Agència Catalana de l'Aigua, aprovats pel Decret 86/2009, de 2 de juny, i el Decret 104/2010,

de 3 d'agost, pel qual s'aprova el desplegament territorial de l'Agència Catalana de l'Aigua. DOGC núm. 8214 31/08/2020

 Resolució de 9 de julio de 2020, de la Dirección de la Agencia Estatal de Seguridad Aérea, por la que se publican las Directrices operativas para la gestión de pasajeros aéreos y personal de aviación con relación a la pandemia COVID-19. BOE núm. 195 17/07/2020

 Resolució de 1 de julio de 2020, del Departamento de Recaudación de la Agencia Estatal de Administración Tributaria, por la que se habilitan trámites y actuaciones a través del canal telefónico, mediante el sistema de firma no avanzada con clave de acceso en un registro previo

(sistema cl@ve pin). BOE núm. 186 07/07/2020

 Resolución de 15 de julio 2020, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decreto-ley 22/2020, de 16 de junio, por el que se regula la creación del Fondo COVID-19 y se establecen las reglas relativas a su distribución y libramiento. BOE núm. 186 18/07/2020

 Resolución de 15 de julio 2020, del Congreso de los Diputados, por la que se ordena la publicación del Acuerdo de convalidación del Real Decreto-ley 25/2020, de 3 de julio, de medidas urgentes para apoyar la reactivación económica y el empleo. BOE núm. 196 18/07/2020

DOCTORS MIRAVÉ **ODONTOLOGIA 360°**

Entre d'altres especialitats:

- Ortodòncia invisible
- Odontologia Infantil
- Odontologia Integrativa

Disposem d'un servei de gestió de l'ansietat dental

Serveis sense cost per col·legiats i familiars (mateix domicili):

- Visites Odontològiques
- Higiene dental anual
- Visites odontològiques urgència
- Rx intra-orals
- Tarifes preferencials per la resta de tractaments

C/Muntaner 239 Telf. 93 200 93 39

Ens hem unit, hem ampliat i seguirem creixent plegats

www.mirave.es

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

PROPIETAT HORITZONTAL: LES REUNIONS DE LES JUNTES DE LES COMUNITATS DE PROPIETARIS I ELS DECRETS LLEI 10/2020 I 26/2020

Coordinat per Isidor Garcia

Durant aquests darrers mesos, el Govern de la Generalitat de Catalunya ha aprovat dos Decrets lleis (convalidats pel Parlament) que regulen el funcionament de les Juntes de les Comunitats de propietaris (en propietat horitzontal). El primer d'ells va ser el Decret Llei 10/2020, de 27 de març, pel qual s'estableixen noves mesures extraordinàries per fer front a l'impacte sanitari, econòmic i social de la COVID-19 (publicat al DOGC del 28 de març de 2020) i el segon va ser el Decret Llei 26/2020, de 23 de juny, de mesures extraordinàries en matèria sanitària i administrativa de la Generalitat de Catalunya (publicat al DOGC del 24 de juny de 2020).

Cal advertir que el primer es va publicar al DOGC catorze dies després d'haver estat declarat l'estat d'alarma (al Reial Decret 464/2020, de 14 de març), la qual cosa podia comportar un cert problema sobre les Juntes convocades i/o celebrades amb anterioritat a la vigència d'aquest Decret Llei 10/2020, problema que —d'altra banda—no era tal: o s'havien convocat i celebrat

conforme les disposicions de l'art. 553 CCCat, o havien de trobar solució en aquest Decret Llei. La norma, a més, va ser retroactiva: es determinava que les mesures previstes en l'article 4 (que, entre d'altres matèries, regulava aquesta) s'havien d'entendre vigents des de l'entrada en vigor de l'estat d'alarma.

Aquest primer Decret Llei va establir que els terminis legals o estatutaris per a la convocatòria i celebració de les reunions de les juntes de propietaris en les comunitats subjectes a règim de propietat horitzontal restaven suspeses a partir de la data de declaració de l'estat d'alarma, i el seu còmput s'havia de reprendre a partir de la data de finalització de l'estat d'alarma o les seves prorroques. Dit en altres paraules, s'establí una suspensió en el còmput, no una interrupció: una vegada acabat l'estat d'alarma, no s'havia de tornar a començar el còmput del termini des del principi.

També establí que les reunions ja convocades que s'haguessin

de celebrar durant la vigència d'aquest estat d'alarma restaven suspeses i s'havien de tornar a convocar dins del mes següent a l'aixecament de l'estat d'alarma, llevat que fos possible dur-les a terme pels mitjans establerts en l'article 312-5.2 del Codi civil de Catalunya (videoconferència o d'altres mitjans de comunicació, sempre que resti garantida la identificació dels assistents, la continuïtat de la comunicació, la possibilitat d'intervenir en les deliberacions i l'emissió del vot).

A més, sorprenentment s'admetia que, durant l'estat d'alarma, es poguessin adoptar acords sense reunió, a instància de la persona que presideix la junta, si es complien els requisits establerts a l'article 312-7 del Codi civil de Catalunya (mitjançant l'emissió del vot per correspondència postal, comunicació telemàtica o qualsevol altre mitjà, sempre que restin garantits els drets d'informació i de vot, que quedi constància de la recepció del vot i que se'n garanteixi l'autenticitat).

Pel que fa al segon Decret Llei (el Decret Llei 26/2020) cal assenyalar de bon començament que dona una nova redacció a l'art. 4.4 del Decret Llei 10/2020, de 27 de març, que regulava la matèria, i la seva regulació és la vigent actualment.

En aquesta disposició s'estableixen una sèrie de previsions respecte a les Juntes de propietaris en les comunitats en règim de propietat horitzontal subjectes al dret civil català, mesures que es declaren vigents des de la finalització de l'estat d'alarma, això és, des del 21 de juny de 2020.

Aquestes previsions comporten, en primer lloc i de forma molt destacada, la suspensió de l'obligació de convocar i celebrar Juntes de propietaris fins al 30 d'abril de 2021.

Al respecte, ja s'ha indicat que aquesta disposició és la que fins ara regula la matèria, tot i que a la vista de la situació sanitària no podem deixar d'advertir que podria ajornar-se aquest termini. Tal vegada hagués estat més raonable començar establint un termini més ampli, com vàrem reclamar els professionals del sector. Sobretot, perquè –com veurem– aquesta suspensió no comporta una prohibició de celebrar juntes i, si del que es tracta és de garantir la celebració almenys de la reunió ordinària anual d'aprovació de comptes i pressupost o d'elecció de les persones que han d'exercir els càrrecs en la comunitat, sempre

serà millor establir un termini que pugui resultar útil.

En aquest sentit, no deixa de cridar l'atenció que, en l'àmbit estatal i per a les persones jurídiques de Dret privat s'ha modificat la previsió inicial (mitjançant el Reial Decret-Llei 19/2020, de 26 de maig) per tal d'establir que l'obligació de formular els comptes anuals, ordinaris o abreujats, individuals o consolidats, en el termini de tres mesos a comptar des del tancament de l'exercici social que incumbeix l'òrgan de govern o administració d'una persona jurídica i, quan sigui legalment exigible, l'informe de gestió i altres documents exigibles segons la legislació de societats, resta suspesa fins a l'1 de juny de 2020, reprenent-se de nou per altres tres mesos a comptar des d'aquesta data.

Per altra banda, com hem apuntat, no es prohibeix la convocatòria i celebració de Juntes de les comunitats de propietaris, sinó que s'atorga expressament a la comunitat la possibilitat de celebrar Juntes (dins aquest termini que acaba el 30 d'abril de 2021) a instàncies de la Presidència o a petició d'almenys un 20% dels propietaris amb dret a vot, que representin el 20% de les quotes, atenent les seves circumstàncies i havent de complir-se en aquestes reunions les mesures de seguretat a cada moment aplicables.

Aquesta Junta es pot celebrar de forma "presencial" o també pels

mitjans establerts en l'art. 312-5.2 del Codi civil de Catalunya; és a dir, com abans ja s'ha indicat, per videoconferència o altres mitjans de comunicació sempre que resti garantida la identificació dels assistents, la continuïtat de la comunicació i la possibilitat d'intervenir en les deliberacions i l'emissió del vot.

En aquest cas, l'únic comentari a fer és que no es justifiquen les raons per establir un quòrum com l'assenyat, que comporta una modificació evident (tot i que semblaria ser que només conjuntural) del que determina l'art. 553-20.2, segons el qual la junta de propietaris s'ha de reunir quan ho consideri convenient el president i quan ho demani, com a mínim, una quarta part dels propietaris o els qui representin una quarta part de les quotes de participació.

A més, es manté la possibilitat d'adoptar acords sense reunió, a instància de la persona que presideix la junta, si es compleixen els requisits establerts a l'article 312-7 del Codi civil de Catalunya, que abans ja hem esmentat

Per últim, és important indicar que el darrer pressupost anual aprovat s'entén prorrogat fins a la celebració de la junta ordinària en la qual -com en qualsevol altra Junta ordinària- també s'ha de procedir a l'aprovació dels comptes anteriors i a la renovació dels càrrecs, d'acord amb allò que estableix l'article 553-15 del Codi civil de Catalunya.

RESSENYES JURISPRUDENCIALS

Coordinat per: Aurora Sanz (Laboral), Lluís Batlló (Penal), Ivan Rodriguez Florido (Contenciós-Administratiu).

PENAL

TEMPTATIVA D'ASSASSINAT

Sentència de l'Audiència Nacional de 15 de juny de 2020

L'Audiència Nacional, en la seva sentència de data 15 de juny de 2020, condemna a un membre d'ETA per la col·locació d'explosiu en la localitat d'Hernani, l'any 2009, a més de per la fabricació i col·locació de dues bombes parany que havien d'explotar quan la Ertzaintza acudís a la zona després de l'explosió del primer artefacte.

L'explosiu va esclatar però les bombes parany no van arribar a explotar, per no haver funcionat correctament la llinya que les unia al detonador.

La condemna ho és també per delicte de danys, però no per pertinença a banda armada, en haver complert el penat una condemna a França per aquest fet.

L'aspecte més interessant d'aquesta resolució radica, no obstant això, en la important condemna per 25 delictes d'assassinat en grau de temptativa, pel fet que la nit dels fets van acudir al lloc de la deflagració un total de vint-i-cinc persones, entre Ertzaintza, Policia Municipal i alguns tècnics de companyies

telefòniques, en haver estat col·locat l'explosiu en un repetidor.

L'Audiència, en la seva condemna, fa valer el nombre de persones que aleatòriament va acudir al lloc dels fets, resultant que van ser vint-i-cinc, per a condemnar per vint-i-cinc delictes d'assassinat en grau de temptativa de caràcter terrorista, a quinze anys de presó cadascun, sumant en total una pena (comptant amb els altres dos delictes referits) de 389 anys de presó.

Estem davant un concurs ideal de delictes i per això, hauria d'aplicar-se l'article 77 del Codi penal, és a dir, la pena prevista per a la infracció més greu en la seva meitat superior. No obstant això, com això comportaria una diferència penològica exageradament àmplia respecte al concurs real, basada només en la forma de comissió (utilitzar un explosiu en lloc de, per exemple, disparar sobre 25 persones) el Tribunal Suprem va resoldre, en el seu acord de ple no jurisdiccional de data 20 de gener de 2015, que "Els atacs a la vida de diverses persones, executats amb dol directe o eventual, s'hagi produït o no el resultat, sempre que es realitzin a partir d'una única acció, han de ser tractats a l'efecte de penalitat conforme a les penes previstes per al concurs real (Article 73 i 76 Codi Penal) excepte l'existència de regla penològica especial (Article 382 del Codi Penal)".

Aquesta interpretació, en un supòsit com el descrit, fa dependre la gravetat de la pena d'un fet circumstancial com el nombre de persones que finalment van acudir al lloc dels fets, un resultat hipotètic que de-

pendria exclusivament del desvalor de resultat, que no d'acció. No obstant això, equipara la pena a la resultant d'un concurs real, independentment de la forma de comissió del fet, la qual cosa sembla lògica.

LABORAL

CÒMPUT DEL TEMPS TRANSCORREGUT ENTRE ACOMIADAMENT I READMISSIÓ

Sentència del TJUE (assumples acumulats C-762/18) de 25 de juny de 2020

Aquesta resolució del recurs en via prejudicial del Tribunal de Primera Instància de Bulgària estableix que el període comprès entre l'acomiadament improcedent o nul i la readmissió del treballador al seu lloc de treball cal assimilar-se a un període de treball efectiu amb l'objectiu de determinar el dret de vacances anuals retribuïdes independentment del fet que durant aquest període el treballador no hagi prestat serveis efectivament. En aquest sentit, el Tribunal de Justícia recolza la seva argumentació en base la jurisprudència que disposa que, quan un treballador no pot complir amb els seus deures per raó imprevisible i aliena a la seva voluntat (com per exemple, en cas de malaltia), el dret a vacances anuals retribuïdes no pot quedar supeditat al requisit d'haver treballat efectivament. No obstant, el Tribunal

MUTUALIDAD
ABOGACÍA

Tot bé, família?

Per a qualsevol cosa, truqueu

I mengeu en condicions!

Vols el millor
per als qui
més t'estimes

Fes mutualista un familiar
mutualidadabogacia.com

50 € per a tu i 50 € per al teu familiar!*

Atenció personalitzada

Delegació de la Mutuallidat de la Abogacia
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Patricia Ruiz Puente

C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona
T. 936 01 12 33
patricia.ruiz@mutualidadabogacia.com

*Vàlid fins al 31 de desembre de 2020.

L'ingrés es farà al Sistema de Ahorro Flexible (SVA) de cadascun dels premiats. En el cas que no el tingui contractat, se n'hi obrirà un per poder fer-hi l'ingrés. En el cas que el familiar nou mutualista provingui de la contractació d'un Plan Junior, l'ingrés es farà directament al Plan Junior. Al mutualista presentador en aquest cas (mutualista sènior), se li aplicarà l'incentiu al SVA tal com està disposat per a la resta dels productes. S'aplicarà l'incentiu quan el departament d'operacions de la Mutuallidat de la Abogacia confirmi l'operació duta a terme. Aquesta promoció no es pot acumular amb d'altres que estiguin en vigor.

precisa que, si el treballador ha ocupat un nou lloc de treball durant aquest període, el dret de vacances anuals retribuïdes únicament podrà ser exigint al nou empresari.

ACOMIADAMENT I VULNERACIÓ DEL COMPROMÍS DE CONFIDENCIALITAT AMB PERSONES ALIENES A L'EMPRESA

Sentència de 13 de maig de 2020 del TSJ d'Andalusia

Aquesta sentència analitza l'acomiadament d'una treballadora que, havent signat un document de confidencialitat en el que es comprometia a no utilitzar les dades de caràcter personal a les que tingués accés amb una finalitat diferent a les funcions que tenia encomanades, va presentar una papereta de conciliació reclamant a l'empresa diferències salarials per raó de gènere respecte dels seus companys d'igual categoria especificant els seus noms i cognoms i exposant els seus salaris anuals i incentius sense comptar amb el seu consentiment. Alhora, va remetre per correu electrònic aquesta documentació a persones alienes a l'empresa. Al respecte, el Tribunal, valorant la col·lisió de l'obligació de confidencialitat amb el dret fonamental de la treballadora a la no discriminació conclou que, tot i admetent que la treballadora hagués estat legitimada per utilitzar aquesta informació reservada de l'empresa per fundar la seva reclamació de diferències salarials per raó de gènere, en cap cas estava facultada per notificar aquesta informació a persones alienes a l'empresa, el que suposa una infracció de la LOPD en matèria de bona fe contractual. Així, l'índici de vulneració del dret a la indemnitat al-

legat per la treballadora derivat de la circumstància de què el seu acomiadament fos posterior a la presentació per ella de la papereta de conciliació queda desvirtuat a l'entendre la Sala que els fets de la carta d'acomiadament són constitutius d'un incompliment greu i culpable.

CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

EL TRIBUNAL SUPREM FIXA COM S'HA DE COMPUTAR EL MES D'AGOST PEL QUE FA A LA INTERPOSICIÓ DEL RECURS CONTENCIÓS-ADMINISTRATIU

Sentència núm. 910/2020 del Tribunal Suprem (Sala Contenciosa Administrativa, Secció 5a), de 2 de juliol de 2020 (rec. 3780/2019)

El mes d'agost i el còmput dels terminis en l'ordre contenciós-administratiu és una qüestió que semblava relativament pacífica i consolidada fins que l'octubre de 2019 el Tribunal Suprem va admetre un recurs de cassació contra una interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia de Galícia per la qual es va inadmetre un recurs contenciós-administratiu per extemporani en sorprenent interpretació del mes d'agost.

El supòsit de fet era el següent, un interessat va rebre notificació de l'acord del Jurat d'Expropiació de Galícia el 9 d'agost de 2018 i contra aquest va presentar recurs contenciós-administratiu davant del TSJ de Galícia el 29 d'octubre del mateix any. Resulta evident que el mes d'agost és inhàbil processalment, però els dubtes sobre aquesta qüestió versen sobre com

s'havia de computar el termini de dos mesos per la interposició del recurs. Aparentment, en la lògica jurídic-processal del TSJ de Galícia, malgrat que part d'aquest termini bimensual és inhàbil (aquells dies del mes d'agost) s'havia d'iniciar el còmput del termini des del mateix moment de la notificació i, en conseqüència, acabava el 9 d'octubre 2018. Aquesta interpretació parteix de considerar que el termini per interposar un recurs és substantiu, i no processal, circumstància per la qual s'aplicaria l'article 5 del Codi civil i el còmput dels terminis dels mesos de data a data.

Realment és una interpretació sorprenent, jurídicament poc fonamentada –com a mínim a la citada Interlocutòria– i que xoca frontalment amb la literalitat de l'article 128 de la Llei 29/1998 de la jurisdicció contenciosa administrativa (LJCA) el qual preveu que "durant el mes d'agost no corre el termini per interposar el recurs contenciós administratiu ni cap altre termini dels que preveu aquesta Llei". El precepte legal és força clar i meridiana.

Doncs bé, com era d'esperar el Tribunal Suprem ha tallat de soca-rel aquesta interpretació del TSJ de Galícia, i ha fixat com a doctrina jurisprudencial que l'article 128.2 LJCA ha d'interpretar-se en el sentit que, excepte pel que fa al procediment per a la protecció de drets fonamentals, el mes d'agost ha de descomptar-se en el termini d'interposició del recurs contenciós-administratiu i, per tant, quan la notificació de l'actuació administrativa es produeix al mes d'agost, el termini bimensual per a la interposició del recurs contenciós administratiu ha de començar a computar-se l'1 de setembre, disposant els interessats de la totalitat del termini bimensual.

Alter Medic Plus

Saps **què ens fa diferents** de la resta d'assegurances de salut?

- El nostre **quadre mèdic**, a més de comptar amb **centres de renom**, inclou els **equips mèdics de prestigi** que hi treballen.
- La nostra **cobertura de pròtesis** és la **més completa del mercat**.
- **Lliure elecció** de **ginecòleg i pediatre** (amb el reembossament del 80% de les despeses).
- La **cobertura d'assistència integral del càncer** cobreix medicacions i teràpies que **altres companyies no cobreixen**.
- Som els únics que **cobrim íntegrament la tècnica LASIK** per a la cirurgia dels defectes de la refracció de l'ull.
- Garantim l'**hospitalització en qualsevol centre del món**, fins a un màxim de 42.000 €, per a tractaments especials que no prestin cap dels nostres centres concertats.
- I molt més!

I ara, una **TARGETA REGAL d'Amazon** per valor de **50 €**

Per a noves altes d'una assegurança de salut d'Alter Mútua que es formalitzin fins l'1 de gener de 2021.

+ INFORMACIÓ:

T. 93 207 77 75

| www.altermutua.com

CONSULTA'NS

| assessors@altermutua.com

Segueix-nos a les nostres xarxes socials:

LA DAC6 Y LA OBLIGACIÓN DE COMUNICAR LOS MECANISMOS TRANSFRONTERIZOS POR PARTE DE LOS ABOGADOS

Albert Folguera Ventura
Col·legiat Núm: 28.923

El dia 5 de juny de 2018 es va publicar la Directiva (UE) 2018/822 del Consell, de 25 de maig de 2018, que modifica per sisena vegada la Directiva 2011/16/UE (DAC) pel que fa a l'intercanvi automàtic i obligatori d'informació en l'àmbit de la fiscalitat (d'ara endavant DAC6), incorporant noves obligacions en relació amb els mecanismes transfronterers subjectes a comunicació d'informació a càrrec dels denominats intermediaris fiscals, per al posterior intercanvi automàtic d'aquesta informació entre les Administracions tributàries de la Unió Europea.

Aquesta norma comunitària estableix l'obligació per part dels intermediaris fiscals de declarar les operacions que puguin considerar-se com a planificació fiscal agressiva i que es produeixin en l'àmbit internacional.

La Directiva va entrar en vigor el dia 25 de juny de 2018 i els Estats haurien de transposar i desenvolupar-la abans del 31 de desembre de 2019 per a aplicar les seves disposicions a partir de l'1 de juliol de 2020.

El Consell de Ministres va aprovar el 12 de maig de 2020 el Projecte de Llei pel qual modifica la Llei General Tributària per a la transposició de la DAC6.

El deure de comunicació prevista en la DAC6 s'estableix amb dues finalitats fonamentals. D'una banda, l'obtenció d'informació amb l'objectiu de lluitar contra l'elusió i l'eva-

sió fiscal. D'altra banda, una fi dissuasiva respecte de la realització de mecanismes de planificació fiscal agressiva. El Govern considera que la transposició de la DAC6 suposa una eina d'intercanvi d'informació molt útil per evitar aquestes pràctiques il·legals o abusives que erosionen el sistema tributari.

Les obligacions d'informació que estableix la normativa estan dirigides fonamentalment als intermediaris que seran els obligats a presentar la declaració davant l'Agència Tributària. Hauran d'informar dels mecanismes transfronterers (operacions, negocis jurídics, esquemes, acords) que realitzin les parts en dos Estats membres de la UE o un Estat membre i un tercer Estat.

La DAC6 considera com a intermediaris als advocats i advocades, gestors administratius, assessors o institucions financeres que assumeixen una posició primordial o de domini sobre l'esquema, com a aquells altres que realitzen un assessorament parcial i que a més compleixin, com a mínim, una de les següents condicions:

- Residir a efectes fiscals en un Estat membre.
- Disposar d'un establiment permanent en un Estat membre a través del qual es presten els serveis relacionats amb l'esquema de què es tracti.
- Haver-se constituït en un Estat membre o estar subjecte a la legislació d'un Estat membre.
- Estar inscrit en una associació professional relacionada amb serveis jurídics, fiscals o de consultoria en un Estat membre.

L'obligació de declaració d'un mecanisme transfronterer no implica necessàriament que sigui defraudatori o elusiu, sinó únicament que en ell concorren determinats indicis de planificació fiscal que fan obligatori presentar aquesta declaració. De la mateixa manera, realitzar la declaració no implica l'acceptació per part de l'Agència Tributària de la legalitat d'aquest mecanisme transfronterer.

La transposició es vehicula a través de dues noves disposicions addicionals (DA) que s'introdueixen en la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (LGT).

La primera DA estableix les directrius bàsiques de l'obligació d'informació de determinats mecanismes de planificació fiscal conforme a la DAC6 i al règim general de les obligacions d'informació existent en el nostre Dret

tributari. Així mateix, aquesta disposició preveu a nivell legal dues obligacions independents, però relacionades amb l'anterior, com són l'obligació dels intermediaris d'actualitzar la informació dels mecanismes transfronterers "comercialitzables"; així com el deure d'informar sobre la utilització dels mecanismes transfronterers per part dels obligats tributaris interessats en aquests.

Així mateix, seguint els principis inspiradors de la DAC6, es reconeix el deure de secret professional a l'efecte de les obligacions d'informació i per tant, estaran dispensats d'aquesta obligació d'informació els intermediaris, amb independència de l'activitat desenvolupada, que hagin assessorat respecte al disseny, comercialització, organització, posada a disposició per a la seva execució o gestió de l'execució d'un mecanisme transfronterer amb l'únic objecte d'avaluar l'adequació d'aquest mecanisme a la normativa aplicable i sense procurar ni facilitar la implantació d'aquest.

Adicionalment, l'intermediari obligat pel deure de secret professional podrà quedar alliberat del mateix mitjançant autorització comunicada de manera fefaent per l'obligat tributari interessat.

La segona DA estableix la regulació de les obligacions de comunicació entre els intervinents i participants en els mecanismes transfronterers de planificació fiscal objecte de declaració.

Els intermediaris eximits pel deure de secret professional de la presentació de la declaració dels mecanismes transfronterers de planificació fiscal hauran de comunicar fefaentment aquesta exempció als altres intermediaris i obligats tributaris interessats que participin en els citats mecanismes, sobre els qui recaurà l'obligació de presentar la declaració informativa.

Les persones o entitats que tinguessin la condició legal d'obligats a declarar i que haguessin presentat la declaració, hauran de comunicar fefaentment la seva presentació a la resta d'intermediaris o, en el seu cas, a la resta d'obligats tributaris interessats, els qui, en virtut d'aquella, quedaran eximits de l'obligació de declarar.

Com a correlat lògic de les obligacions d'informació anteriors, es regula el règim sancionador associat a l'incompliment d'aquestes obligacions.

En primer lloc, per la falta de presentació, presentació de manera incompleta, inexacta o amb dades falses de les declaracions informatives. En concret, s'estableix amb caràcter general, una sanció consistent en multa pecuniària fixa de 2.000 euros per cada dada o conjunt

de dades referides a un mateix mecanisme que hagués hagut d'incloure's en la declaració amb un mínim de 4.000 euros i un màxim equivalent a l'import dels honoraris percebuts o a percebre per cada mecanisme o al valor de l'efecte fiscal derivat de cada mecanisme calculat en els termes reglamentàriament establerts, depenent del fet que l'infractor sigui l'intermediari o l'obligat tributari interessat, respectivament. El límit màxim no s'aplicarà quan el mateix fos inferior a 4.000 euros.

No obstant l'anterior, s'estableixen limitacions respecte a la quantia de la sanció quan un mecanisme transfronterer manqui de valor i quan la informació hagi estat presentada fora de termini sense requeriment previ de l'Administració tributària.

Així mateix, també constitueix una infracció tributària la presentació de les declaracions informatives per mitjans diferents als electrònics, informàtics i telemàtics en aquells supòsits en què hi hagués obligació de fer-ho per aquests mitjans. La sanció consistirà en multa pecuniària fixa de 250 euros per dada o conjunt de dades referides a un mateix mecanisme que hagués hagut d'incloure's en la declaració amb un mínim de 750 euros i un màxim de 1.500 euros.

En segon lloc, la falta de comunicació per part dels intermediaris eximits pel deure de secret professional en el termini establert o la realització de la comunicació ometent dades o incloent dades falses, incomplets o inexactes se sancionarà amb una multa pecuniària fixa de 600 euros.

En el cas de la falta de comunicació a la resta d'intermediaris per part de les persones o entitats que tinguessin la condició legal d'obligats a declarar i que haguessin presentat la declaració o la realització de la comunicació ometent dades o incloent dades falses, incomplets o inexactes, se sancionarà amb una multa pecuniària fixa de 600 euros.

Finalment, els mecanismes transfronterers el deure de declaració dels quals hagi nascut entre el 25 de juny de 2018 (data d'entrada en vigor de la DAC6) i el 30 de juny de 2020 (data de la seva aplicació efectiva), hauran de ser objecte de declaració en els mesos de juliol i agost de 2020. El projecte de llei estableix que l'entrada en vigor de la transposició era l'1 de juliol de 2020.

No obstant això, a la data de la redacció d'aquest article (27 de juliol de 2020), es desconeix els terminis d'aprovació d'aquesta normativa i la seva entrada en vigor definitiva, que en tot cas tindrà efectes retroactius a 1 de juliol de 2020.

PROPIETAT INTEL·LECTUAL I LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ UNA LLARGA POLÈMICA EUROPEA

Didàctiques reflexions al voltant de la Directiva Europea de Drets d'Autor, analitzant la protecció dels diferents drets en conflicte i els canvis de tendència realitzats pel TJUE.

Santiago de Nadal Arce
Col·legiat Núm: 14.214

El 26 de març de 2020, la nova Directiva de la Unió Europea de Drets d'Autor va complir un any. S'ha parlat que els seus articles 15 i 17 s' excedeixen en la seva protecció de la Propietat Intel·lectual, enfront del dret a la Llibertat d'Empresa dels Prestadors d'Accés / de Serveis a Internet, i el dret a la Protecció de Dades Personals i Llibertat d'Expressió dels usuaris d'Internet.

Aquesta protecció no és una novetat. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea porta anys, harmonitzant aquests drets, d'acord amb la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea. Aquesta harmonització ha permès un control més ampli dels continguts a Internet, en línia de la nova Directiva.

1. ÚS DE PUBLICACIONS EN LÍNIA. RESPONSABILITAT DE PRESTADORS DE SERVEIS A INTERNET

1.1 L'Art. 15 de la Directiva regula l'ús en línia de publicacions de premsa

La Directiva reconeix a les publicacions de premsa el dret a prohibir la reproducció i comunicació en línia dels seus continguts per Prestadors de Serveis d'Informació.

1.2 L'Art. 17 de la Directiva regula l'ús de continguts protegits per Prestadors de Serveis que comparteixen continguts en línia.

La Directiva considera que els Prestadors de Serveis que comparteixen continguts en línia realitzen un acte de comunicació o posada a la disposició del públic, si ofereixen accés a obres protegides per Drets d'Autor, carregades per usuaris. Per tant, han d'obtenir una autorització/licència dels titulars de drets. Si no s'autoritza l'ús, el Prestador de Serveis serà responsable de la posada a disposició. Excepte si han fet "els majors esforços" per a: obtenir una autorització; i garantir el no accés.

El Prestador ha d'actuar ràpidament, en rebre una notificació motivada, per a inhabilitar l'accés o evitar que es carregui.

La coordinació entre Drets Fonamentals de Propietat Intel·lectual i Llibertat d'Expressió, i Protecció de Dades Personals, a Europa ve de llarg. S'ha desenvolupat en diverses Directives i en la Jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea.

2. CARTA DE DRETS FONAMENTALS DE LA UNIÓ EUROPEA

La Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea de 7 de desembre de 2000 recull tots els drets en conflicte.

L'Art. 8 de la Carta protegeix el Dret a la Intimitat. L'Art. 11 protegeix la Llibertat d'Expressió i Informació. L'Art. 16 protegeix la Llibertat de Creació i Funcionament de les Empreses. L'Art. 17 garanteix el Dret a la Propietat, inclosa la Propietat Intel·lectual.

3. DRET A LA INTIMITAT

En paral·lel a aquestes regles, "constitucionals", la Unió Europea ha creat el seu propi sistema de protecció del Dret a la Intimitat. Es conté en el Reglament General de Protecció de Dades de les Persones Físiques de 16 d'abril de 2016 (abans, la Directiva 2006/24) i la Directiva 2002/58 de Privacitat i Comunicacions Electròniques.

4. DRETS DE PROPIETAT INTEL·LECTUAL

La Unió Europea ha anat delimitant també la Propietat Intel·lectual, i la responsabilitat de tercers, inclosa la de Proveïdors d'Accés i Prestadors de Servei a Internet. Es recullen aquests drets en la Directiva 2000/31 de Comerç Electrònic, la Directiva 2001/29 de Drets d'Autor en la Societat de la Informació i la Directiva 2004/48 de Drets de Propietat Intel·lectual.

5. SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL DE JUSTÍCIA DE LA UNIÓ EUROPEA. PROPIETAT INTEL·LECTUAL I DRETS FONAMENTALS

5.1 Preeminència de Llibertat d'Expressió i Intimitat

La Jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea va començar amb una postura molt garantista, que exigia un respecte absolut a la Llibertat d'Expressió, Intimitat i Dades Personals. La Propietat Intel·lectual quedava subordinada a aquests Drets Fonamentals. La STJUE 29, de gener de 2008, Promusicae / Telefónica va exigir la coordinació (subordinació) de la Propietat Intel·lectual al Dret a la Intimitat i Llibertat d'Expressió. La STJUE 24, de novembre de 2011, Scarlet Esteneu / Sabam insisteix en la Llibertat d'Empresa del Prestador de Serveis i el Dret a la Intimitat de l'usuari. La STJUE, de 16 de febrer 2012, Sabam / Netlog parla de la coordinació de Drets Fonamentals i dona preeminència a la Llibertat d'Empresa i Protecció de Dades Personals.

5.2 Respecte a la Propietat Intel·lectual

A partir de 2012, el Tribunal de Justícia de la Unió ha posat més èmfasi en la Propietat Intel·lectual i en la responsabilitat dels Prestadors de Serveis. Va començar reconeixent que un cert control d'informació pot no ser contrari als Drets Fonamentals. En aquest sentit, la STJUE, de 19 d'abril 2012, Bonnier Àudio, Ear Books / Perfect Communication Sweden (Ephone).

5.3 Canvi de tendència. Major control dels Prestadors de Serveis en Internet

La STJUE, de 27 de març 2014, UPC Telekabel / Constantin Film i Wega, accelera el canvi de tendència. El control de la prestació de serveis no és contrari al Dret de la Unió, si es fa amb respecte als Drets Fonamentals. Sobre la base d'aquest raonament, la Jurisprudència de la Unió ha anat permetent el control dels Prestadors de Serveis, en defensa de la Propietat Intel·lectual.

5.4 Cap a una responsabilitat major del Prestador d'Accés / Prestador de Serveis

Les Sentències dels últims anys han accentuat la responsabilitat del Prestador de Serveis a Internet, en benefici de la Propietat Intel·lectual.

La STJUE de 8 de setembre de 2016 GS Mitjana / Sano-ma Mitjana és el primer pas important, en la suposada "restricció de la llibertat d'expressió". Responsabilitza als Prestadors de Serveis d'Internet, per activitats dels usuaris que infringeixen la Propietat Intel·lectual, sobre la base de la Directiva 2000/31 de Comerç Electrònic. La STJUE de 15 de setembre de 2016, Tobias Mc Fadden / Sony Music arriba a limitar el propi Dret a la Intimitat, en cas d'infracció de Propietat Intel·lectual. En la mateixa línia, la STJUE 18 d'octubre de 2018, Bestei Lübbe / Michael Strotzer dona preeminència a la Propietat Intel·lectual, enfront del Dret a la Intimitat d'un possible infractor. Atribuir una protecció "gairebé absoluta" al titular d'una connexió a Internet, a través de la que s'infringeixen Drets d'Autor, és contrari a les Directives 2009/21 i 2004/48, perquè no respecta la Propietat Intel·lectual.

6. CONCLUSIÓ

Per tant, podem concloure que la posició del Tribunal de Justícia de la Unió Europea és molt matisada. S'ha anat acostant, progressivament, als postulats de la nova Directiva de Drets d'Autor tan criticada. La Jurisprudència de TJUE reconeix, la necessària ponderació conjunta de Drets Fonamentals: Dret a la Propietat (Intel·lectual) i també Dret a la Llibertat d'Empresa (del Prestador de Servei) i els Drets a la Intimitat (i Protecció de Dades Personals) i a la Llibertat d'Expressió. Darrerament, però, insistint en l'especial responsabilitat dels Prestadors d'Accés i els Prestadors de Serveis a Internet.

EFECTES DEL CANVI CLIMÀTIC: EL GOVERN ANTICIPA LES MESURES QUE S'ADOPTARAN EN SITUACIÓ DE SEQUERA

Els autors realitzen una didàctica exposició del contingut de l'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener (DOGC del dia 10) que aprova el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES), el qual hauria de ser conegut per tots els titulars d'activitats on l'ús de l'aigua és un element rellevant.

Isabel Caro-Patón Carmona
Col·legiada Núm: 40.086

Jordi Arteaga Fuentes
Col·legiat Núm: 17.861

L'Acord GOV/1/2020, de 8 de gener (DOGC del dia 10) aprova el Pla especial d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera (PES), que comporta entre altres mesures, la modificació automàtica del contingut dels drets a l'ús de l'aigua en el moment en què s'activi algun dels estats de sequera. Descriu el seu contingut, que hauria de ser conegut per tots els titulars d'activitats on l'ús de l'aigua és un element rellevant.

1. OBJECTE

El PES té per finalitat donar a conèixer amb anticipació i més seguretat les mesures que seran d'aplicació automàtica quan es declarin escenaris de sequera, així com minimitzar el deteriorament que aquesta causa a l'estat quantitatiu i qualitatiu de les masses d'aigua.

El Pla fa aplicació de l'article 27 de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional, que faculta a les administracions hidràuliques per elaborar plans especials d'actuació en situació d'alerta i eventual sequera amb un doble contingut:

- "Normes d'exploració dels sistemes", dirigides a la Administració hidràulica, que comprenen consignes d'operació dels diferents recursos hídrics.
- "Mesures a aplicar en relació a l'ús", que poden resultar obligatòries i d'aplicació directa pels usuaris.

2. ESCENARIS

El Pla distingeix dos tipus d'escenaris de sequera: sequera pluviomètrica (que pot ser severa o extrema) i els estats de sequera hidrològica (amb fases d'alerta, excepcionalitat o emergència).

Els primers no comporten mesures de gestió (a excepció de l'exigència dels cabals de manteniment que després esmentarem), però acostuma a ser l'avantsala de la sequera hidrològica, per a la que es defineixen escenaris de gestió (de les reserves d'aigua en relació a les demandes que en depenen).

3. ENTRADA EN L'ESTAT DE SEQUERA.

La declaració d'entrada i sortida dels estats de sequera es realitza per resolució de l'Agència Catalana de l'Aigua, un cop assolits uns llindars que es fixen per a determinats indicadors (l'ACA n'ha de publicar periòdicament l'estat i evolució). Es pot fer de forma independent per a cada una de les divuit unitats d'explotació en què es divideix la demarcació hidrològica.

No obstant, el Consell d'Administració de l'Agència pot declarar excepcionalment l'entrada en un determinat estat de sequera pluviomètrica o hidrològica abans que l'indicador l'assenyali.

4. REGLES PER ALS USUARIS

Si les mesures d'aplicació impliquen un règim d'explotació dels aprofitaments diferent al previst a la concessió, es produeix automàticament una modificació temporal del títol, i el PES adverteix que el seu incompliment és constitutiu d'infracció administrativa.

Enumerem les més rellevants:

a) Deures de comunicació: l'Agència pot requerir la tramesa periòdica de determinada informació, que varia en funció del tipus d'usuari (entitats subministradores, comunitats de regants, usos ramaders, industrials, recreatius, i de producció d'energia hidroelèctrica).

Es tracta en general de dades sobre els volums d'aigua captats, desagregats per origen, però també sobre la quantitat d'aigua emmagatzemada (entitats subministradores) o l'energia elèctrica generada (aprofitaments hidroelèctrics).

Cal observar que en la majoria de casos ens trobarem davant d'informació que els usuaris ja subministren en situació de normalitat hidrològica (les declaracions tributàries del cànon de l'aigua recaptat per les entitats subministradores, o la informació que els sistemes de telecontrol posen contínuament a disposició de l'Agència, en serien dos clars exemples).

b) Reducció obligatòria del consum d'aigua:

Els titulars d'aprofitaments han de reduir els seus consums en els següents percentatges, respecte del que seria el seu consum en situació de normalitat (important: no respecte del cabal concessional):

Tanmateix, l'usuari pot proposar un pla d'estalvi compatible amb els objectius del PES, que comporti una menor reducció, atenent a les particularitats de l'ús. Entre els motius que ho justificarien, es troben la limitació de les afeccions als processos productius industrials, o la necessitat de garantir la supervivència de cultius llenyosos o del bestiar.

c) Cabals mínims circulants:

S'estableix un règim de cabals ecològics, d'obligat compliment pels titulars d'aprofitaments d'aigües superficials, quan es declari l'entrada en qualsevol escenari de sequera.

Recordem no obstant, atesa la diversa tipologia de condicions relatives als cabals ecològics (o "de manteniment") que podem trobar en les concessions d'aigua, que l'ACA manté obert un procediment de concertació per a la implantació dels cabals establerts al Pla de

Gestió, on molts usuaris estan defensant que no seran d'aplicació fins a la revisió del títol concessional que ha de preveure, si s'escau, la corresponent indemnització.

d) Regles específiques:

El PES estableix regles específiques tant per a zones com per a tipus d'ús. En destaquem les següents:

- Fixació de dotacions màximes per a abastament de població (en litres per persona i dia).
- Els ens locals amb captacions que hagin estat recuperades amb finançament de la Generalitat de Catalunya han de mantenir-les en bon estat de manera que estiguin disponibles quan es declari l'entrada en una situació de sequera.
- Els aprofitaments hidroelèctrics han de funcionar en règim estrictament fluent.
- Es pot ordenar la suspensió temporal d'abocaments o modificar els paràmetres autoritzats. Aquesta mesura és d'una especial gravetat, donat que pot comportar la paralització d'activitats.

e) Facultats de l'ACA:

La normativa general habilita l'Administració per adoptar un seguit de mesures en situacions d'excepcionalitat, i el PES n'enumera algunes, com ara:

- Imposar la substitució de cabals per altres de diferent origen, sense dret a indemnització.
- Autoritzar temporalment derivacions o captacions, i modificacions de concessions.
- Es fa previsió específica de què cal facilitar l'accés dels usuaris amb restriccions, als sistemes de regeneració d'aigües residuals (si bé estableix com a condició el respecte als cabals concedits a usuaris habituals: entenem que aquest requisit ha de ser interpretat a la llum de les normes legals sobre preferència d'usos i repartiment del recurs en situacions excepcionals, que determinen que no sempre els usos preexistents són, per aquesta raó, preferents).
- Ordenar la suspensió d'abocaments.

5. CONCLUSIÓ

S'acostuma a dir, davant dels efectes del canvi climàtic, que les mesures més pràctiques són les de mitigació i adaptació. El Pla comentat està en aquesta línia ja que preveu mitigar els efectes de la sequera amb l'aportació de nous recursos (per exemple, pous de sequera), però sobretot força als usuaris individuals a adaptar els seus aprofitaments a conjuntures d'escassetat. Jurídicament, l'Administració sembla cercar un equilibri entre elements compulsius i correctius (sancions), i premia la proactivitat de l'usuari a l'hora d'adoptar sistemes d'estalvi anticipadament i amb caràcter voluntari, que, com demostra l'experiència, no sempre seran possibles.

EN TEMPS DE LA COVID-19. COM AFRONTAR LA NOVA NORMALITAT?

Xavier Savin
Psicòleg de Salut i Persona
Fundació que col·labora amb
Alter Mútua dels Advocats

El primer pacient a Espanya de la COVID-19 es va conèixer el 31 de gener d'aquest mateix any, gairebé sis mesos més tard seguim amb una incertesa semblant. Han estat sis mesos de pèrdues: llibertats, economia, relacions socials i més de 28.000 morts.

És evident que això ha tingut un impacte importantíssim en l'estat emocional de la nostra societat i que aquesta, com tota pèrdua, ha implicat un dol.

El dol és el procés d'adaptació emocional que se segueix a una pèrdua i implica que qui el sofreix transiti per quatre o cinc fases en funció dels recursos amb els quals compta.

Aquestes fases són:

NEGACIÓ

És el període de temps que passa des de que coneixem la notícia fins que ens fem una idea d'allò que ha succeït.

Negar la COVID-19 ha estat una etapa per la qual hem passat la immensa majoria de persones, tant els profans en la matèria com els experts i fins i tot els governs de la majoria de països. Mentre la Xina cons-

truïa en temps rècord un Hospital en veure superada la capacitat del seu sistema sanitari, la majoria de països seguien sense prendre mesures, en considerar que no es tractava d'una situació "tan greu".

La negació té com a principal inconvenient el menyspreu als riscos que aquesta crisi sanitària suposa.

EMPIPAMENT

Respon a la lògica tristesa i frustració de ser conscients de totes les pèrdues que hem viscut durant aquest temps.

Naturalment aquest empipament modifica la nostra conducta, donant lloc a l'expressió d'aquest, que pot recaure sobre qualsevol: amics, família, el govern, els veïns...

Aquest empipament ens impedeix avançar, ens porta a l'enfrontament i dificulta la capacitat per a planificar i negociar. Pel que es tracta d'una fase que hem d'esforçar-nos a superar al més aviat possible.

ACCEPTACIÓ

Aquesta fase suposa sentir sense deixar de fer.

Sentim no poder anar a sopar, al gimnàs, veure els nostres familiars i fins i tot situacions tan importants com la pèrdua d'un ser estimat... potser sense ni tan sols haver pogut acomiadar-me.

Acceptar és entendre el que s'ha perdut, sense deixar de parar atenció a les oportunitats presents.

Els qui han arribat aquí ja han aconseguit molt, senten tota aquesta contrarietat, pensen que pràcticament no els aporta res, no han extret cap lliçó de tot això, però són capaços, no obstant això, de continuar avançant.

COMPROMÍS

Hi ha qui ha après a fer pastissos, els qui han fet més esport que mai, els que han parlat diàriament amb els seus éssers estimats, els qui han profi-

tat aquest temps per aprendre o fer manualitats, o aquells que han passat més temps que mai amb les seves parelles i fills...

Podem aprofitar el succeït per a millorar, per a canviar tot allò que fèiem tan sols per inèrcia. Recuperar el valor del contacte amb els nostres sers estimats, donar la importància a la salut que mereix, parar atenció a la naturalesa, potenciar el teletreball com a estratègia per a conciliar...

És ja molt el temps que portem amb aquesta situació, no és un entrebanc, no és una cosa que puguem superar aguantant la respiració durant uns instants... és un nou escenari. Tant de bo canviï aviat de nou, però de moment només els qui ho entenguin com alguna cosa que ha vingut per a quedar-se i s'esforcin per adaptar-se podran aprendre i créixer.

Són els temps de la COVID-19.

Consulta mèdica i psicològica Covid-19 d'Alter Mútua dels Advocats

SERVEI 24/7

900 494 279

Els advocats i les advocades mutualistes i els seus familiars poden contactar **gratuïtament** per telèfon, les 24 hores del dia els 7 dies de la setmana, amb el nostre equip de metges i psicòlegs:

Metges: per a resoldre dubtes sobre el coronavirus: símptomes, protocols i pautes a seguir.

Psicòlegs: per a reduir l'angoixa i el nerviosisme que provoca aquesta situació i reduir, tant com es pugui, les situacions d'alarma.

Adicionalment, si es necessari, l'atenció psicològica podrà ser presencial, sent les tres primeres sessions presencials totalment gratuïtes.

**Alter Mútua dels Advocats compta amb el segell
d'Entitat Emocionalment Saludable
de la Fundació Salut i Persona**

LA JUNTA INFORMA

APROVADA PER ÀMPLIA MAJORIA LA GESTIÓ ANUAL DE LA JUNTA, LA MEMÒRIA D'ACTIVITATS, ELS ESTATS FINANCERS, LA LIQUIDACIÓ PRESSUPOSTÀRIA 2019 I ELS PRESSUPOSTOS DE L'ICAB PER AL 2020

En el marc de l'Assemblea General Ordinària -celebrada el passat 17 de setembre atès que es va haver d'ajornar en dues ocasions per tal d'acomplir les mesures sanitàries establertes pel Govern per combatre la COVID-19- la degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Mª Eugènia Gay, va adreçar les seves primeres paraules per recordar i retre un sentit homenatge als col·legiats i col·legiades que han traspassat, víctimes de la COVID-19. També ha dedicat unes paraules de reconeixement cap al degà emèrit Joan Josep Pintó i Ruiz, que va morir el passat 23 d'agost a l'edat de 93 anys. "El degà Pintó va saber donar-li un gran contingut d'humanisme, saviesa jurídica i erudició a l'advocacia catalana" va afirmar la degana. A continuació es va fer minut de silenci en record de tots ells.

L'assemblea es va iniciar d'acord amb l'ordre del dia i es va projectar un vídeo que recull la Memòria anual 2019, i que mostra el treball fet d'acord amb les línies estratègiques de la Corporació: En defensa de l'advocacia; Més i millors serveis per als col·legiats i col·legiades, Pla d'Igualtat; Funció social de l'advocacia i Transformació Digital.

DEFENSA DE L'ADVOACACIA

La degana va destacar que la defensa de l'Advocacia és un dels pilars sobre els que s'impulsa la labor de l'ICAB per garantir els drets que els advocats i les advocades tenen en la seva relació amb l'Administració de Justícia. En aquest sentit va ressaltar la tasca que s'ha fet des de la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ) per tal que els companys i companyes pugin exercir la professió amb plena llibertat de defensa, màxima independència i protecció.

MÉS I MILLOR SERVEIS

Formació de l'advocacia

«La formació és la pedra angular de la nostra professió, per això es continuarà ampliant l'oferta formativa i donat suport documental com a element estratègic i de millora de l'exercici professional», va afirmar la degana del Col·legi.

La formació on-line ha tingut el seu moment àlgid enguany arran de la COVID-19 i gràcies al compromís i dedicació del departament de Formació i especialment de la Comissió de Cultura s'ha impulsat amb més força que mai. Aquesta iniciativa ha estat possible també gràcies a la col·laboració i la generositat de molts col·legiats i col·legiades així com professionals del món del Dret d'arreu del territori, i que s'ha

materialitzat en més de 70 Càpsules Formatives –que han rebut 1.137.581 visites i més de 53.000 visites-, Webinars, conferències online i sessions virtual en diferents formats.

En aquest sentit, la degana també va explicar que aquest projecte s'ha consolidat, i un exemple és que la celebració del cinquè Congrés de l'Advocacia de Barcelona es va dur a terme en format 100% online, amb un total de 45 sessions i més de 175 ponents, i la implicació de les més de 30 seccions i comissions que formen part del Col·legi.

La degana també va exposar que gràcies a la tecnologia el Col·legi ha pogut estar connectat i seguir prestant serveis en interès de l'advocacia, mitjançant continguts de ràpida actualització, per fer front a l'ingent normativa dels últims mesos. També va ressaltar els serveis digitals que s'ofereixen des del Centre de Documentació i Biblioteca de l'ICAB.

ACOMPANYAMENT A LES PERSONES COL·LEGIADES

El Col·legi, a través del Servei d'Ocupació i Orientació Professional assessora i seguirà acompanyant a les persones col·legiades en procés de buscar una primera feina, fer un canvi professional o consolidar el seu propi negoci; un servei molt demandat arran del context sanitari i econòmic actual com a conseqüència de la COVID-19.

Aposta per la mediació i l'arbitratge

El col·lapse de l'Administració de Justícia i la necessitat de solucions àgils i flexibles, dues característiques que estan presents en els mètodes alternatius de resolució de conflictes -com la mediació o l'arbitratge- ha animat a la Corporació a continuar impulsant el Centre ADR per tal de convertir l'ICAB en un referent a nivell mundial.

En aquest sentit la degana també va exposar que s'ha col·laborat amb el Tribunal Arbitral de Barcelona per posar en marxa un nou servei: 'Fast Track', una via ràpida per a la resolució de conflictes de caràcter contractual adreçat a empreses i particulars que satisfà les controvèrsies de les parts en una mitjana de 36 dies.

Internacionalització de l'advocacia

La degana va explicar que un altre eix de l'ICAB per al 2020 serà el reforçament de la internacionalització de l'advocacia i que la Corporació és membre de les principals organitzacions internacionals; fet que permet que els col·legiats i col·legiades puguin beneficiar-se d'aquests contactes i aprofitar les trobades per fer networking i crear sinèrgies.

També va assenyalar, com a exemple, que el Col·legi ha participat en l'«opening session» de la que serà la 27è edició de la World Law Congress, que reuneix a més de 2.000 prestigiosos juristes de tot el món; que va comptar amb una sessió virtual amb traducció simultània celebrada amb ponents des de diferents punts del planeta.

PLA D'IGUALTAT

La igualtat efectiva entre homes i dones és per al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona una premissa fonamental. Per aquest motiu la degana va ressaltar, entre les tasques fetes en aquesta àrea al llarg del 2019, la posada en marxa el primer Programa Formatiu de Dones Directives i que es continuarà impulsant la formació amb perspectiva de gènere i el talent femení s'aprofundirà en els objectius que formen part del Pla d'Igualtat 2018-2021, que està dirigit tant a nivell intern de l'ICAB, com a les persones col·legiades i a la societat en el seu conjunt.

FUNCIÓ SOCIAL DE L'ADVOCACIA

Objectius de Desenvolupament Sostenible

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona s'ha compromès a treballar en la consecució de Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, concretament en l'assoliment de l'Objectiu N° 5 sobre Igualtat de Gènere- i l'Objectiu N° 16 relatiu a Pau, Justícia i Institucions sòlides; una veritable reivindicació dels Drets Humans. La degana va destacar també que s'ha creat la Comissió Delegada per la Promoció dels ODS i ha agraït la tasca desenvolupada per totes les comissions i seccions que en formen part.

LA JUNTA INFORMA

TRANSFORMACIÓ DIGITAL

Nova seu virtual

La degana també va donar a conèixer que durant el 2020 es veurà el resultat de la nova pàgina web que serà una autèntica seu virtual, ja que permetrà als col·legiats i col·legiades fer de manera telemàtica diferents tràmits, estarà adaptada als diferents formats i dispositius mòbils, integrada a les xarxes socials -que tenen com a característica la bidireccionalitat, i per tant, la capacitat tant d'escollir com d'informar i explicar- i permetrà un alt grau de personalització per adaptar-se a les necessitats de cada usuari del Col·legi per tal d'accedir de manera ràpida i eficient al servei buscat entre els més de 200 serveis que ofereix la Corporació. Aquest projecte imprescindible en els temps actuals ha estat possible gràcies a la participació de les Comissions i Seccions les quals han contribuït a definir les necessitats de les persones col·legiades.

Dins el marc de la transformació digital des del Col·legi se seguiran potenciant les relacions estratègiques vinculades a la transformació digital del Dret i facilitant eines per a l'exercici professional dels advocats aprofitant les possibilitats que permeten les aplicacions mòbils. Així per exemple es va destacar la possibilitat de descarregar el calendari de guardies dels Jutjats i Tribunals, que permet saber en tot moment quin serà el concret òrgan judicial que es troba prestant aquest servei en l'àmbit de la demarcació ICAB.

Des del Col·legi se seguirà impulsant també l'eix de la transformació digital amb la celebració els dies 22 i 23 d'octubre de la III edició de la Digital Law Congress, per tal de continuar treballant amb l'objectiu que l'avanç tecnològic posi en el centre dels drets humans i la dignitat de les persones.

Paraules d'agraïment

La degana va finalitzar el seu parlament afirmant que és un orgull que l'ICAB sigui un model de referència tant a nivell nacional com internacional i que amb aquest esperit la Junta de Govern continuarà treballant amb vocació de servei, amb les energies

il·lusió i la passió pel dret per fer créixer el prestigi de l'advocacia de Barcelona.

També ha agraït l'esforç a tots els companys i companyes que col·laboren i treballen en l'òrbita del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona – a tots els departaments, a totes les Comissions i a totes les Seccions- la responsabilitat i el compromís que han mostrat malgrat les dificultats dels últims mesos, per garantir la continuïtat dels serveis que presta el Col·legi tant en interès de les persones col·legiades com en benefici de la ciutadania. També es va fer especial èmfasi en l'esforç realitzat pel personal de l'ICAB.

Posteriorment va cedir la paraula al secretari de la Junta, Jesús Sánchez, qui va informar sobre els escrits de petició d'informació que han tingut entrada en el Col·legi a l'empara de l'article 61.1 dels Estatuts Col·legial.

A continuació va intervenir el tresorer, Josep Maria Balcells, qui va facilitar les dades relatives a la liquidació pressupostària del 2019 així com al pressupost per al 2020.

Després d'un torn d'intervencions es van efectuar les votacions sobre l'aprovació de la gestió i liquidació 2019 i sobre el pressupost de liquidació i quotes per a l'exercici 2020. A continuació el defensor de la persona col·legiada, Joan Maria Xiol, va presentar la memòria de la seva actuació durant el 2019.

ASSEMBLEA GENERAL EXTRAORDINÀRIA

Un cop finalitzada l'Assemblea General Ordinària es va celebrar l'Assemblea General Extraordinària en la qual s'ha ratificat pels assistents la proposta de nomenament per a un nou mandat com a Defensor de la persona col·legiada de l'ICAB a Joan Mª Xiol, d'acord amb la proposta feta per la Junta de Govern.

L'Assemblea va finalitzar després d'un torn obert de paraules.

Experts en ajudar

**VOLUNTARIS ICAB,
COMPANYS I COMPANYYES
PER A COMPANYS I COMPANYYES**

TELÈFON: 936 011 252

Per a més informació: www.icab.cat

Telèfon: 936 011 252

Correu electrònic: voluntaris@icab.cat

IN MEMORIAM

‘IN MEMORIAM DE JOSÉ JUAN PINTÓ RUIZ’

**OBITUARI JOSEP JOAN PINTÓ RUIZ
(1927-2020). Degà Emèrit de l'ICAB**

A pesar de su avanzada edad, la muerte de José Juan Pintó Ruiz nos ha cogido a todos por sorpresa. Hace muy pocos días que estuve hablando con él por teléfono. Le llamé a su casa de la Cerdanya para agradecerle y felicitarle por el obituario que publicó en La Vanguardia con motivo del fallecimiento de un querido compañero y gran abogado que fue Julio Mesanza Estrada.

Su muerte nos sorprendió a principios de este mes de agosto y Pintó, gran persona, amigo de sus amigos y compañero ejemplar, glosó la personalidad y profesionalidad del amigo fallecido.

Hacia poco nos habíamos despedido en la última sesión del curso de la Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya.

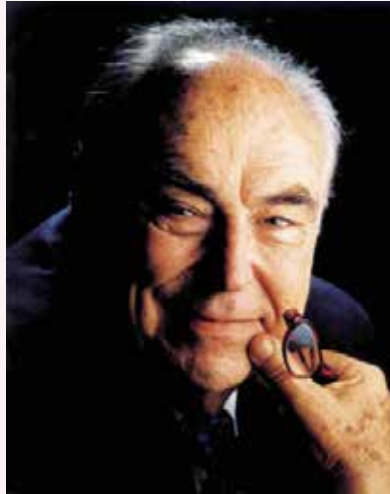
En esa conversación telefónica nada hacía pensar, ni en su tono de voz ni en su siempre festivo ánimo, que dos semanas después iba a dejar esta vida, vivida tan intensamente, ni tampoco el ejercicio de nuestra querida profesión de abogado.

Nos emplazamos para el mes de septiembre y la triste noticia me ha producido una gran sensación de vacío, que el recuerdo de su personalidad y su ejemplo como profesional colmarán su ausencia en la seguridad que la vida, en su constante fluir, deja imperecedera la huella de los grandes.

UN GRAN ABOGADO

José Juan Pintó ha sido, por encima de todo, un gran abogado en el sentido más noble de la palabra. Un jurista excepcional que ha dedicado su vida al derecho en defensa de la Justicia, tanto en el ejercicio de la profesión como en el de la propia elaboración del Derecho.

A ello hay que añadir su desinteresada representación y dirección en los más altos órganos representativos de la profesión; baste decir que se convirtió en decano del Ilustre Colegio de Barcelona por aclamación y

asentimiento, pues al presentar su candidatura al decanato no se presentó contrincante alguno y fue elegido por unanimidad de los abogados barceloneses, en esos felices años de la transición que nos devolvieron la democracia y el Estado de Derecho.

Reseñar su currículo profesional y vital sería, en estos momentos, vano intento, pues ha vivido intensamente su trayectoria, que ha sido premiada con una longevidad bien merecida.

Hombre afable, componedor, rival terrible y entrañable, ha estado al pie del cañón en su despacho hasta el final de julio, justo antes de iniciar con su gran familia las vacaciones estivales.

Abogado, asesor jurídico, árbitro, magistrado, académico, ha presidido muchas de las Instituciones en las que ha comprometido su buen hacer y su profesionalidad dedicada, sobre todo, al estudio y a la docencia de la ciencia jurídica en su más amplio sentido, con especial aplicación al Derecho Civil, su columna vertebral nacida en Roma, propiciando en la esfera privada y también en la pública los consensos, las transacciones y las fusiones de intereses concordantes en aras al bien común y al crecimiento económico y social del país haciendo gala en todo aquello en lo que ha estado implicado y comprometido del sentido común, simple, sencillo, pero tan complicado practicar. He ahí su maestría en el arte del Derecho y de las cosas buenas.

Romanista y civilista de excepción, ha hecho honor a aquello que en Roma les era exigido a los abogados: ser un vir bonus, que ahora descansa en la Gloria.

Eugeni Gay Montalvo, degà emèrit del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i vicepresident emèrit del Tribunal Constitucional

IN MEMORIAM

FER EL BÉ

**OBITUARI JULIO F. MESANZA ESTRADA
(1931-2020).**

Diputat de la Junta de Govern de l'ICAB

L'Advocat i jurista Julio F. Mesanza Estrada (1931-2020) va exercir la professió amb un exemplar sentit ètic, humà i noble. Considerava que calia entendre, assimilar, comprendre el dret del client i per això estudiava amb cura cada cas, per tal d'oferir la més valuosa, eficaç i bona defensa. Era enèrgic, prudent, combatiu, modest, comprensiu i amable; però per sobre de tot els qui el van conèixer en destaquen la seva humanitat. Fer el bé és el que ha guiat la seva vida.

Dins la professió va ser un advocat estimat i molt admirat per tothom, i va destacar sempre la seva professionalitat, el seu vast coneixement en tècnica processal, sense deixar enrere la qualitat humana que el caracteritzava.

Considerem necessari destacar la gran tasca que va efectuar com a diputat quart en la Junta de Govern de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (avui de l'advocacia) entre els anys 1968 -1972 sota el mandat del degà Manuel Abós Agea i del degà Ignasi de Gispert, també dins el Grup dels Advocats Joves, així com les seves iniciatives per obtenir la desaparició de la multicol·legiació, la creació de l'influent Grup Professionalista i la docència a l'Escola de Pràctica Jurídica.

Advocat estimat i exemplar que va saber sempre, per damunt de tot, trobar el camí i obtenir el resultat just en tota contesa o negociació. Descansi en pau”

Família de Julio F. Mesanza

Des del Col·legi de l'Advocacia volem expressar el nostre condol als familiars i amics dels companys i companyes que han perdut a un ésser estimat i especialment per aquells que han traspassat arran de la Covid-19. En honor i homenatge a tots ells i elles es va fer un minut de silenci el passat 17 de setembre durant la passada celebració de l'assemblea general ordinària. Descansin en pau: Jose Juan Pinto Ruiz, Julio F. Mesanza Estrada, Lluís Puig Ferriol, Alfonso Hernández Moreno, Santiago Mir Puig, Julio Añoberos Trias de Bes, Jordi Pons Juli, Marcos Baigorri Puerto, Maria del Rosario Palazón Garrido, Clotilde Pérez Francesch, Lluís Bonet Fabrellas, Antonio Freixa Moreno, Joan Assens Monné.

IN MEMORIAM

UNA VIDA DE FE, AMOR I JUSTÍCIA

OBITUARI LLUÍS PUIG FERRIOL

La Catalunya d'avui, orfe de lideratges i escassa de referents, ha perdut un dels seus juristes més grans, el professor Lluís Puig Ferriol, que va morir el 27 de maig. Un posat senzill, una mirada bondadosa, un to de veu pausat, una relativa timidesa, una particular indiferència pels honors, amagaven la figura d'un referent del Dret català i un gegant de la ciència jurídica que, com deia Encarna Roca, posseïa l'autoritat i la dignitat d'un savi.

Puig Ferriol, nascut a Begur l'any 1932, es llicencià a la Universitat de Barcelona el 1956 i es va doctorar el 1962 amb una tesi sobre l'hereu fiduciari. S'integrà ben aviat als seminaris de la Càtedra Duran i Bas i va iniciar una obra cabdal: la recopilació sistematitzada per anys i per matèries de totes les sentències del Tribunal Suprem fonamentades en Dret català, una obra col·lectiva que va constituir la monumental *El derecho civil catalán en la jurisprudencia*. S'implicà en l'organització del II Congrés Jurídic Català el 1971, en aquell temps tan reivindicatiu pel que fa a la igualtat d'home i dona, a les competències legislatives de Catalunya i a l'ús de la llengua catalana en el món jurídic.

Cal destacar, sobretot, que Lluís Puig és el primer catedràtic català que farà de l'estudi del Dret Civil de Catalunya l'objecte de la seva tasca de docència i, sobretot, de recerca. Abans d'ell, l'estudi del nostre Dret va ser cosa de notaris i d'advocats: Gibert, Falguera, Duran i Bas, Borrell i Soler, Roca Sastre, Faus Esteve... És ell qui li obre la porta de la Universitat en els àmbits de la docència i la recerca i, des d'aquest punt de vista, és un normalitzador de la vida acadèmica i civil, perquè no era normal que la Universitat catalana no estudiés ni ensenyés del Dret català.

Autor d'un gran nombre d'articles, llibres i treballs, destaquen, per l'ambició i la rellevància els *Fundamentos del Derecho Civil de Cataluña* i les seves *Instituciones del Dret Civil de Catalunya* en els quals va

treballar amb Encarna Roca. Són llibres de referència del nostre Dret, sòlids i sistemàtics, com és sòlida tota la seva obra.

Lluís Puig Ferriol va ser, a més, un jurista polièdric: catedràtic de dret Civil, degà de la Facultat de dret de la UAB, magistrat del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i del Tribunal de la Mitra del Principat d'Andorra, membre de la Comissió Jurídica Assessora i de l'Observatori de Dret Privat i, per sort nostra, membre de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya des de 1973.

El Dret ha estat qualificat com un dels trets diferencials de la identitat catalana, i és una eina indiscutible de cohesió, pacificació i progrés social, d'evolució cultural, però en comparació amb els creadors plàstics i literaris, els grans del Dret solen tenir un reconeixement discret.

És el que succeeix amb Lluís Puig, que ens ha deixat en una primavera estranya que no ha permès un comiat digne. Ens deixa una obra sòlida i un gran record.

Lluís Jou
President de l'Acadèmia de Legislació
i Jurisprudència de Catalunya

EDICIÓ NOVEMBRE 2020

Converteix-te en advocada
Converteix-te en advocat

POSTGRAU ICAB EN PRÀCTICA JURÍDICA

NOVETAT

- TRIA EN AQUESTA EDICIÓ ENTRE LA MODALITAT ON-LINE O LA PRESENCIAL. INFORMA'T AL WEB WWW.ICAB.CAT/EPJ O ESCOLA@ICAB.CAT
- DE NOVEMBRE DE 2020 A JULIOL DE 2021 I DE MARÇ A DESEMBRE DE 2021
- DE 18 A 20.30H.

PLA
IGUALTAT
INTEGRAL
CAB 2018-2021

Aquest postgrau incorpora matèries en perspectiva de gènere d'acord amb el pla d'igualtat de l'ICAB.

VOLS SER ADVOCAT/ADA? COMENÇA PER L'EPJ

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és la formació pràctica idònia per iniciar-se en l'advocacia i aporta destresa i experiència a un Llicenciat/da Graduat/ada en Dret que vulgui exercir com a advocat/ada. L'alumne pot començar en dues dates diferents segons les seves necessitats:

FORMACIÓ PRÀCTICA

- 7 especialitats: civil, penal, laboral, administratiu, mercantil, família i financer
- Possibilitat de realització de pràctiques voluntàries en Institucions Públiques, despatxos col·laboradors i empreses
- Simulacions de judicis a l'Escola Judicial
- Immersions en casos reals
- Visites a institucions públiques i privades (Registres, Notaries, Comissaries, Centres Penitenciaris, Jutjats de Guàrdia, 1a Instància i Audiència Provincial, Institut Nacional de Toxicologia, Escola de Policia i Servei d'Orientació Jurídica)
- Assistència a judicis i serveis de guàrdia
- Simulacions de judicis a les aules de l'EPJ perquè el lletrat en pràctiques aprengui a desenvolupar-se davant d'un jutge
- Seminaris i treballs en grups reduïts
- Lloc de realització de les pràctiques: les aules de l'EPJ situades a l'ICAB (c/ Mallorca, 283) estan preparades per a exposicions d'audiovisuals amb sistemes multimèdia, connexió a Internet i videoconferències
- Sala exclusiva d'estudi a la Biblioteca de l'ICAB per als alumnes EPJ i màsters ICAB.

PREU

L'import total del Postgrau en Pràctica Jurídica (2 especialitats) és de:

- 3.550 euros (2 especialitats presencials)
- 3.000 euros (2 especialitats online)
- 3.250 euros (1 especialitat online i 1 especialitat presencial)

Us heu d'inscriure a dues de les set troncs. Si en voleu més, el preu augmentarà de manera proporcional.

EL COL·LEGI ES MOU

QUINS REPTES HA D'AFRONTAR L'ADVOACACIA CATALANA ARRAN DE LA COVID-19?

La COVID-19 ha afectat la nostra vida quotidiana a nivell personal, laboral i social, fins a extrems inimaginables i l'advocacia s'ha hagut d'adaptar i modificar rutines per afrontar els nous reptes que ha comportat aquesta situació excepcional a nivell d'organització, teletreball, la manera de reunir-se amb els clients. Són molts els reptes que ha generat aquesta situació a la professió, per aquest motiu des de Món Jurídic s'ha convidat a participar a 14 deganes i deganes del Consell de l'Advocacia de Barcelona amb l'objectiu de conèixer els que són per a ells els principals reptes que ha d'afrontar la professió.

BARCELONA

La irrupció de la pandèmia provocada per la COVID-19 amb la seva cruel virulència i amb les greus conseqüències socials, econòmiques i jurídiques, ens ha situat en un escenari sense precedents, on l'Advocacia ha demostrat ser un servei essencial treballant en primera línia per garantir, mitjançant el dret de defensa, la tutela judicial efectiva.

Sens dubte, estem en un moment històric; un punt d'inflexió que ens posa al davant com a ciutadans i ciutadanes, però sobre tot, com a juristes, gran reptes als quals hem de fer front amb valentia i determinació, treballant col·lectivament per convertir la incertesa en oportunitat.

La pandèmia ha posat de manifest –una vegada més- les importants deficiències de l'Administració de Justícia derivada d'una sistèmica falta de mitjans, i que amb la paralització de la seva activitat durant gairebé tres mesos, a excepció dels procediments considerats essencials, ha generat un col·lap-

se en termes de litigiositat que tardarà anys en ser resolt.

Per això, des de l'ICAB considerem imprescindible apostar pels mètodes alternatius de resolució de conflictes, com la mediació o l'arbitratge, per ser procediments que per la seva agilitat i flexibilitat ens permeten obtenir una resposta en un termini raonable a molts dels problemes que avui es plantegen; especialment en els àmbits civil i mercantil, o en els assumptes relacionats amb el dret de família. En aquest sentit, i d'acord amb l'esperit de la

recentment promulgada Llei 9/2020 de 31 de juliol, els Col·legis Professionals hem de vetllar perquè els seus col·legiats i col·legiades informin als seus clients, com a part de les seves obligacions deontològiques, sobre la possibilitat d'acudir als ADR, reservant la via judicial per aquells assumptes en què no sigui possible trobar la solució a través del pacte.

Un altre repte inajornable és, sense cap mena de dubte, la transformació digital de l'Administració de Justícia, una necessitat que avui resulta tècnicament possible, i que jurídicament es contempla des de fa temps en diverses disposicions, que han previst la utilització de les noves tecnologies com a forma habitual de relacionar-se amb aquella. La implementació de l'expedient electrònic de manera total i de forma coordinada en tota la geografia de l'Estat, resulta imprescindible; com també ho és la possibilitat de que sigui accessible tant per a professionals com per a ciutadans i ciutadanes, remarquant el caràcter de la Justícia com a servei públic que ha de respondre a les màximes de eficiència, transparència i responsabilitat.

Igualment, la celebració de determinats actes judicials a través de videoconferències s'ha de veure més enllà de la temporalitat d'aquesta conjuntura i ser considerada com una mesura de caràcter permanent; determinant-se quins actuacions es poden realitzar mitjançant aquest suport d'acord amb les garanties processals, la protecció de les dades personals i la confidencialitat de la informació amb la qual s'està tractant.

En aquest escenari, l'Advocacia institucional ha de fer de les noves tecnologies un eix programàtic per oferir als advocats i les advocades les eines i el suport necessaris, així com una formació que s'adapti a les necessitats d'un món que és cada vegada més global, complex i competitiu.

La situació generada arran de la COVID-19 ens ha de servir per reflexionar sobre la necessitat d'una reforma profunda de l'Administració de Justícia, que tingui com a premissa considerar-la –en termes pressupostaris– com un servei essencial i estratègic per a la recuperació del país.

M.ª Eugènia Gay,
Degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
i presidenta del Consell de l'Advocacia Catalana

FIGUERES

Un amic meu que ens va deixar prematurament fa anys em deia "perquè vols un despatx si ho pots fer al bar?". Va ser dels primers amb anar amb una petita maleta que era, en aquells temps, un telèfon mòbil. Un visionari o potser tenia raó?. En una petita ciutat capital d'una comarca preciosa, sense indústria, econòmicament dependent del turisme, el repte post COVID-19 és superar el drama i trobar l'oportunitat.

L'advocacia haurà d'incorporar tecnologia i el treball d'una manera que resulti natural la gestió, el procés i el control de la feina, alhora que transmetre al client la confiança i tracte personal que el despatx tradicional sap donar.

L'Administració de Justícia també ha de canviar, no només s'ha de digitalitzar, sinó donar entrada, en igualtat d'accés i garanties per a la ciutadania, als diferents sistemes alternatius de resolució de conflictes. Donar allò que correspon a cadascú no ha de ser patrimoni exclusiu del Tribunal.

Joan Ramon Puig
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Figueres

GIRONA

La COVID-19 ha estat i ho serà encara algun temps un dels grans desastres humans, socials i econòmics del segle XXI. I en tots aquests aspectes també l'ha patit, i molt, l'advocacia.

Definir quins són els reptes, doncs, de l'advocacia post-COVID, ha d'estar necessàriament lligat al món de la justícia, un món que no ha funcionat,

que no funciona i que no funcionarà (ni abans i després de la crisi) sense comptar amb dos paràmetres que fins ara no s'han donat: el primer, és dotar a la justícia de la suficient dotació econòmica per fer-la, quantitativa i qualitativament, eficaç, ràpida, digna, i al servei de la ciutadania; el segon, és que d'una vegada per totes no es prengui cap decisió en l'àmbit jurídic sense comptar com a protagonista principal a l'advocacia institucional.

Fins ara, en una suposada divisió de poders en la que difícilment es pot creure, els poders legislatiu, executiu i judicial han anat de la maneta. L'actuació, fins ara, de la Magistratura en l'àmbit decisor de la justícia, en el que ha jugat un paper primordial, no es pot qualificar, per a mi al menys, sinó com un altre desastre, que ve des de molt més enllà d'aquesta crisi sanitària i humana. Quan fa que no és ministre de justícia un advocat en exercici de la seva carrera? Per això, cal dotar a l'advocacia del que sempre hem denominat pool o grup de pressió perquè sigui escoltada, i perquè tinguem finalment una ministra o un ministre de justícia en el Govern d'Espanya com la millor solució (a Catalunya n'hem tingut de molt bons). Institucionalment hem de millorar la nostra imatge, no sols cap a l'exterior sinó també cap els nostres companys. Una imatge de professió seriosa i responsable. En segon lloc, aquesta crisi farà que els despatxos virtuals, que el treball a distància, sigui una evidència i una necessitat, i hem d'estar preparats i disposats per treballar de forma eficaç d'aquesta manera.

Això comportarà un altre repte: la formació. Però la formació no solament ja coneixes i podríem dir "de sempre", sinó la formació en els nous reptes jurídic, en les noves branques que es van obrint i que aquesta crisi ha aguditzat. I la formació en les eines virtuals que obren un camp immens de possibilitats. I quelcom que ens és molt difícil: el coneixement dels idiomes en els despatxos.

El nostre repte és, doncs, ser competitiu i moderns, eficaços i convincents, generosos i reflexius, conciliadors i enginyosos. Que no és poc.

Carles McCragh
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Girona

GRANOLLERS

Em vénen molts al cap, però en destacaria els següents, primer: el fet de tenir la capacitat d'enfortir la nostra presència dins el marc institucional de l'Estat, sobretot en la seva presa de decisions, i evitar d'aquesta manera errònies mesures com la d'habilitar el mes d'agost, punta d'un iceberg de despropòsits que reflexa la manca de participació efectiva per part de l'advocacia en les decisions que la vinculen al sistema judicial; segon: el fet de tenir la capacitat de transmetre a la nostra advocacia la necessitat d'una implantació genèrica de la resolució alternativa de conflictes (ADR), per salvar un sistema judicial ferit; i tercer: el fet d'apostar sense dubtes per la convivència i el compromís amb una nova era tecnològica en la que hem de ser capdavanters.

Per tot això, l'advocacia no pot jugar un paper de mera comparsa, ha de jugar el paper que li pertoca: la del lideratge.

Joan Martínez García
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Granollers

LLEIDA

Distingiré dos fronts diferents, per una banda l'advocacia professional i de l'altra l'advocacia institucional.

En relació a l'exercici de la professió, crec que l'advocacia ha de centrar el seu interès en les qüestions següents: digitalització dels despatx, organització àgil de la feina i l'activitat dels equips i una major professionalització en la gestió econòmica dels despatx.

L'advocacia institucional considero que ha d'afrontar un repte de major unitat d'acció dels Col·legis Professionals, participació eficient en comissions de justícia amb presència de l'administració de justícia i administració autonòmica i/o estatal, ha d'ampliar la seva capacitat d'escolta i proximitat als seus col·legiats i ha d'orientar la seva missió de forma clara i inequívoca al major servei de la professió fonamentalment en els reptes abans esmentats.

Jordi Albareda Cañadell
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Lleida

MANRESA

Estem immersos en una crisi sanitària que mai havíem viscut, en la que ens diuen que ens hem de protegir i hem de protegir a la resta, pel contagi galopant que té el virus.

La nostra professió es dedica a la protecció, a vetllar pels altres, a garantir-los el dret, a defensar-los. Però ara ens demanen que ho fem garantint la salut de la resta. Molts de nosaltres, mutualistes o autònoms, que treballem per compte propi, o que treballem per compte d'altri però ho fem sota la pressió dels terminis, haurem d'aprendre a canviar l'estil de treball perquè hem de garantir la salut no només de la família, sinó també de les persones que ens envolten en la nostra professió o de la nostra pròpia clientela.

Penso que aquest serà un dels reptes que tindrà aquesta professió, acostumada a celebrar vistes quan té febre, o fer escrits i atendre visites quan hauríem de guardar llit.

Abel Pié Lacueva
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Manresa

MATARÓ

A l'igual que la Revolució industrial en el segle XVIII-XIX, la revolució tecnològica ha suposat un canvi fonamental en la societat, més quan la seva economia ha passat a dependre d'una adaptació ràpida a aquesta circumstància. L'advocacia no queda al marge d'aquesta revolució 'big data' i ha de saber combinar una estructura antiga d'organització amb una nova que va a una velocitat imparabile, sense perdre elements essencials i valors en l'exercici de la professió, com el contacte amb el client, la humanitat, l'empatia: tot difícil a través d'una càmera i del teletreball. Els òrgans públics d'administració de

justícia haurien d'haver fet un recorregut previ en la modernització del seu sistema que ara ens permetés una capacitat de reacció tecnològica i humana adequada en l'àmbit judicial, i de retruc en els nostres propis despatxos professionals. Si aquesta necessitat ja era palesa en l'etapa anterior a la COVID-19, encara ha quedat més al descobert en l'etapa post-COVID.

Per altra banda, des del punt de vista institucional, el gran repte per als Col·legis de l'Advocacia és acompanyar en aquesta revolució a les persones col·legiades, i mantenir en tots els seus àmbits el sentit de conscièn-

cia i interès col·lectiu, garantint una fortalesa de la professió, sense oblidar estar al costat de la ciutadania en la crisi econòmica que l'època post-COVID està provocant en entorns de l'habitatge i món laboral entre d'altres.

Maria Pastor
Degana del Col·legi de l'Advocacia de Mataró

REUS

Malgrat les dificultats d'aquests moments que estem vivint cal ser positius i no podem quedar immòbils, tot el contrari, necessitem ser actius i adaptar-nos a les necessitats actuals. Són moments de recerca d'oportunitats en la nostra professió, de prendre la iniciativa buscant noves demandes de treball, moments de renovació i actualització tecnològica dels nostres despatxos per a poder fer front a tots els reptes d'aquesta nova etapa. Evidentment, això requereix d'esforç i força treball, i evidentment amb dificultats però no podem perdre la perspectiva de buscar noves eines de comunicació amb els clients, de buscar noves fórmules per aconseguir noves oportunitats i tot això sense oblidar la importància de la formació continua davant tants i tants canvis; formació necessària per aconseguir la millor defensa

dels drets i interessos de la ciutadania en l'exercici de la nostra professió.

Encarna Orduna
Degana del Col·legi de Advocacia de Reus

SANT FELIU DE LLOBREGAT

Fa tot just sis mesos que es va declarar l'estat d'alarma i ens sembla que fa una eternitat que va començar tota aquesta voràgine. De l'estrès habitual de la professió vàrem passar al silenci absolut; d'aquest a la lluita per la supervivència reclamant la reobertura dels Jutjats amb les necessàries mesures de seguretat; i finalment vam entrar en una pluja intensa de terminis i judicis que va culminar en el càstig més absolut de ser privats del dret al descans personal i la conciliació familiar.

Després de superar la carrera d'obstacles que està suposant la pandèmia, s'ha de consolidar el reconeixement i el respecte que mereix l'advocacia, tant a nivell de l'Administració com socialment. La modernització de la justícia -amb l'arribada de l'expedient electrònic - i l'agilització processal, es fan imprescindibles; i la implementació del teletreball i la digitalització als nostres despatxos

ens ha de permetre optimitzar la gestió del temps i millorar la qualitat de vida de la professió.

El Col·legi no queda enrere, hem dotat als nostres col·legiats/des d'eines telemàtiques per justificar amb immediatesa les actuacions del Torn d'Ofici, hem digitalitzat tots els processos per assolir el "paper zero", hem facilitat els serveis a la ciutadania i col·legiats/des amb la signatura remota i biomètrica i hem implementat un sistema parcial de teletreball per la millora dels llocs de treball.

Eva Ribó Fenollós
Degana Col·legi de l'Advocacia
de Sant Feliu de Llobregat

TERRASSA

Aquesta experiència ha de ser una oportunitat, que ens permeti adaptant-se a la nova realitat. L'experiència ens diu que res tornarà a ser igual, respecte abans, començant per la mateixa sociabilitat (temor a l'encaixada de

mans i ja no diem, aquest costum tan nostre de petonejant-se), o el mateix auge del teletreball, o del propi comerç amb l'augment de les vendes per Internet o el servei a domicili o el 'take away'.

Per a l'advocacia el repte principal ha de ser la necessitat d'inversió en l'Administració de Justícia, s'ha vist clarament que aquest servei públic no estava preparat davant aquesta situació. I ja més concretament l'advoca-

cia cal adaptar-se, com? Intensificant la consultoria en línia amb els clients. Els despatxos hauran de desenvolupar apps envers els seus clients. Promoure la formació no presencial, Fer reunions telemàtiques amb altres advocats i/o clients. Pagament d'honoraris via "bizum"? Vistes telemàtiques sobretot en les audiències prèvies, tràmit de conclusions, etc., però no tant en els judicis, on la presencialitat és necessària en els interrogatoris de parts, perits i testimonis.

Aquests són, entre d'altres, els nostres reptes.

Ignasi Puig Ventalló,
Degà del Col·legi de l'Advocacia de Terrassa.

TORTOSA

El millor repte que ha de tenir l'advocacia és donar-li un paper a la persona mediadora per poder solucionar el conflicte dels seus clients sense la necessitat d'entrar en un llarg procés judicial; i on l'estalvi de temps pot justificar els honoraris que es podrien quantificar en la seva intervenció dins d'un judici, tot i que cal tenir molt en compte que no tots els conflictes poden ser mediables.

El Consell de l'Advocacia Catalana, i de manera molt contundent els 14 col·legis d'advocats i advocades, considera necessari la descongestió existent dintre dels Jutjats i per tant la promoció del que hom coneix com a cultura de la pau dintre de les relacions personals i comercials de la ciutadania. En l'actualitat un procediment judicial pot consumir un llarg període de temps pendents de la decisió judicial o de la millor o pitjor organització d'un jutjat. Tot i així, l'actual normativa catalana potencia i destaca l'eina de la mediació i altres sistemes de resolució de conflictes per resoldre problemes on la decisió depèn de les pròpies parts en conflicte. El control del temps i la capacitat de les parts per fer front a les decisions preses i acordades per ells mateixos amb la intervenció imparcial d'un tercer, que els posa en comunicació, és la millor eina que l'advocacia pot donar quan l'assumpte ho permet, sense perjudici de la seva molt necessària intervenció en el moment de redactar l'acord o donar-li contingut jurídic.

Aquest tercer comunicador és el que hom coneix com a mediador/a. La seva capacitat de transmetre transparència i facilitar obertament un canal de comunicació, juntament amb els seus coneixements jurídics, si aquests són necessaris, permet a l'advocacia un canal de sortida

a la lenta gestió de l'Administració Judicial, la qual flexibilitza els terminis que la legislació estableix per donar una prompta resposta judicial.

Marta Martínez
Degana del Col·legi de l'Advocacia de Tortosa

VIC

La COVID-19 ha posat damunt la taula el debat sobre quins són els reptes que l'advocacia avui té plantejats. I no són pocs, ni gens fàcils d'entomar, i no únicament per la pandèmia que patim sinó, i sobretot, perquè ja fa temps que vivim en una època de canvis socials profunds. Canvis que generen unes necessitats noves, a les que cal donar resposta. I l'advocacia no n'és una excepció. La pandèmia ha accelerat la necessitat d'adaptar-se a un futur que ja és aquí i no podem defugir.

Alguns d'aquests reptes són: la necessitat de formar-se constantment per millorar la qualitat del nostre coneixement jurídic, fins a l'excel·lència; la imprescindible adquisició de noves tècniques per fer front al procés de transformació digital que viu la professió; l'aprenentatge de noves habilitats comunicatives per sobreviure en un mercat cada vegada més complex; l'especialització; i la internacionalització i redefinició de les estructures dels nostres despatxos per adaptar-los als nous temps. Des de la seva vessant institucional l'advocacia ha d'apostar amb força pels sistemes alternatius de reso-

lució de conflictes, com la mediació o l'arbitratge, que han passat a ser una oportunitat. La ciutadania demana avui una nova cultura del pacte. L'advocacia, també, ha de promoure l'enfortiment del servei de justícia gratuïta i dels serveis d'orientació jurídica i d'orientació a la mediació, tots ells essencials, especialment en uns moments com els actuals. I cal reivindicar, també en temps de pandèmia, els nostres drets lingüístics, de manera que totes i tots, advocats/des i justiciables, puguem emprar la llengua que ens és pròpia amb plena normalitat, el que avui no succeeix en el cas del català o de l'aranès, especialment en l'àmbit de l'administració de justícia.

La nostra professió està cridada a jugar un paper determinant en el funcionament del país, tota vegada que, com s'ha vist, s'erigeix com a garant del dret de defensa i dels drets fonamentals i llibertats de la gent, que és, al capdavall, al costat de qui estem els advocats i les advocades, dimensió social aquesta que pren especial rellevància en l'actual context del país.

L'advocacia institucional té un protagonisme destacat a l'hora d'afrontar tots aquests desafiaments que ens ha plantejat la història. Estic plenament convençut que sabrà assumir-lo i que contribuirà decisivament a superar-los amb èxit.

Rogeli Montoliu i Casals
Degà del Col·legi d'Advocats de Vic

EL COL·LEGI ES MOU

III CONGRÉS NACIONAL DE CONSUM

La clausura de les dues jornades de Congrés va comptar amb la participació de membres de les seues organitzadores: Mª Eugènia Gay, degana de l'ICAB; José María Alonso Puig, degà del Col·legi d'Advocats de Madrid; Eugenio Ribón, president de l'Associació Espanyola de Dret de Consum i Rafael Escudero, Secretari General del Ministeri de Consum

Els dies 16 i 17 de juliol, l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB), l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Madrid (ICAM) i l'Associació de Dret de Consum d'Espanya (AEDC) van celebrar el III Congrés Nacional de Consum en modalitat on-line a causa de la COVID-19, motiu pel qual també el Congrés es va realitzar en unes dates diferents a les inicialment previstes.

El Congrés va ser inaugurat per Eugenio Ribón, president de l'Associació Espanyola de Dret de Consum; Jesús Sánchez García, secretari del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, i per Bibiana Medialdea García, directora general de Consum. Més de 20 ponents i 300 inscrits van participar de forma telemàtica en les diferents taules rodones online realitzades al llarg de dues jornades, a través de les quals es van poder abordar els temes més destacats del Dret de Consum: crèdits revolving, la recent Llei de Crèdits Immobiliaris, els consumidors davant els plans de pensions, la inclusió indèguda en els fitxers de solvència patrimonial, els conflictes en contractes d'arrendament, la incidència i abast de les qüestions prejudicials, tema aquest últim molt significatiu en l'àmbit del Dret de consum, i que ha provocat gran impacte en les execucions immobiliàries per la proliferació de clàusules determinades com abusives, especialment la coneguda com de la 'venciment anticipat'. L'IRPH i la STJUE en relació a les despeses hipotecàries -que es va conèixer poc abans de celebrar-se el Congrés- també va ser altres temes analitzats des d'un

enfocament de rabiosa actualitat pels diferents perfils de professionals que van intervenir: advocats i advocades, magistrats i magistradas i economistes.

MINUT DE SILENCI EN RECORD DE L'ADVOCADA EBRU TIMTIK

El 7 de setembre de 2020, a les 12h, la degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Mª Eugènia Gay, i la Junta de Govern, van participar en l'acte d'homenatge a l'advocada Ebru Timtik, que va morir després de 238 dies de vaga de fam.

D'aquesta manera l'ICAB es va sumar a la iniciativa de l'advocacia Institucional Europea, fent un minut de silenci en honor seu i reivindicant la llibertat i millors garanties per als companys i companyes que exerceixen amb el risc de la seva pròpia vida, el Dret de Defensa.

L'ICAB també celebra l'alliberament d'Aytac Ünsal, advocat, després de 215 dies de vaga de fam i mostra la seva preocupació per l'hospitalització (en el moment de tancament de la revista) de l'advocada Nasrin Sotoudeh, comdemanada per la defensa dels drets de les dones a Irán.

L'ICAB PRESENT AL BIZBARCELONA20

L'ICAB ha participat un any més en el Saló BizBarcelona amb un estand informatiu, a les taules d'assessorament per a persones emprenedores i altres professionals autònoms i autònomes i start-ups, per tal d'ajudar-les a transformar-se i adaptar-se a la nova realitat. El saló també ha servit per fer Networking professional, a través d'anuncis on-line. L'ICAB també va organitzar, a través de la Comissió de Prospectives Socioprofessionals, la conferència "Emprendedores y Startup vs Seguridad Social" i mitjançant La Intercol·legial, la conferència "Del Negoci Tradicional a l'Empresa 2.0"

MÀSTERS

2020-2021

www.icab.cat
masters@icab.cat

**Formació en format online i semipresencial.
Consulteu el programa i tota la informació
actualitzada a través del web www.icab.cat**

FAMÍLIA I SUCCESSIONS, CONCURSAL, COMPLIANCE, FISCAL, NEGOCIS,
ADVOCACIA PENAL, SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ, PROPIETAT INDUSTRIAL
I INTEL·LECTUAL, IMMOBILIARI, PROCESSAL CIVIL, MEDIACIÓ I RESOLUCIÓ
DE CONFLICTES, CONSUM I DESENVOLUPAMENT PER A DIRECTIVES

LA COMISSIÓ DE NORMATIVA PROPOSA REFORMAR LA LLECRIM PER ACABAR AMB LES "OCUPACIONS" DE L'HABITATGE HABITUAL

La Comissió de Normativa ha elaborat una proposta de regulació expressa de mesures cautelars en la Llei d'enjudiciament criminal (LECRim) amb l'objectiu de donar una solució ràpida i àgil a l'"ocupació" d'immobles. La modificació de la Legislació que es planteja va en la línia del que tenen regulat alguns països europeus, proposant la incorporació d'un nou article a la Llei d'enjudiciament criminal, concretament el 544 sexies i la modificació de l'article 13 de la llei processal penal.

La proposta legislativa es va presentar el passat 2 de setembre a la seu de Col·legi de l'Advocacia de Barcelona en el marc d'una roda de premsa que va comptar amb la participació del secretari i president de la Comissió de Normativa de l'ICAB, Jesús Sánchez, els vocals de la Comissió de Normativa, Jorge Navarro i Julio Naveira i el catedràtic de Dret Processal de la UB, Vicente Pérez-Daudí. També van participar l'advocada i tinent d'alcalde de Mataró, Núria Moreno i la degana del Col·legi d'Advocats de Mataró, Maria Pastor.

Segons la Comissió de Normativa de l'ICAB, la dilació en l'enjudiciament dels delictes d'usurpació d'immobles i l'absència de regulació de la mesura cautelar de desallotjament han contribuït a la proliferació de conductes il·lícites, on sota la falsa aparença d'una "ocupació" basada en l'estat de necessitat, s'oculten determinats grups o persones que operen en la més absoluta opacitat i impunitat obtenint beneficis econòmics per a l'ocupació

d'un habitatge, ja que aquest tipus d'"ocupació" s'està produint no només en habitatges buits, sinó en l'habitatge habitual de moltes persones, ja que es realitza una obertura violenta de portes amb l'objectiu d'intentar cobrar indemnitzacions -que ronden els 600 euros- a canvi del desallotjament voluntari de la mateixa.

Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística, l'"ocupació" és un fenomen en expansió. La situació és especialment preocupant a Catalunya, ja que és la comunitat autònoma on es produeixen més ocupacions al mes: 20 al dia des de gener a juny de 2020, segons el Sistema Estadístic del Ministeri de l'Interior.

Davant d'aquesta problemàtica social, la Comissió de Normativa de l'ICAB urgeix a implementar una solució, ja que la legislació processal espanyola no disposa de mecanismes àgils i eficaços per a la neutralització dels delictes d'usurpació de béns immobles amb la finalitat de poder recuperar de forma ràpida i immediata la possessió de la propietat. Disposar d'aquests instruments, permetria, com a objectiu de prevenció general, la salvaguarda d'aquest dret de propietat com a factor d'ordenació del sistema econòmic de l'Estat de Dret.

La Comissió de Normativa considera que no pot recaure en els propietaris d'immobles la solució als problemes de la manca d'habitatges, ja siguin els titulars persones físiques o jurídiques. Per això, la resposta de l'Estat, per donar solució a la creixent ocupació de propietats no pot demorar-se.

Precisament per analitzar la recent Instrucció 1/2020 de la fiscalia espanyola sobre els criteris d'actuació per a la sol·licitud de mesures cautelars en els delictes de violació de domicili i usurpació de béns immobles es va celebrar un webinar el passat 22 de setembre que va presentar la degana i presidenta de l'Advocacia Catalana, M.ª Eugènia Gay, i Rogeli Montoliu, president de la Comissió de Formació del CICAC i degà de l'ICAVIC.

La moderació de la ponència va anar a càrrec de Maria Pastor, degana de l'ICAMAT i membre de la Comissió de Normativa del CICAC/ICAB i de Jesús Sánchez, secretari de la Junta de Govern de l'ICAB i membre de la Comissió de Normativa CICAC/ICAB. Els ponents van ser Carmen García, magistrada del Jutjat d'Instrucció número 18 de Barcelona; Escarlata Gutiérrez, Fiscal de la Secció Territorial de Manzanares de la Fiscalia Provincial de Ciudad Real i els advocats Jorge Navarro i Emilio Zegrí.

L'ADVOCAT LLUÍS MATAMALA I EL PRESIDENT DE L'AUDIÈNCIA DE TARRAGONA, JOAN PERARNAU GUARDONATS PER LA DEFENSA DE L'ÚS DEL CATALÀ A LA JUSTÍCIA

El Consell de l'Advocacia Catalana va lliurar el passat 18 de setembre el XIVè Premi Agustí Juandó i Royo, al president de l'Audiència Provincial de Tarragona, Joan Perarnau Moya, i a l'advocat Lluís Matamala Ribó. Es tracta d'una distinció creada l'any 2004 amb l'objectiu de reconèixer a aquelles persones o entitats que en la seva trajectòria professional s'hagin distingit per la defensa de la llengua catalana en l'àmbit jurídic administratiu. La presidenta de l'Advocacia Catalana, Mre Eugènia Gay,

va destacar que l'any 2019 només un 8,5% de les sentències van ser redactades en català. Davant aquesta situació la també degana de l'ICAB i presidenta de l'Advocacia Catalana considera necessari incentivar l'ús del català en l'àmbit de l'Administració de justícia a través d'unes polítiques lingüístiques adequades, amb un acompanyament de recursos suficient.

TERCER NÚMERO DE LA REVISTA JURÍDICA DE CATALUNYA

La Revista Jurídica de Catalunya presenta el seu tercer número anual de Doctrina 2020, el qual es dedica en bona part a analitzar l'anomenada Sentència del procés (STS 459/2019, de 14 d'octubre). Amb aquest objectiu, inclou quatre articles que estudien minuciosament aquesta sentència, tant des d'una perspectiva penal como processal, i amb una mirada

també de futur. Els articles són signats per quatre reconeguts catedràtics, tres de penal, i un de processal: els Drs. Juan Córdoba Roda, Gonzalo Quintero Olivares, Mercedes Garcia Arán i Juan Luis Gómez Colomer.

Per altra banda, la secció d'estudis monogràfics es tanca amb un article del Dr. Xavier Pons Ràfols, catedràtic de dret internacional públic, sobre la noció de l'estat de dret en el dret internacional.

Aquest número compta també amb estudis pràctics com el de la Dra. Núria Reynal sobre la declaració testimonial de la víctima de violència de gènere, i l'advocat i doctor en dret Raúl Jiménez sobre la reforma de la penyora d'accions i participacions introduïda per la Llei catalana 5/2020.

El número inclou els estudis sobre les novetats legislatives i jurisprudencials signats pels seus col·laboradors habituals (Enric Picanyol, Mre Elisa Escolà, Josep Mre Moltó, Tomás Gui, Pedro Àvila, Alegria Borrás i Núria González).

Aquest número, així com la col·lecció completa de la Revista Jurídica de Catalunya, es troba disponible en format dual, en paper i electrònic.

Per més informació: revista @icab.cat / tel. 93 6011213

PROPERES ESDEVENIMENTS

MÀSTERS ICAB, FORMACIÓ ESPECIALITZADA PER A L'ADVOCACIA

L'especialització és una peça clau per a l'advocacia i més davant el nou context que ha generat la COVID-19. L'ICAB ha adaptat la metodologia dels Màsters per aquesta edició 2020-2021 amb l'objectiu de facilitar la millor formació en les diferents branques del dret però garantint en tot moment la seguretat. Per aquest motiu enguany oferim a partir del mes de novembre:

Màsters presencials amb aforament limitat a 15

persones: Màster en Dret Fiscal, Màster en Advocacia Penal, Màster en Mediació, Arbitratge i ADR.

Màsters on line o blended (semi presencial): Màster en Dret dels Negocis, Màster en Compliance, Màster en Dret de família i successions, Màster en Propietat industrial i intel·lectual, Màster en Dret Immobiliari, Màster en Dret Concursal, Màster en Societat de la Informació i Màster en Dret Processal Civil.

POSTGRAU EN PRÀCTICA JURÍDICA

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) inicia al novembre una nova edició del Postgrau de pràctica jurídica, que enguany té la novetat de comptar amb una modalitat presencial i una altra d'on-line.

El Postgrau en pràctica jurídica és la millor formació per afrontar amb èxit i garanties l'exercici professional dins l'advocacia, ja que és una formació totalment pràctica i processal on els i les estudiants treballen sobre casos reals, especialment a través de les simulacions de judicis i pràctiques optatives en despatxos professionals. Tant en la modalitat on-line com la presencial, els i les alumnes podran triar especialitzar-se en 2 de les 7 àrees del dret (civil, penal, laboral,

administratiu, mercantil, família i financer). El Postgrau en pràctica jurídica de l'ICAB és un plus per a la teva carrera professional!
Inscriu-te!

SAVE THE DATE! III CONGRÉS DE DRET LABORAL

Els dies 12 i 13 de novembre se celebrarà de forma telemàtica la III edició del Congrés de Dret Laboral. Reserva't les dates!

2A EDICIÓ PROGRAMA DESENVOLUPAMENT PER A DIRECTIVES ICAB.

Davant l'èxit de l'edició anterior, l'ICAB impartirà al gener aquesta formació adreçada a advocades que vulguin formar part d'un Consell d'Administració amb èxit.

Consulta el programa a www.icab.cat

III CONGRÉS DRET IMMOBILIARI

BARCELONA • DIJOUS, 29 OCTUBRE 2020

ONLINE

NOVETATS I PROBLEMÀTICA

#congresimmobiliari

Per a més informació, consulteu el web www.icab.cat

Amb el suport:

Coorganitzadors:

ENTREVISTA A GIUSEPPE DE PALO,
OMBUDSMAN DE LOS FONDOS Y PROGRAMAS DE LAS NACIONES UNIDAS

“Giuseppe De Palo ha contribuido a la resolución de más de 2.500 disputas, mediando casos en más de 60 países y trabajando con personas de más de 90 nacionalidades diferentes. Actualmente es Ombudsman (defensor) de los Fondos y Programas de las Naciones Unidas y junto a su equipo se encarga de ayudar a prevenir y resolver disputas en el lugar de trabajo de diferentes organismos de la ONU como el Programa de las Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD), el Fondo de las Naciones Unidas para la Infancia (UNICEF), el Fondo de Población de las Naciones Unidas (UNFPA), la Oficina de Servicios de Proyectos de las Naciones Unidas (UNOPS) y ONU Mujeres. Antes de unirse a la ONU, fue el presidente de la Junta del Centro ADR, uno de los mayores proveedores de servicios de mediación en Europa. También ha sido director de JAMS International, una subsidiaria de JAMS, el mayor proveedor privado de servicios de resolución alternativa de disputas en el mundo.”

“Mediando la mediación: el modelo de exclusión voluntaria fácil”

Roser Ripoll/ Ignacio Ripol

Usted como experto mediador de reconocido prestigio internacional, aboga por un sistema en el que las partes, como regla general, deben sentarse -como requerimiento mínimo- con un mediador antes de iniciar un litigio. Después de esta primera sesión son libres de optar por no participar (lo que se conoce como mecanismo “opt-out”) en el proceso de mediación, sin consecuencias negativas, e iniciar un procedimiento judicial. ¿Cómo concilia esta propuesta con el concepto de voluntariedad de la mediación?

Creo que el modelo encaja perfectamente con el concepto de voluntariedad tradicional en el sentido de que todas las partes deben acordar someterse al proceso de mediación. Simplemente, se requiere que las partes asistan a una reunión inicial de mediación con su mediador.

Esta reunión no debe ser una mera “sesión informativa de mediación”. La reunión debe centrarse en la viabilidad de la mediación en el caso en cuestión. Para que eso suceda, las partes deben hablar, al menos en cierta medida, sobre los méritos del caso; ver a su mediador en acción; analizar la actitud de la otra parte; escuchar la historia y los argumentos legales desde el punto de vista de la parte contraria, etc. Además, el proceso de mediación debe estar formalmente en marcha para proteger completamente la confidencialidad de esos intercambios iniciales clave. En un restaurante, ¿no le gustaría tener la oportunidad de probar su comida antes de confirmar su pedido? Al final de esta reunión inicial, las partes son completamente libres de decidir si continuar con el proceso de mediación ya en marcha o abandonar a bajo costo

y sin consecuencias negativas (es decir, si me permite un uso final de la analogía del restaurante, puede irse del lugar pagando solo por el primer bocado que probó). Yo llamo a este modelo “fácil opt-out” porque, por supuesto, cualquiera puede abandonar la mediación en cualquier momento. Abandonarla cuando puede que haya sanciones, o después de haber pagado por completo una sesión de mediación completa podría no ser tan fácil.

Para usar una frase clave, el modelo de “fácil opt-out” es la “mediación de la mediación”, porque el modelo es la síntesis de dos “cosas” incuestionables, ontológicamente diferentes y aparentemente irreconciliables. Una cosa es el principio legal fundamental de que nadie está obligado a encontrar una resolución a una disputa. La otra es la evidencia empírica: no importa cuán incentivada esté la mediación voluntaria, que no se usa frecuentemente.

¿Qué sentido tiene requerir a las partes un esfuerzo inicial serio de mediación si pueden abandonar el proceso tan fácilmente? Además, la mediación puede fallar...

Esta es una gran pregunta que da en el clavo. Las partes pueden presentarse, prestar atención al proceso (para evitar sanciones) y luego irse. Aun así, hay evidencia de que la gente puede dar a la mediación una oportunidad seria, cuando tienen que hacerlo.

En cuanto a la idea de que la mediación no garantiza un acuerdo es importante tener en cuenta que es probable que la mediación sea valiosa para todas las partes, independientemente de su resultado. De hecho, una “mediación fallida” puede no ser un fracaso real.

Puede que no haya resultado en un acuerdo en el día, pero transmitir los problemas cara a cara puede llevar a un acuerdo posterior, o al menos puede haber un acuerdo sobre algunos puntos, lo que deja menos asuntos para litigar y potencialmente menos costos en los que incurrir. De hecho, hay evidencia de que un porcentaje muy alto de personas que eran escépticas sobre la mediación antes de comenzar, terminaron recomendándola a otros, incluso cuando su mediación falló.

¿Deberían las partes que optaron por “opt-out” en el proceso de mediación estar preparadas, en su opinión, para motivar esta decisión ante un juez en un procedimiento judicial posterior?

Estoy en contra de someter la sesión inicial de mediación a un escrutinio judicial posterior, ya que eso afectaría fundamentalmente lo que sucede en la sala del mediador. Para determinar un esfuerzo suficientemente serio, estoy a favor de establecer parámetros objetivos, como la duración mínima del tiempo de la primera sesión, o completar ciertas tareas definidas de antemano, como preparar una declaración de mediación y una respuesta.

La primera sesión obligatoria es, por tanto, fundamental.

Correcto, y los litigantes deben estar completamente comprometidos. De hecho, si la sesión inicial es gratuita o les cuesta a las partes solo una cantidad simbólica, la tentación de no participar seriamente en la mediación será mayor. Los mediadores también podrían estar menos interesados en hacer todo lo posible para que las partes continúen con la mediación. Establecer una cuota apropiada es, por lo tanto, importante. Si “empezar bien es tener la mitad hecha”, la tarifa de la sesión inicial debe estar entre un 15-25% del coste total de la mediación. Los usuarios de la mediación deben aceptar que los servicios tienen un coste – como ocurre para acceder a los tribunales, que tampoco es gratis, sino que está financiado por los costes de presentación y por los impuestos generales.

A menudo, la mediación ofrece a las partes la oportunidad de lograr un resultado que comprende “algo más” que una mera alternativa práctica a una decisión judicial, ya que un acuerdo también puede abordar preocupaciones y necesidades no legales. ¿El modelo propuesto conserva esa característica de la mediación?

El modelo amplifica esta característica. Si las partes están requeridas a atender una reunión inicial de mediación, las negociaciones directas debieron haber

fallado, si es que han tenido lugar siquiera... En este contexto, la sesión de mediación facilitada por el mecanismo de exclusión se vuelve aún más deseable, tanto a nivel individual como a nivel normativo, porque proporciona el espacio perfecto (o simplemente mejor) para explorar la posibilidad de aprovechar ese “algo más”, que para mí incluye las dimensiones humanas y psicológicas de la mediación (por ejemplo, cuando una disculpa se ofrece), o la elaboración de un acuerdo cualitativamente superior, como cuando los acuerdos o las relaciones terminan siendo restauradas, o incluso mejoradas.

La experiencia italiana parece ser un ejemplo convincente de cómo la implementación de un sistema de exclusión voluntaria puede estimular el uso efectivo de la mediación.

Según el sistema italiano, que introdujo el mecanismo de “opt-out” en 2013, las partes, en ciertos casos civiles, deben participar en una primera reunión con el mediador, o de lo contrario, se enfrentan a sanciones financieras y procesales en el litigio resultante. No hay consecuencias negativas por abandonar la mediación después de la primera reunión.

Este modelo, implementado en Italia desde hace siete años, genera, de promedio, unos 150.000 casos de mediación al año y demuestra el efecto positivo de filtrado al que me referí anteriormente. Cuando las partes deciden no tener esa reunión inicial, el porcentaje de acuerdos es de alrededor del 50%. Este porcentaje es sorprendente, si lo pensamos. Recuerde: éstas son partes que podrían haber negociado un acuerdo cara a cara (pero no lo intentaron o no tuvieron éxito) y terminaron en mediación solo porque es un requisito previo al litigio. Obligados a recibir una “pincelada” de mediación simple, rápida y económica, estos litigantes encontraron un acuerdo mediado en uno de cada dos casos. Como siempre digo desde hace muchos años, si llevas el caballo al río, el agua es buena y sabes que el caballo tiene sed, lo más probable es que beba, y felizmente. A la luz de estos resultados, lo que sorprende a la mayoría de los comentaristas es porqué el requisito de mediación en Italia solo se aplica a alrededor del 10% de todos los casos civiles.

El llamado modelo de mediación italiano ha dado forma a las leyes turcas y, últimamente, a las leyes griegas sobre mediación. Una simple mirada a las estadísticas turcas, antes y después de la entrada en vigor de la nueva ley, muestra lo simple que es crear un mercado de mediación de un tamaño decente. Es decir, un mercado en el que el número de disputas mediadas no sea una fracción minúscula de las litigadas. Sin ese

mercado, todas las discusiones sobre la calidad de la mediación, la acreditación, etc. son discutibles, insignificantes. La práctica de mediación inducida por legislación, así como los controles públicos y privados sobre ella, generan calidad mucho más rápido y de manera más efectiva que las discusiones interminables solo acerca de la calidad que generará una sola mediación.

¿Cree que la mediación (con una disposición de exclusión voluntaria fácil) también debería tratarse en todas las situaciones?

La mediación puede ser útil incluso cuando falla. Por lo tanto, siempre elegiría a favor de una mediación fallida (incluida una mediación que desde el principio se sabía que era muy poco probable que tuviera éxito), si la alternativa es que no haya mediación en absoluto, debido a una normativa de mediación débil. Dicho esto, de hecho, los legisladores se encuentran con desafíos cuando escriben reglas de mediación que requieren serios esfuerzos iniciales de mediación. A modo de ejemplo, en ciertas jurisdicciones, los casos enviados a mediación, independientemente de la solicitud de las partes, pueden elegirse al azar (como cualquier otro caso, o cada tercer caso, presentado ante el tribunal). El legislador italiano, por ejemplo, eligió un camino diferente e identificó ciertos tipos de disputas (como patrimonio inmobiliario, herencia, difamación, etc.) en los que consideraron que la mediación podría tener más éxito y requirió una reunión de mediación previa al juicio en esos casos. Ambos modelos tienen valor. De hecho, si el modelo de selección aleatoria muestra resultados positivos, se podría decir que la mediación es efectiva independientemente de la naturaleza de la disputa.

Por último, nos gustaría saber su experta opinión en relación a los cambios que se anuncian en la legislación española, en el sentido de incorporar a nuestro ordenamiento jurídico -esta vez de forma definitiva aprovechando el agravamiento del colapso de la administración de justicia originado por la crisis del COVID-19-, la figura de la Mediación, figura que cuenta con la oposición de un sector importante de la propia abogacía... En este sentido: ¿Cree que el Anteproyecto de Ley de Impulso de la Mediación que prepara el Ministerio español, así como otras reformas de agilización procesal que también se preparan, deberían contemplar no solo la sesión informativa, sino la Mediación obligatoria antes de presentar la demanda?

De hecho, como apuntaba anteriormente, no creo que las reformas deban contemplar específicamente ni la sesión informativa ni la mediación obligatoria antes de pre-

“La mediación puede ser útil incluso cuando falla”

sentar la demanda. Existe evidencia de que las sesiones informativas no han funcionado (por ser una propuesta muy débil, y al final inefectiva), y que las mediaciones obligatorias tampoco, ya que plantean problemas constitucionales (por ser una propuesta demasiado fuerte).

Sin embargo, abogo por un proceso de exclusión voluntaria fácil (o easy “opt out”), que supondría una propuesta intermedia entre estas dos propuestas. Este modelo de exclusión voluntaria fácil requiere que las partes asistan a una reunión inicial de mediación con el mediador. Al final de esta reunión inicial, las partes son completamente libres de decidir si continuar con el proceso de mediación ya en marcha o abandonar a bajo costo y sin consecuencias negativas.

Qué opinión le merece la iniciativa tomada por los Jueces de Primera Instancia de Barcelona que establece un criterio unificador en orden a imponer las costas procesales si las partes se niegan a acudir a una sesión informativa de forma injustificada?

La normativa tan solo debería contemplar sanciones a las partes por el fracaso de la mediación cuando resulte esencial para el proceso. Participar en una sesión cuyo único propósito sea dar información a las partes sobre el proceso no es esencial, tal y como he tratado de explicar anteriormente. Recomendaría encarecidamente a los legisladores que tengan interés, que revisaran la experiencia de Rumanía, donde el Tribunal Constitucional ha anulado en dos ocasiones la normativa que era en primer lugar ineficaz (sesión informativa obligatoria) y después por considerarla contraria al derecho de acceso a la justicia (mediación obligatoria). Sin embargo, una sanción por no realizar un esfuerzo razonable en mediación, por ejemplo cuando una de las partes no comparece a la primera sesión en el modelo “opto out”, en mi opinión es esencial para hacer que el sistema funcione.

FRANCISCO BLÁZQUEZ

President de la Comissió de Drogues ICAB
Col·legiat Núm: 15.295

CARAV

S'HA DE REGULAR L'ÚS DEL CÀNNABIS

El cànnabis és una espècie herbàcia rica en propietats psicoactives, fibres vegetals que ha estat cultivada des dels inicis de l'agricultura, originalment al continent asiàtic i posteriorment introduïda a altres països. El seu

L'Observatori Europeu del Consum i Cultiu de Cannabis ha fet les primeres passes per emprendre de forma decidida la batalla per aconseguir regularitzar aquesta substància. Fa falta una regulació completa i actualitzada sobre l'ús del cànnabis?

FB: El debate de la regulació del Cannabis està presente en muchos països. Hace tiempo que se ha planteado la necesidad de replantear las políticas prohibicionistas sobre las drogas. La llamada guerra contra las drogas ha resultado ineficaz, para reducir tanto su consumo, como su mercado, con grandes costes sociales y económicos. El Cannabis es la sustancia ilegal más consumida del mundo. Como sabemos el autoconsumo no está penalizado, así como el denominado consumo compartido con las limitaciones establecidas, entre otras, en la Sentencia del Tribunal Supremo 360/2015 de 10 de junio, relativas a que se trate de consumidores habituales, en lugares cerrados, por un grupo reducido e identificable y consumo inmediato. En Catalunya la Ley 13/2017 de 6 de Julio de las Asociaciones de Consumidores de Cannabis regulaba la constitución de asociaciones de consumidores de Cannabis, las condiciones de ingreso de los consumidores con sus derechos y deberes, las limitaciones de publicidad, las medidas de control higiénico y sanitario, así como programas de gestión de reducción de riesgos y prevención de daños. Pero el Tribunal Constitucional declaró inconstitucional y nula esta buena iniciativa legislativa, pues aunque admite que el cannabis contiene elementos o principios activos susceptibles de aplicación terapéutica, no es en sentido estricto, un fármaco o medicamento, sino una sustancia calificada como estupefaciente por lo que es una competencia de materia Penal, reservada al estado según el artículo 149.1.6 de la Constitución. También han sido anuladas la Ley Foral Navarra y la ley del Parlamento vasco.

7/CARA

cultiu i ús en medicina és controvertit i s'ha convertit en un negoci molt lucratiu, per aquest motiu analitzem si s'hauria de legalitzar el seu consum, entre altres qüestions amb el president de la Comissió de Drogues, Francisco Blázquez i la presidenta de la Secció de Dret Sanitari, Lucia Cristea.

Por tanto, el camino de eliminar el cannabis de la lista de sustancias estupefacientes, permitirían su regulación.

LC: En los últimos tiempos son muchos los países que se plantean una regulación del Cannabis. Por su parte, el Observatorio Europeo del Consumo y Cultivo de Cannabis, OECCC, considera que el periodo 2020-2029 traerá la regulación del cannabis a nivel global. Sin embargo, el cannabis es considerada una sustancia estupefaciente según lo preceptuado en el art. 368 del Código Penal, siendo esta órbita de absoluta competencia estatal a tenor del art. 149.6.1 de la Constitución Española. Atendiendo a ello, y a fin de que podamos hablar de regularización, se debe hacer la siguiente distinción: por un lado, la legalización del cannabis implica la autorización de la venta y por ende el consumo de una sustancia psicotrópica, pero en el marco de una normativa aprobada por las autoridades sanitarias, con fines paliativos, terapéuticos, analgésicos o anestésicos y recetada por un facultativo médico, tal y como es el caso de Alemania, Argentina, Francia, Italia, entre otros, y, por otro lado, el uso lúdico o recreativo del cannabis, se podría dar a raíz de la legalización del mismo, como ocurre en Canadá, Uruguay, Australia, entre otros. Sin embargo, la liberalización, implicaría el acceso por parte de cualquier persona sin control alguno, lo que desde el punto de vista legal seguramente ayudaría a la lucha contra el narcotráfico, pero desde el punto de vista sanitario, agravaría el panorama de la salud pública por la problemática que las drogas en si mismas ocasionan a la salud. En base a ello, y siendo advertido por la comunidad médico científica que el consumo provoca lesiones neurológicas a largo plazo, alteración de la personalidad, trastornos cognitivos psiquiátricos, además de una disminución de la capacidad de atención, entre otros, seguramente y desde el punto de

LUCIA CRISTEA

Presidenta de la Secció de Dret Sanitari
ICAB
Col·legiada Núm: 34.822

vista de la Sanidad, la liberalización agravaría la situación, toda vez que el acceso indiscriminado presumiblemente aumentaría el consumo, y por ende no es alentador desde la óptica socio-sanitaria. De hecho, el tabaco y el alcohol solo tienen restricciones de edad, y se intenta con dicha regulación controlar el consumo por las consecuencias de salud que su consumo ocasiona, siendo uno de los grandes problemas en la atención sanitaria. Solamente la cafeína está liberalizada en los términos legales. Por lo tanto, la legalización sanitariamente controlada del cannabis se puede llevar a cabo, como sustancia psicotrópica con potencial adictivo, y teniendo en cuenta que el cannabis no cura, pero que puede producir un cierto alivio del dolor, constituyéndose en una terapia complementaria para mitigar el padecimiento, puede ser relevante su uso y por ende su regularización, y en este sentido, el movimiento global incipiente debe inspirar al legislador español como una oportunidad de hacerlo.

Considera necesaria la seva regulació? Perquè?

FB: Sí, considero necesario la regulación de todo lo relacionado con el Cannabis

Debemos partir de dos premisas importantes:

- Es una droga fácilmente accesible
- Podemos comprobar como históricamente, las políticas represivas han fracasado, ya que el cultivo del cannabis ha florecido tanto en países represivos, como tolerantes, sin distinción.

Partiendo de que en la práctica es muy difícil proteger la salud pública con políticas más represivas o prohibicionistas, es preferible abogar por una buena regulación, que proteja a los más vulnerables, así como menores de edad; y a la vez, mantenga informados a la sociedad de los efectos tanto positivos, como negativos del cannabis. Pues, en la línea del Tribunal Supremo, en su voto particular de la STS 698/2016, afirma que "la salud individual no puede protegerse penalmente contra la voluntad libremente formada de su titular".

Considero que el Estado no debería continuar con el comportamiento paternalista aplicado en esta materia hasta día de hoy, donde se cree saber qué conviene a sus ciudadanos y qué deben hacer con sus vidas. En lugar de ello, deberían aplicarse nuevas campañas de prevención, información y educación.

LC: Sí, porque se ha descubierto que el cannabis tiene muchas propiedades y ayuda a soportar los dolores más

intensos de enfermedades como el cáncer en fase terminal. En este sentido, la Sociedad Española del Dolor tiene un grupo de profesionales médicos involucrados en el estudio, investigación y tratamiento del dolor con cannabis medicinal.

El 68% de los españoles piensan que la marihuana es adictiva, aun así, el 61% consideran que debería ser legalizada para uso médico. Sólo el 26% de los españoles estarían de acuerdo en la legalización de la marihuana para uso recreativo. Sin embargo, IPSOS a nivel global ha sugerido una encuesta para conocer la opinión pública sobre si la marihuana debería ser legal para uso médico, y en este sentido, de los 66 países analizados, salvo 4 (Rusia, Japón, Turquía y Hungría), los restantes entienden que sí. En este sentido, España responde afirmativamente en un 51%, mientras que muestran su desacuerdo el 16%, no contestando el 32%. Sin embargo, y en referencia al uso recreativo, el 29% está de acuerdo en contraposición del 36% que se muestra en contra.

Cabe resaltar que, si la ciencia admite y delimita que los usos terapéuticos son más beneficiosos y sirven efectivamente para el paciente, y el médico lo puede prescribir, se podría hacer su regulación a través de la Agencia del Medicamento.

A Espanya s'ha disparat el consum del cànnabis, especialment entre els més joves. La seva legalització ajudaria a reduir-me el consum?

FB: Si tenemos en cuenta la experiencia de otros países, como por ejemplo, Holanda o Australia, demuestran que la legalización, inicialmente, sí incrementan el número de consumidores en poblaciones jóvenes; por ello, sería imprescindible acompañar la legalización de campañas de prevención y educación sobre la sustancia y sus consecuencias.

LC: Seguramente siendo una sustancia de fácil acceso y disponibilidad hoy por hoy, banalizándose su peligrosidad, su legalización, de producirse, podría originar el efecto contrario, es decir, se podría incrementar su consumo, tal y como muestran las estadísticas de los países que lo han legalizado con fines recreativos. Y esto desde la perspectiva social, eliminaría la penalidad y reduciría el narcotráfico, pero desde el punto de vista sanitario resultaría desfavorable. Sin embargo, se puede regularizar contemplando una edad mínima, aunque resultaría difícil de controlar en la práctica. Porque para el uso terapéuti-

co, requeriría prescripción para su consumo, y no tendría incidencia alguna.

La seva legalització seria una oportunitat econòmica o de creació de llocs de treball?

FB: Sí, la legalización del cannabis implica un aumento considerable en la recaudación de impuestos directos e indirectos, además de permitir la regularización de puestos de trabajo hasta el momento clandestinos, con el consiguiente pago de cotizaciones a la Seguridad Social y del IRPF.

Según un estudio de la Facultad de Psicología de la UAB, el erario público español ingresaría más de 3.000 millones de Euros anuales en concepto de impuestos y cotizaciones a la Seguridad Social. Se regularizarían más de 100.000 puestos de trabajos, para producir los más de 800.000 Kilogramos necesarios para abastecer la demanda del consumo.

También se dice en el Estudio que la legalización no comportaría la erradicación total del mercado negro, pero si una fuerte debilitación de sus redes criminales hasta el 15% del total.

Por otra parte, se debe potenciar la investigación científica que permita desarrollar programas adecuados de salud, y que generarían más puestos de trabajo.

LC: Probablemente, pero este no debería ser el objetivo. Sin embargo, como medicamento, evidentemente que será un motor en el sector, generando ingresos que hasta ahora no se podían obtener, con la resultante consecuencia de creación de lugares de trabajo.

El cànnabis s'hauria de treure de la llista que aglutina a les drogues que es consideren més perilloses?

FB: Sí, el Cannabis para despenalizarlo habría que eliminarlo de las listas internacionales, a las que se remiten las legislaciones nacionales como la nuestra.

Nuestro código penal, castiga la transmisión de drogas que no causan grave daño a la salud, como el cannabis, pero no lo especifica, sino que es un delito de remisión a la convención única de estupefaciente de 1961 de la ONU.

A principios de año, durante la reunión de la Sesión de la Comisión de Estupefacientes de las Naciones Unidas, se determinó aplazar hasta el próximo diciembre la votación para eliminar al cannabis de las listas I y IV, reservadas para las drogas más peligrosas y que requieren control estricto. Cabe aclarar que la Comisión de Estupefacientes forma parte del Consejo Económico y Social de la ONU, órgano

encargado de modificar, revisar y actualizar periódicamente la lista de las sustancias prohibidas, basándose en las recomendaciones de la Organización Mundial de la Salud que, a su vez, está asesorada por el Comité de Expertos en Farmacodependencia. El argumento es el hecho de que existen evidencias científicas que vinculan al cannabis con procesos curativos. Un menor control permitiría una mayor investigación científica sobre los usos médicos.

LC: Sí, pero no ser categorizado como droga blanda como puede ser el alcohol o el tabaco.

Quin és el paper que ha de tenir aquesta planta en l'àmbit sanitari?

FB: En el ámbito sanitario tendría un uso terapéutico. Más de un centenar de ensayos clínicos con cannabis y cannabinoides avalan la seguridad en el uso de esta planta. Se sabe que funciona en personas enfermas de cáncer, que la utilizan para prevenir ciertos efectos secundarios de los tratamientos de quimioterapia; además de ayudar a disminuir síntomas de enfermedades neurológicas, crisis convulsivas de epilepsia y de otras enfermedades autoinmunes como las enfermedades inflamatorias intestinales, el dolor y la esclerosis lateral amiotrófica (ELA).

LC: El cannabis es una planta con una gran diversidad de quimiotipos, cada uno de los cuales contiene distintas proporciones de principios activos (cannabinoides). Siendo las más relevantes: el tetrahidrocannabinol (THC) y el cannabidiol (CBD). El CBD posee efectos anti-inflamatorios y anticonvulsivantes, además de impedir algunos efectos psicoactivos no deseados del THC como psicosis, ansiedad y descoordinación.

Por tanto, suele ser recomendable que las preparaciones de cannabis medicinal posean una composición balanceada de THC y CBD, aunque con ratios diversos en función de la enfermedad a tratar. La idea es que del Cannabis (stativa) se puedan extraer las sustancias nocivas (THC) del extracto de uso medicinal, que sirve para tratamientos médicos diversos, que a la postre es un proceso sencillo, y de hecho se utiliza en fármacos como por ejemplo Sativex.

Por lo tanto, es imperativo que sea un medicamento de prescripción, y bajo supervisión y seguimiento médico.

¿SER TRANSPARENTE O NO SER? ESA ES LA CUESTIÓN

El ejercicio de funciones colegiales y su compatibilidad con el Derecho de la Competencia

Yolanda Martínez Mata,
Col·legiada Núm: 32.748

Frederic Munné i Catalina
Col·legiat Núm: 17.921
Diputat responsable de la
Comissió d'Honoraris de l'ICAB

Una reciente noticia de la autoridad británica de competencia (*Competition and Markets Authority, CMA*) nos ha hecho reflexionar sobre la distinta aproximación de autoridades con cometidos similares al sector de los servicios jurídicos. La CMA ha decidido reabrir su investigación sobre el sector de los servicios jurídicos que ya en 2016 consideró insuficientemente transparente en cuanto a precios, calidad y tipos de servicios, para que el ciudadano consumidor de servicios jurídicos pudiera adoptar una decisión informada. Quiere ahora valorar cómo ha evolucionado el sector y en qué medida se han seguido sus recomendaciones de 2016. Las conclusiones se publicarán en diciembre de 2020. Salvando todas las distancias puesto que no se examina allí la actuación de los colegios de abogados, esa llamada a la transparencia resulta llamativa si se traslada a nuestros confines. Veámoslo.

El 14 de junio de 2016 la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (CNMC) abrió un expediente sancionador contra nueve colegios de abogados de España por posibles prácticas anticompetitivas en el sector de los servicios jurídicos. El expediente fue largo y peculiar. No es habitual que la Dirección de Competencia proponga, como ocurrió, que se archive el caso porque no aprecia infracción, y a continuación la Sala de Competencia del Consejo recalifique los hechos considerando que, al contrario, la práctica analizada constituye una de las infracciones más graves del Derecho de la Competencia: una recomendación colectiva que lleva a la posible coordinación de los precios de los servicios jurídicos entre colegiados. Dicho de otro modo, la CNMC entendió que la publicación de criterios orientativos, aún a los exclusivos efectos de tasación de costas, podía llevar a la homogeneización de los honorarios de abogado, pues los colegiados podrían recurrir a tales criterios como refe-

rencia para la determinación de sus propios precios. La resolución del Consejo se emitió el 8 de marzo de 2018 y a día de hoy, su discusión de fondo sigue pendiente de valoración ante la sección sexta, de la Sala de lo Contencioso Administrativo, de la Audiencia Nacional (P.O. 209/2018).

Son muchos los motivos por los que el ICAB ha recurrido esa resolución. Constando nuestra condición de parte interesada y limitándonos a cuanto es público, nos centraremos en los tres aspectos que suscitan mayor debate:

- En primer lugar, la consideración de que el mercado afectado por una práctica anticompetitiva viene determinado por el ámbito de actuación del denunciante (in casu, Bankia, que actúa como codemandado en el contencioso). Ello con la consecuencia de que, por primera vez, la práctica colegial del ICAB la examina la CNMC, a pesar de que el colegio circunscribe su actividad a su demarcación, dentro de Cataluña, donde existe autoridad de competencia propia. Autoridad que, por cierto, como la andaluza, ya manifestó en su momento su oposición a que el asunto lo examinara la CNMC, con fundamento en el artículo 1.3 de la Ley 1/2002 Ley 1/2002, de 21 de

febrero, de Coordinación de las Competencias del Estado y las Comunidades Autónomas en materia de Defensa de la Competencia (Ley 1/2002).

- En segundo lugar, la controvertida competencia de la CNMC para examinar de forma independiente el ejercicio de una función colegial, sin pasar por la jurisdicción contencioso-administrativa. La particular naturaleza jurídica de los colegios de abogados como corporaciones de derecho público es la que suscita el debate. Respecto de ellos, según se infiere del artículo 5.4 de la Ley 3/2013, de 4 de junio, de creación de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Ley 3/2013) y ha confirmado la jurisprudencia de nuestros más altos tribunales, no puede la CNMC ejercer directamente su potestad sancionadora mientras aquellos, a su vez, estén ejerciendo potestades administrativas (*ius imperii*).

La cuestión clave es, pues, determinar si la labor informadora de los colegios en materia de tasación de costas es o no una auténtica función pública colegial. Creemos que sí y sobre ello ahondamos en el apartado siguiente. En todo caso, si lo es, la revisión del ejercicio de esa función pública y su eventual compatibilidad con cualesquiera normas,

SOCIQUICK
TRANSMISIÓN INMEDIATA DE SOCIEDADES

- Sociedades Limitadas en menos de 24 h.
- Libre elección de Notario
- Servicio de domiciliación de Sociedades
- Posibilidad de tramitación posterior en el Registro Mercantil por el propio despacho profesional

C/ de l'Avenir, 35
08021 BARCELONA
TEL . +34 93 414 15 55

sociquick@icab.es
www.sociquick.com

C/ Lagasca, 95
28006 MADRID
TEL . +34 91 196 40 00

incluidas las de competencia, compete únicamente a los Tribunales de Justicia, no a las autoridades (administrativas) de competencia.

- En tercer y último lugar, si los dos anteriores motivos cuestionan la competencia -territorial o material, respectivamente- de la CNMC para adoptar la resolución sancionadora, el tercero entra en el análisis sustantivo de Derecho de la Competencia. La cuestión fundamental estriba en si la publicación de criterios orientativos a los exclusivos efectos de tasación de costas constituye o no una infracción del artículo 1 de la Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia (LDC). Para serlo, dicho sea muy resumidamente, debe tener por objeto o efecto un falseamiento de la competencia y no debe venir autorizado por Ley (artículo 4 de la LDC). Es este el punto más interesante.

La disposición adicional cuarta de la Ley 2/1974, de 13 de febrero, sobre Colegios Profesionales, el artículo 246.1 de la Ley 1/2000, de 7 de enero, de Enjuiciamiento Civil y los artículos 39(k) y 40(f) de la Ley catalana 7/2006, de 31 de mayo, del ejercicio de profesiones tituladas y de los colegios profesionales, atribuyen a los colegios de abogados, con unas u otras palabras, la función de informar sobre la razonabilidad de los honorarios en los procedimientos de tasación de costas. Cuál es la calificación -pública o privada- que merece esa función y cuáles son sus límites es el nudo del debate. ¿Comprende esa función únicamente la emisión de dictámenes ante órganos jurisdiccionales en procedimientos de tasación de costas? ¿O incluye la difusión y publicación de criterios de conocimiento público, accesibles a colegiados y ciudadanos consumidores de servicios jurídicos? ¿Es posible informar sobre la razonabilidad de unos honorarios en un procedimiento de tasación de costas sin cuantificarlos? ¿Conviene que el ciudadano consumidor de servicios jurídicos conozca de antemano cuánto puede costarle pleitear si pierde? Sin lugar a dudas, posibles son en la teoría diversas opciones, pero ¿cuáles de ellas garantizan el efecto útil de las anteriores disposiciones normativas?

Es en respuesta a estas preguntas donde la noticia de la CMA anunciada al principio adquiere especial relevancia. Aboga dicha autoridad por la transparencia en precios con el objetivo de proteger al consumidor de servicios jurídicos. Aún cuando esa transparencia pudiera hipotéticamente llevar a utilizar los criterios colegiales como referencia al cuantificar el coste de un pleito, el riesgo parece menor

si se equilibra con el interés superior de protección del consumidor y, en definitiva, con el cumplimiento de los fines informadores, tanto a la Administración de Justicia como a los ciudadanos, buscados por nuestro legislador.

Mientras el asunto sigue sub iudice, la Resolución sancionadora era y es ejecutiva, de modo que el ICAB adoptó en marzo de este año unos nuevos Criterios, consensuados previamente con la CNMC en el marco del oportuno expediente de vigilancia. Los nuevos criterios cumplen la norma. ¿La incumplían los anteriores? Los tribunales resolverán.

¹ https://www.gov.uk/government/news/cma-to-assess-progress-in-legal-services-sector?utm_campaign=govuk-notifications&utm_content=immediate&utm_medium=email&utm_source=9d-84f73b-0ae9-4be4-830b-9b292232b0fe. Con este mismo objetivo, en Alemania los honorarios de los abogados son incluso objeto de una ley federal, *Rechtsanwaltsvergütungsgesetz* (RVG), que el 1 de julio de 2004 sustituyó la anterior, de 1957.

² https://www.cnmc.es/sites/default/files/2961504_17.pdf

³ Expediente S/DC/0587/16, Costas Bankia, disponible en: https://www.cnmc.es/sites/default/files/2013194_97.pdf

⁴ Los precedentes de las autoridades de la competencia en materia de colegios profesionales –incluidos los de la propia CNMC– habían venido entendiendo que la autoridad competente para dilucidar la licitud de la conducta de un colegio profesional cuyo ámbito de actuación se circunscribe a una sola Comunidad Autónoma es, allí donde exista, la autoridad autonómica correspondiente. Citense, por ejemplo, las Resoluciones de la CNMC de 22 de diciembre de 2016, S/DC/0560/15 Colegio de Abogados de Guadalajara; de 15 de septiembre de 2016, SAMAD/09/2013 Honorarios Profesionales Madrid; SAMAD/09/2013 II Bis Honorarios profesionales ICAAH; de 23 de julio de 2015, SACAN/31/2013 Honorarios Profesionales Colegio Abogados Las Palmas; la Resolución de la Autoridad Vasca de Competencia (AVC) de 20 de marzo de 2017, expediente nº 126 -SAN- (2015) Colegio de Abogados de Bizkaia; la Resolución de la Autoritat Catalana de la Competència (ACCo) de 22 de septiembre de 2015, asunto n.º 35/2011 Colegio Oficial de Agentes de la Propiedad Inmobiliaria de Tarragona; la Resolución de la Autoridad de Defensa de la Competencia de Andalucía (ADCA) de 23 de julio de 2018, S/08/2018 Colegio de Dentistas de Málaga y Cádiz; o la Resolución de la AVC de 30 de enero de 2018, expediente LEA/AVC nº 187-SAN2016 Colegio Oficial de Agentes de la Propiedad Inmobiliaria de Bizkaia.

⁵ Véase el Informe de la Junta consultiva en materia de conflictos de 18 de marzo de 2017: <https://www.cnmc.es/file/180416/download>. Apuntemos que dicha Junta es un órgano paritario cuyo presidente, nombrado por el Ministro de Economía (en la práctica, el Director de Competencia de la CNMC), tiene voto dirimente; ver artículo 3 de la Ley 1/2002.

⁶ Debates similares se han planteado también ante la jurisdicción comunitaria. Vid. Sentencia del TJUE de 19 de febrero de 2002, asunto C-309/99, *Wouters* y otros, ECLI:EU:C:2002:98; y Sentencia del TJUE de 5 de diciembre de 2006, asuntos acumulados C-94/04 y C-202/04, *Cipolla*, ECLI:EU:C:2006:758, §§ 64 a 68.

⁷ Vid., por ejemplo, Sentencia del Tribunal Supremo de 27 de julio de 2017 (R.C. 956/2015, FJ Cuarto); o Sentencia de la Audiencia Nacional de 25 de noviembre de 2019 (P.O. 406/2017, FJ Cuarto).

⁸ https://www.icab.es/files/242-501361-DOCUMENTO/Criterios-orientativos-ICAB-tasacion-costas-ICAB-2020_.pdf

⁹ Resolución de la CNMC de 27 de febrero de 2020, Expte. VS/0587/16 Costas Bankia, disponible en: https://www.cnmc.es/sites/default/files/2873198_39.pdf

Voluntariat ICAB

En què et podem ajudar?

**COMPANYS I COMPANYYES
PER A COMPANYS I COMPANYYES**

Per a més informació: www.icab.cat
Telèfon: 936 011 252
Correu electrònic: voluntaris@icab.cat

EMPRESSES RESPONSABLES

Carmen Del Castillo Vericat
Col·legiada Núm: 33.354

Oriol Espar Bohera
Col·legiat Núm: 30.816

Les companyies mercantils han estat i estaran guiades per l'ànim de lucre. L'economista Milton Friedman defenia en un article publicat el 1970 al New York Times Magazine que l'única responsabilitat social dels negocis era utilitzar els seus recursos i participar en activitats destinades a augmentar-ne els beneficis, respectant les regles del joc en una competició oberta i lliure, sense enganys ni fraus.

Han passat 50 anys i les coses han canviat força. Una de les darreres evidències de tot això és la recent reforma del Codi de Bon Govern per a les empreses cotitzades de la CMNV, mitjançant la qual l'organisme regulador ha volgut donar una major importància a la governança corporativa, la sostenibilitat i els aspectes mediambientals.

La Introducció del Codi ja remarca la importància que les societats cotitzades siguin gestionades de manera adequada i transparent com a factor essencial per a la generació de valor a les empreses, fet que es fa palès a través de la informació i la divulgació de la informació no financera. El compliment del Codi s'ha d'acreditar en l'Informe Anual

de Govern Corporatiu de les companyies cotitzades (Orden ECC/461/2013, de 20 de marzo, por la que se determinan el contenido y la estructura del informe anual de gobierno corporativo) i a la Informació no Financera dels seus comptes

La CNMV empeny així les companyies a promoure una política adequada de sostenibilitat en matèria mediambiental i social, havent de ser el consell d'administració qui ofereixi informació suficient sobre el seu desenvolupament, aplicació i resultats. Així, la creació de valor de les empreses ha d'incloure una sensibilitat per l'entorn, la comunitat amb la qual interactua i el concepte de sostenibilitat a llarg termini. La generació de valor en l'activitat empresarial ja no podrà fer-se d'esquena al seu entorn social. A canvi, haurà de tenir en compte l'impacte mutu entre societat i empresa, amb la finalitat de crear un valor compartit per totes dues. Aquesta recomanació es plasmarà en un contingut mínim recomanat de la política de responsabilitat social en aquelles matèries l'aprovació de la qual correspongui al Consell d'Administració. Tot això s'ha de basar sobre el principi de transparència, que es traduirà

en la comunicació d'aquells aspectes del negoci financers i no financers.

Les recomanacions de la CNMV insten a què les polítiques de sostenibilitat de les societats cotitzades incloguin, al menys, (I) els principis, compromisos, objectius i estratègia relatius a accionistes, empleats, clients, proveïdors, qüestions socials, medi ambient, diversitat, responsabilitat fiscal, respecte dels drets humans i prevenció de la corrupció i altres conductes il·legals, (II) els mètodes per al seguiment de l'acompliment de les polítiques, els riscos associats, i la seva gestió, (III) els mecanismes de supervisió del risc no financer, inclòs el relacionat amb aspectes ètics i de conducta empresarial, (IV) els canals de comunicació, participació i diàleg amb els grups d'interès, i (V) les pràctiques de comunicació responsable que evitin la manipulació informativa i protegeixin la integritat i l'honor.

Assistim a una imbricació cada cop major entre la Governança Corporativa (GC) i la Responsabilitat Social Corporativa (RSC). La GC tendia a associar-se estrictament amb la protecció dels accionis-

tes que, al cap i a la fi, el que volien era maximitzar els seus beneficis. La RSC persegueix un conjunt d'accions que, de vegades, semblaven no tendir a la maximització de beneficis. Cada cop més pràctiques de RSC es van fusionant amb les de GC, en una visió holística de les corporacions. La concepció i la regulació actual de les mateixes ja no es limita a obtenir beneficis respectant les regles (doing good) si no col·laborar amb el conjunt de la societat per a la consecució de determinats objectius (doing well).

Hom pot pensar que la informació i la divulgació són palanques tèbies per exigir determinades responsabilitats. Ans al contrari, hi ha estudis sòlids que acrediten que la imposició obligatòria de normes d'informació en matèria de sostenibilitat incrementa, amb el temps, el focus en la GC i la RSC dels òrgans de govern de les companyies. Tot i això, aquestes mesures semblen afectar només a les empreses amb més recursos. De moment, el camí dels no tant grans el marquen les iniciatives voluntàries com els ecoDa principles, un codi de bon govern per a petites i mitjanes, o els programes de Nacions Unides per a start-ups que contribueixin a la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), en són un bon exemple. Aquestes start-ups moltes vegades liderades per millennials, es caracteritzen per una especial sensibilitat, uns valors i una voluntat d'aconseguir un creixement sostenible i no merament econòmic que aportari a l'empresa i a la societat. Cal aprofitar aquest impuls i el fet que les noves tecnologies facilitaran la imposició d'aquests estàndards més enllà de les grans empreses.

El professor de l'IESE José Antonio Segarra suggeria als seus alumnes que tant important era la responsabilitat dels òrgans directius d'una societat com la dels propietaris i beneficiaris últims de la mateixa: els accionistes. El Proyecto de Ley de Fomento de la implicación a largo plazo de los accionistas de sociedades cotizadas, que trasposa la Directiva (UE) 2017/828, és la punta de llança d'aquesta nova tendència, que la extensió d'aquest article no permet abordar.

La concepció clàssica de la corporació mercantil roman viva: les empreses continuen buscant la maximització dels seus beneficis amb respecte a les regles de joc. Només que les regles de joc actuals són més exigents amb l'entorn.

ENTREVISTA A JUDIT MASCÓ,
PRESIDENTA FUNDACIÓ ARED

“Ajudarem a posar fi a aquesta pandèmia si assegurem la protecció de les persones més vulnerables”

Text: Roser Ripoll Fotos: Fundació Ared

És des de 2018, la presidenta de la Fundació ARED, dedicada a la integració de dones amb risc d'exclusió social. Com neix el seu vincle amb aquesta causa?

El vincle va néixer fa 23 anys per la relació d'un bon amic dels meus pares que va col·laborar molt estretament amb la fundadora de l'entitat, la Teresa Rodríguez. Em va atraure molt la gran tasca social per a la inserció de dones, i em va convèncer que el suport a la formació era la sortida del cercle de la pobresa. Amb els anys, vaig acabar formant part del patronat i el vincle va anar sent molt més estret i constant.

Quines són les principals accions que duen a terme per donar suport a les dones?

A Fundació Ared realitzem cursos de formació professional en confecció, cuina, obrador i atenció sociosanitària. També comptem amb un servei d'orientació laboral on, a més de les pràctiques laborals, es treballen les competències necessàries per superar satisfactòriament entrevistes de feina. A més, fem un acompanyament integral a la situació personal de cada alumne.

A l'entitat, tenim molt en compte les càrregues familiars de les persones que en formen part i treballem per una conciliació efectiva, ja que moltes de les dones que atenem són famílies monoparentals i/o amb càrregues familiars.

Com ha afectat la COVID-19 a la Fundació ARED?

A Ared vam veure afectada la nostra activitat formativa durant l'estat d'alarma, ja que vam haver d'anular les formacions presencials. Tanmateix, les activitats d'acompanyament personalitzat de forma telemàtica van prendre protagonisme.

Salta Càtering by Ared ha estat qui ha patit el cop més dur d'aquesta crisi. Des del mes de març, la seva activitat s'ha vist molt reduïda i amb una perspectiva de recuperació molt lenta, i ha comportat que part de l'equip estigui en ERTO. Per això, estem treballant per poder tornar a engegar els fogons de la nostra cuina tan aviat com sigui possible.

Altrament, el taller de confecció de l'entitat, Salta Tèxtil by Ared, s'ha reestructurat i ha focalitzat els esforços en la producció de mascaretes i així aportar el seu granet de sorra en la lluita contra el Coronavirus. Hem elaborat gairebé 70.000 mascaretes.

Sens dubte hem viscut arran de la pandèmia una etapa complicada i estranya. Quin aprenentatge n'ha extret?

I sobretot d'incertesa, que ens ha angoixat força. Tot-hom parla de tornar a la normalitat, però la normalitat que teníem potser era precisament el problema. Evo-

lucionant en el mal sentit, sobre produït, contaminant, creant cada vegada més desigualtats econòmiques, corrupcions i destrucció. I ara hem descobert que els treballs bàsics que la societat menyspreava són essencials, i també que necessitem un sòlid sistema de salut pública, invertir en formació i recolzar a la ciència, així com les xarxes veïnals i comunitàries, que han estat clau per sostenir-nos en aquesta crisi. I això no només s'ha de mantenir, cal potenciar-ho!

Ja sabem que hi ha una connexió directa entre la COVID-19 i la desigualtat. El virus no entén de fronteres i només ajudarem a posar fi a aquesta pandèmia si assegurem la protecció de les persones més vulnerables, els col·lectius desprotegits, les comunitats més afectades, les que menys recursos tenen.

“El suport a la formació és la sortida del cercle de la pobresa”

He après noves formes de treballar i a ser resilient. He après també a valorar el que tinc i a saber el que realment és necessari, essencial o vital. I què és el que realment em beneficia emocionalment i em dona benestar? Per a mi és estar amb les persones que més m'estimo, temps de qualitat i bona companyia, gaudir de l'afecte autèntic. L'essencial és el que fa que la vida valgui la pena.

Sens dubte és un referent i una icona dins el món de la moda. Què ha significat la moda en la seva vida?

La moda m'ha donat moltes oportunitats, m'ha vist créixer i m'ha fet la persona que sóc ara. Vaig començar a treballar professionalment als 17 anys a Milà quan tot just era una adolescent, en tinc 50 i encara estic en actiu.

Em sento agraïda d'haver aprofitat les oportunitats que m'ha donat la moda: viatjar molt i conèixer persones interessants, veure món, obrir bé els ulls. Conviure en un món d'adults molt competitiu quan encara era tan jove em va formar, em va fer forta i em va obrir a altres camins, coneixent altres realitats. Per tant, en aquests moments, podria dir que la moda m'ho ha donat tot.

Quins reptes o desafiaments té el món de la moda?

La responsabilitat de lluitar en contra de les devastadores conseqüències mediambientals i ètica-socials de la indústria tèxtil va molt més enllà de la consciència individual. Les empreses també han de posar-hi de la seva part. De fet, crec que les marques que no adoptin canvis necessaris per ser més sostenibles estan acabades. El consumidor és molt més conscient de què compra i pren decisions, té poder i influeix a les xarxes opinant i, fins i tot, censurant o boicotejant.

La moda és ètica?

El sistema de moda actual no té sentit. No podem produir ni contaminar tant, ni acceptar la mà d'obra barata i no regularitzada. Estem esgotant al planeta per crear roba d'un sol ús que després llencem.

Hem de tenir respecte a les peces de roba i ens hem de preguntar per la seva procedència, exigir condicions dignes pels seus treballadors i treballadores. Un consum responsable és possible, si ens hi posem tots i totes.

Cada vegada hi ha més persones sensibles amb el comerç responsable i forces marques aposten per la proximitat i tenen els seus tallers en el país, afegint a les seves marques un valor que està cada vegada més en alça. Certament, el cost és més elevat però compleixen amb la dignitat laboral i l'ètica de la feina del dissenyador/a i equip que hi ha darrere. El consum és una decisió nostra, i en les nostres mans està que sigui responsable.

Quin paper té la dona actualment ?

Si parlem de l'aquí i del present, i de la situació sanitària i social que estem vivint en la nostra societat, sabem que durant aquesta pandèmia hi ha hagut persones que han estat i estan sent essencials. Estic parlant de les caixeres, les que tenen cura dels hospitals i residències o cases, les sanitàries, personal de neteja i un llarg etc. Elles han estat la nostra vacuna. El seu treball és vital i en canvi treballen en condicions precàries. I les persones més afectades són les dones, perquè estan presents en les professions més infravalorades. Perquè 7 de cada 10 salaris mínims interprofessionals els té

una dona. Perquè 1 de cada 3 dones treballadores de les cures viu per sota del llindar de la pobresa. Com pot ser? Aquesta és una realitat que ens dona la visió de la feina que queda per fer.

És mare de quatre filles. Creu que elles podran viure en una societat més igualitària que la que tenim actualment?

Parlant de la pandèmia, hem pogut veure com han canviat els valors i conductes de molts treballadors/es i joves voluntaris/es als hospitals, residències, i iniciatives de voluntariat per tot arreu que han contribuït a un bé comú.

La meua opinió és que els i les joves són l'esperança de les futures generacions. Vull creure que hauran d'aprendre a viure millor però amb menys, en un món que haurà de decreixer, de frenar i reduir les emissions de carbó i que apostarà per treballar menys hores

“El consum és una decisió nostra, i en les nostres mans està que sigui responsable.”

podent conciliar, una vida més lenta, però més plena i que sigui més igualitària. Espero que els meus desitjos no siguin una utopia.

I si parlem d'igualtats de drets entre dones i homes, queda camí per recórrer, però ja estem veient que les noves generacions tenen més veu i menys pors, perquè ja han estat educades en la igualtat i saben que les diferències de gènere no són quelcom natural si no cultural.

En el seu temps lliure què li agrada fer?

M'agrada molt llegir, veure pel·lícules i sèries, i fer esport. Practico habitualment ioga i pilates, però aprofito qualsevol ocasió per caminar amb els meus palls de nòrdic walking a l'aire lliure. M'agrada molt estar en contacte amb la natura, la muntanya m'apassiona, però també gaudeixo molt del mar.

Sóc activa i inquieta, i sempre que puc m'apunto a noves iniciatives sobretot si és amb els amics i amigues. També m'agrada, de tant en tant, no fer res en absolut. És una disciplina que costa però us asseguro que em dona molt benestar.

Algun repte pendent per fer?

Sempre em queden reptes i il·lusions, tant personals com professionals. M'agrada saber que la vida és un conjunt d'experiències para gaudir-les, per tant sempre m'ajuda a tenir una actitud activa perquè les coses passin.

¿POR QUÉ CUESTA TANTO ACCEDER AL TRIBUNAL SUPREMO? (COMENTARIO AL AUTO DE 11 DE MARZO DE 2020 DE LA SALA PRIMERA DEL TRIBUNAL SUPREMO)

Reflexiones del autor entorno a la resolución de referencia donde concluye que el Tribunal Supremo declara inadmisibile un motivo del recurso atribuyéndole un contenido distinto del que realmente tenía ese motivo; hace constar que, por desgracia, es este un proceder que se repite con demasiada frecuencia en los autos de inadmisión de los recursos extraordinarios por infracción procesal.

Manuel Cachón Cadenas
Catedrático de Derecho Procesal
Universidad Autónoma de Barcelona

Recientemente la prensa deportiva catalana ha informado con amplitud sobre el reciente auto de 11 de marzo de 2020 (Roj: ATS 2546/2020) de la Sala Primera del Tribunal Supremo por el que se decreta la inadmisión del recurso de casación y del recurso extraordinario por infracción procesal interpuestos por una sociedad de responsabilidad limitada contra una sentencia dictada por la Audiencia Provincial de Barcelona que desestimó la demanda que aquella sociedad había interpuesto contra el Fútbol Club Barcelona.

Voy a referirme brevemente a esta resolución porque ilustra bien un aspecto criticable que se viene repitiendo con cierta frecuencia en autos de inadmisión del recurso extraordinario por infracción procesal dictados por la Sala Primera del Tribunal Supremo, y que consiste en considerar que el motivo del recurso es inadmisibile por carencia manifiesta de fundamento, pero atribuyendo al motivo del recurso un contenido diferente del que efectivamente tiene, es decir, suponiendo que en el motivo del recurso se denuncia una infracción procesal distinta de la infracción que ha denunciado realmente el recurrente.

En el caso al que se está haciendo referencia se había interpuesto el recurso extraordinario por infracción procesal por tres motivos, y el recurso de casación por un solo motivo. De todos esos motivos solo interesa, a efectos de este comentario, el motivo primero del recurso extraordinario por infracción procesal, que, según el auto citado, fue formulado por el recurrente en los siguientes términos:

“El recurso extraordinario por infracción procesal se compone de tres motivos. En el motivo primero se alega, al amparo de los ordinales 2.º y 4.º art. 469.1 LEC, incongruencia de la sentencia, con vulneración del art. 24 CE y del art. 218.1 LEC, así como infracción de los principios dispositivos y de aportación de parte establecidos en el art. 216 LEC, ya que la sentencia recurrida niega un hecho esencial para la resolución de la litis y que fue admitido por la demandada, consistente en que el club se opuso a que la entidad actora utilizara signos y símbolos distintivos, así como imágenes de jugadores del club en la explotación publicitaria de las fachadas de La Masía. En el desarrollo concreta que, si bien la sentencia recurrida considera que la utilización de símbolos del Fútbol Club Barcelona y de imágenes de sus jugadores en las fachadas no se prevé como tal en el contrato, es una consecuencia natural del mismo, luego incurre en incongruencia al negar que la parte demandada se opusiera a su utilización cuando esta lo admitió expresamente en su escrito de contestación” (Fundamento de Derecho 2º del auto de 11 de marzo de 2020).

Así pues, lo que se alegaba en ese motivo, según el Tribunal Supremo, era que la sentencia impugnada había incurrido en incongruencia porque “la sentencia recurrida niega un hecho esencial para la resolución de la litis y que fue admitido por la demandada”.

En su Fundamento de Derecho 3º el auto de 11 de marzo de 2020 resume la doctrina jurisprudencial sobre el tema

relativo a la incongruencia de las sentencias absolutorias, citando para ello la sentencia del Tribunal Supremo 722/2015, de 21 de diciembre, que se expresó al efecto en los siguientes términos:

“[...] es jurisprudencia que “las sentencias absolutorias no pueden ser por lo general incongruentes, pues resuelven sobre todo lo pedido, salvo que la desestimación de las pretensiones deducidas por las partes se hubiera debido a una alteración de la causa de pedir o a la estimación de una excepción no opuesta por aquellas ni aplicable de oficio por el juzgador” (Sentencias 476/2012, de 20 de julio, y 365/2013, de 6 de junio). De tal forma que, como puntualiza esta última Sentencia 365/2013, de 6 de junio, “la sentencia desestimatoria de la demanda es congruente salvo que ignore injustificadamente un allanamiento, la desestimación de la demanda principal venga determinada por la estimación de una reconvenición o una excepción no formuladas (en este último caso, salvo cuando sea apreciable de oficio), o pase por alto una admisión de hechos, expresa o tácita, realizada por el demandado [...]”

En consecuencia, según esa jurisprudencia, harto razonable, la sentencia absolutoria incurre en incongruencia cuando “pase por alto una admisión de hechos, expresa o tácita, realizada por el demandado”.

En el caso al que se está haciendo alusión, el recurrente, que sin duda debía conocer la jurisprudencia mencionada, basó su primer motivo del recurso extraordinario por infracción procesal en que la sentencia de la Audiencia había incurrido en incongruencia porque “la sentencia recurrida niega un hecho esencial para la resolución de la litis y que fue admitido por la demandada”. Así lo dice el propio auto del Tribunal Supremo de 11 de marzo de 2020.

Una forma particularmente evidente (y grave) de “pasar por alto” una admisión de hechos realizada por el demandado consiste en negar un hecho admitido por el demandado. Es decir: parece obvio que la sentencia que niega un hecho admitido por el demandado incurre en una incongruencia con arreglo a la citada doctrina jurisprudencial.

Por lo tanto, la formulación del motivo del recurso se ajustaba estrictamente a la doctrina jurisprudencial concierne a la incongruencia de las sentencias absolutorias. Para determinar si el motivo carecía o no manifiestamente de fundamento, el Tribunal Supremo habría debido hacer las dos siguientes comprobaciones: a) en primer lugar, si el demandado había o no admitido realmente el concreto hecho que, según el recurrente, había admitido; 2) en caso de respuesta afirmativa, el siguiente paso consistiría en comprobar si la sentencia recurrida negó o no el hecho que había admitido el demandado.

Veamos ahora cómo motiva el auto de 11 de marzo de 2020 la inadmisibilidad del referido motivo del recurso extraordinario por infracción procesal por carencia manifiesta de fundamento:

“[...] en el motivo primero, la parte no denuncia propiamente una incongruencia (la que requiere correlación entre los pedimentos de las partes y los pronunciamientos de la resolución judicial) sino que lo que pretende es denunciar el error fáctico en la valoración de la prueba practicada en que habría incurrido la sentencia recurrida. Dicho error grave en el que supuestamente habría incurrido la sentencia es negar que la demandada se hubiera opuesto a que la entidad actora utilizara signos y símbolos distintivos, así como imágenes de jugadores del club en la explotación publicitaria de las fachadas de La Masía cuando tal hecho fue admitido por la parte demandada. Planteado en tales términos, lo que se cuestiona es la valoración que el tribunal ha realizado acerca de si el Club demandado se opuso al uso de esos símbolos e imágenes en las fachadas y en el curso de su utilización como expositores publicitarios. No se trata de incongruencia sino de una discrepancia de la recurrente con la valoración de la prueba” (Fundamento de Derecho 3º del auto de 11 de marzo de 2020).

Si se compara el párrafo que se acaba de transcribir con el incluido en el Fundamento de Derecho 2º del mismo auto que ha sido reproducido anteriormente, se comprueba cómo en aquel otro pasaje el auto comentado decía que el motivo del recurso se fundaba en la incongruencia de la sentencia recurrida, o sea, no se aludía en absoluto a la valoración de la prueba.

A pesar de ello, lo que hace el Tribunal Supremo es suponer (en contradicción con lo que había dicho antes) que lo que se denunciaba no era la incongruencia de la sentencia recurrida, sino la valoración de la prueba hecha por esa sentencia.

Es decir, como he anticipado al comienzo de esta nota, el Tribunal Supremo declara inadmisibles un motivo del recurso atribuyéndole un contenido distinto del que realmente tenía ese motivo, y, de esta forma, deja de pronunciarse sobre la admisibilidad o inadmisibilidad del motivo efectivamente formulado por el recurrente.

Por desgracia, es éste un proceder que se repite con demasiada frecuencia en los autos de inadmisión de los recursos extraordinarios por infracción procesal. La Sala Primera del Tribunal Supremo está sobrecargada de asuntos, pero ésta no es una forma plausible de liberarse de trabajo. ¹⁴

ELS CONTRACTES DE CONCESSIÓ I LA COVID-19: ENTRE EL RISC I L'EQUITAT

L'autor explica com amb l'actual situació d'emergència sanitària, tota previsió del risc de demanda i subministrament a assumir en la durada de la concessió realitzada amb anterioritat a la COVID-19 s'ha vist fortament alterada i suggereix els mecanismes de reequilibri que procedeix aplicar.

Martí Vidiella
Col·legiat Núm: 40.021

Les concessions són contractes per mitjà dels quals una entitat pública confia a un tercer la construcció d'obres relatives a infraestructures o equipaments públics o la prestació i gestió de serveis de titularitat pública i aquest tercer, juntament amb el dret a explotar les obres o els serveis d'acord amb el règim econòmic fixat als plecs del contracte, també se li transfereix el risc i ventura de l'obra o servei.

Per transferència del risc i ventura s'entén el fet que la concessionària quedi plenament subjecta, i sense matisos, als dissenys del mercat, fet que inclou dos tipus diferents de risc: el de demanda, consistent en què resta exposat a la demanda real de les obres o dels serveis objecte del contracte per part dels usuaris de la infraestructures o del servei; i el de subministrament, consistent en el risc que la prestació dels serveis no s'ajusti a la demanda.

Amb l'actual situació d'emergència sanitària, materialitzada en canvis en l'economia i en la societat, tota previsió del risc de demanda i de subministrament a assumir en la durada de la concessió realitzada amb anterioritat a la COVID-19 s'ha vist fortament alterada per fets com el confinament de la població, les restriccions a la lliure circulació, el tancament d'edificis o la davallada de la demanda de serveis públics o d'ús d'infraestructures o equipaments.

En l'àmbit de les concessions el mecanisme de compensació de l'assumpció plena del risc i ventura és el reequilibri econòmic.

Durant l'estat d'alarma, en matèria de contractació pública, i per mitjà del Reial Decret-Llei 8/2020, es van adoptar un conjunt de mesures concretes destinades a vetllar pel manteniment dels llocs de treball i la viabilitat empresarial en els contractes públics. Pel que fa a les concessions d'obres i de serveis públics, l'article 34.4 del RDL 8/2020 els va assignar un règim específic de compensació vinculat al reequilibri de les que haguessin vist impossibilitada de forma parcial o total la seva activitat.

Concretament, pels supòsits d'impossibilitat total o parcial d'execució de la concessió la norma esmentada estableix de forma expressa l'obligació de reequilibri.

Tanmateix, hauríem d'entendre que aquesta disposició del RDL 8/2020 no deroga el règim general, sinó que és un plus de garantia per a supòsits d'impossibilitat total o parcial. En aquest sentit, els supòsits de concessions que hagin vist alterada la seva economia com a conseqüència de la COVID-19, però que hagin pogut tenir continuïtat, podran acollir-se al reequilibri econòmic d'acord al règim general de la contractació, que segueix plenament vigent. Aquesta via requerirà que el concessionari acreditat l'existència d'un risc imprevisible que no

queda dintre els riscos que ha d'assumir en concepte de concessió a risc i ventura, i que l'existència del risc es materialitza en la ruptura del règim econòmic.

Des del punt de vista de l'Administració, els contractes de concessió comporten la gestió de serveis o infraestructures que són d'interès o servei públic, de manera que l'entitat concedent ha de vetllar per garantir tant l'estàndard de qualitat idoni, com la continuïtat del servei. A tal efecte, donat que la qualitat i continuïtat han de quedar garantides, en aquells supòsits de concessions en què disminueixi la demanda i augmentin els costos vinculats al manteniment de l'estructura del servei o de la infraestructura, serà necessària la intervenció administrativa per garantir l'equilibri econòmic de la concessió.

L'assumpció del risc i ventura no pot donar lloc a què en un supòsit de risc imprevisible per al concessionari aquest acabi arruïnat com a conseqüència de tenir adjudicada una concessió, sense percebre cap ajuda, reconeixement o compensació fins acabar en concurs de creditors.

El principi d'interès públic porta l'obligació de garantir la qualitat i continuïtat del servei públic, per tant l'Administració, en aplicació del principi d'equitat, no pot desatendre la situació del concessionari.

Al marge de la possibilitat de reequilibrar l'economia de la concessió, la normativa atorga al concessionari dues eines per poder reforçar la seva posició: d'una banda la capacitat de desistir de la concessió per haver esdevingut la seva execució especialment onerosa, i d'altra banda l'opció de reclamar a l'Administració una indemnització per responsabilitat patrimonial com a conseqüència de no haver reequilibrat la concessió, atès que aquesta actuació li ha causat perjudicis singulars.

En una altre ordre de consideracions, esdevé necessari fer referència també als supòsits de les concessions demanials. Aquestes es regeixen per la normativa patrimonial, que no preveu el reequilibri, però en molts casos a través d'aquesta figura es gestionen serveis públics o infraestructures que serveixen a l'ús o interès públic. En aquests supòsits es pot plantejar l'aplicació, per analogia, el règim del reequilibri econòmic exposat en els paràgrafs anteriors atès que, segons la doctrina i la jurisprudència, les concessions demanials tenen connotacions contractuals, especialment quan compten entre les seves condicions amb obligacions de servei públic.

En conclusió, tot contracte té l'economia construïda sobre supòsits determinats de manera previsible en

EN L'ÀMBIT DE LES CONCESSIONS EL MECANISME DE COMPENSACIÓ DE L'ASSUMPCIÓ PLENA DEL RISC I VENTURA ÉS EL REEQUILIBRI ECONÒMIC.

la formació de la voluntat de les parts, la desaparició dels quals per circumstàncies excepcionals pot justificar la modificació dels termes acordats en aplicació de la clàusula *rebus sic standibus*.

I en el cas de les concessions

públiques de gestió de serveis o infraestructures, aquesta modificació hauria de vehicular-se o bé a través del reequilibri econòmic o bé a través d'una modificació de la concessió, en els termes següents:

- Les concessions que hagin vist impossibilitada la seva continuïtat com a conseqüència de la COVID-19 podran acollir-se al reequilibri en virtut de l'establert al RDL 8/2020.
- Les concessions que no hagin vist impossibilitada la seva continuïtat però hagin vist alterada la seva economia, podran acollir-se al règim general del reequilibri econòmic, que requerirà l'acreditació del risc imprevisible i de l'alteració de l'economia contractual. Una alternativa al reequilibri econòmic pur, seria la modificació d'alguns termes de la concessió.
- Per al supòsit de negativa en el reequilibri o modificació, el concessionari disposaria del dret a desistir de la concessió si acredita que ha esdevingut extraordinàriament onerosa, i disposaria del dret a interposar una reclamació de responsabilitat patrimonial per haver d'assumir uns riscos que no eren previsibles.
- En els cas de concessions demanials que comptin entre les seves condicions amb obligacions de servei públic o d'infraestructures o equipaments d'interès públic, els seria d'aplicació analògica el reequilibri econòmic en ares de garantir la qualitat i continuïtat de dit interès o servei públic.

Els efectes de la crisi sanitària ens està obligant a trobar respostes a preguntes que fins ara no ens havia calgut fer-nos i, de ben segur, tota la problemàtica que ara sorgirà s'anirà incorporant en les clàusules dels contractes i adjudicacions futures. **171**

EL ARTÍCULO 100.2 DEL REGLAMENTO PENITENCIARIO Y EL CAMBIO JURISPRUDENCIAL A RAÍZ DEL AUTO DEL TRIBUNAL SUPREMO DE 22 DE JULIO DE 2020

Comisión de Derecho Penitenciario del ICAB

El cumplimiento de la pena de prisión exige que los internos estén clasificados en alguno de los grados de tratamiento legalmente previstos, a cada uno de los cuales se les asocia un régimen de vida y unos elementos para el tratamiento penitenciario propios. Sin embargo, la propia normativa prevé la posibilidad, vía artículo 100.2 RP, de conjugar aspectos propios de distintos grados, cuando ello responda a las necesidades del tratamiento del penado. La aplicación de este artículo procede tanto en casos de primer-segundo grado como de segundo-tercer grado.

Hasta el pasado 22 de julio, no había demasiadas voces discordantes en relación a que la aplicación del artículo 100.2 RP constituía una materia separada de la clasificación, pues solo una parte de su programa individual de tratamiento exigía elementos propios de un grado superior.

La disyuntiva entre si el 100.2 RP es tratamiento o clasificación no es baladí, porque en función de lo anterior procede la aplicación de un *iter* procesal diferente y ello tiene repercusión en relación al *Juez predeterminado por la Ley* como derecho fundamental a la tutela judicial efectiva: en fase de apelación los recursos que versan sobre la clasificación son resueltos por el órgano sentenciador, mientras que todo lo demás acude a la Audiencia Provincial correspondiente al centro penitenciario.

Mediante el Auto del día 22 de julio, el Tribunal Supremo se atribuye la competencia, como órgano sentenciador, para resolver un recurso de apelación interpuesto por el Ministerio Fiscal en relación al 100.2 de una de las condenadas en la Causa Especial 20907/2017.

Con el calendado Auto, el Tribunal Supremo rompe praxis habitual y casi unánime de que los fueran las Audiencias Provinciales quienes conocieran de las apelaciones relativas a la aplicación del art. 100.2 RP. Los razonamientos en los que se basa tal decisión se asientan en que la flexibilización del régimen de vida prevista en tal precepto afecta al modelo de ejecución de la pena igual que la clasificación y de ahí se puede asimilar ambas figuras.

Así la interpretación realizada por el Tribunal Supremo de la Disposición Adicional Quinta LOPJ determinará a partir de ahora, y para todos los casos un nuevo reparto de los recursos. De suerte que ya no será un órgano colegiado, superior jerárquicamente y especializado en materia penitenciaria el que vaya a revisar la decisión de los Juzgados de Vigilancia Penitenciaria, llevando lo anterior acarreado un cambio en la carga de trabajo de los Juzgados de lo Penal y Audiencias Provinciales, lo cual acarreará, posiblemente mayores retrasos en la tramitación de estos recursos.

Además, el Auto de 22 de julio remarca el efecto suspensivo de los recursos de apelación en delitos graves, que reconoce el apartado quinto de la Disposición Adicional, equiparando la excarcelación a la que se refiere dicha norma con las salidas laborales o de tratamiento propias del art. 100.2 RP.

Consecuencia de dicha referencia, el Juzgado de Vigilancia Penitenciaria nº5 de Catalunya ha acogido el *pe-titum* del Ministerio Fiscal, interpretando que, si cabe la suspensión de una resolución judicial que concede

el tercer grado por la interposición del recurso de apelación, con mayor razón debe quedar en suspenso una resolución clasificatoria administrativa, con la mera interposición de recurso contra la misma (ello en el marco de la misma Causa Especial 20907/2017).

Tal determinación no es pacífica, siendo que el Juzgado de Vigilancia Penitenciaria nº1 de Catalunya ya ha manifestado que no la comparte, lo cual parece lo más adecuado, tomando una interpretación literal de la Ley, que no otorga ese efecto suspensivo al recurso de alzada, por lo que está realizándose una analogía en contra de reo, la cual afecta a derechos fundamentales, y todo ello sin conceder audiencia a la defensa del interno.

Asimismo, la LOPJ no tiene por objeto las resoluciones administrativas, siendo que, en todo caso, tendría que haberse acudido a la normativa de lo Contencioso-Administrativo, planteándolo como una medida cautelar. Por todo ello, esperamos que la Providencia de fecha 28 de julio no sienta un precedente muy negativo para todos los internos de nuestros Establecimientos Penitenciarios.

Via ràpida 'FAST TRACK' de resolució arbitral, o de mutu acord, de conflictes a conseqüència de Covid-19

ENTRE NOSALTRES

Héctor Herrera Ordóñez
Presidente de la Barra Mexicana,
Colegio de Abogados A.C.

“RETOS QUE LA ABOGACÍA DE MÉXICO AFRONTA A RAÍZ DEL NUEVO ESCENARIO GLOBAL”

La pandemia del COVID-19 está cambiando la forma de convivencia y trabajo de la sociedad en la comunidad internacional a tal grado que, sus efectos se extenderán más allá de la actual emergencia sanitaria. Muy probablemente, dichos cambios impactarán algunos sectores económicos de manera devastadora, como es el caso del transporte de personas, hotelería, restaurantes y entretenimiento. También, se afectarán las economías, los negocios, los mercados internacionales, incluyendo las actividades de la abogacía.

En muchos casos los despachos de la abogacía tendrán que disminuir espacio de oficina, privilegiar el trabajo remoto, cambiar la distribución de espacios de trabajo, disminuir los riesgos profesionales por viajes estableciendo protocolos sanitarios para los viajes indispensables. La educación jurídica continua deberá tener un componente adicional más agresivo en el manejo de herramientas tecnológicas. La actividad académica para la preparación y actualización de abogados tendrá que emigrar más agresivamente a cursos en línea y el uso de plataformas digitales para reducir riesgos futuros de contagio, lo que tendrá un impacto en el diseño de los espacios educativos y las correspondientes adecuaciones tecnológicas.

Nuevos retos éticos de la abogacía.

Están apareciendo en el mercado abogados y despachos ofreciendo servicios jurídicos especializados en COVID-19 y otro tipo de publicidad engañosa, lo que implica violaciones a los Códigos Deontológicos para la abogacía colegiada, además de las responsabilidades civiles y penales en que cualquier abogado pudiera incurrir a este respecto.

En materia de transparencia y protección de datos personales, la abogacía y la academia tiene el gran reto de orientar jurídicamente a la población para que se abstenga de transmitir información no verificada o que provenga de fuente dudosa, así como, en la medida de lo posible, se cite la fuente original para que el destinatario pueda corroborarla.

Es importante que, las instituciones del sector público y privado, así como los profesionales que

utilizan tecnologías de la información en la prestación de sus servicios, cumplan con los principios de protección de datos personales que, en el caso de México pueden consultarse en las diversas guías del Instituto Nacional de Transparencia, Acceso a la Información y Protección de Datos Personales (“INAI”) en su página de Internet y la normatividad aplicable.

Un mayor uso de tecnologías de la información y plataformas digitales también conlleva el riesgo de un mayor número de ataques cibernéticos, como actualmente sucede, ya sea para robar información o para destruirla. Lo que implica enfrentar el reto de incrementar los niveles de seguridad en el manejo de la información.

El 31 de marzo de 2020 se publicó en el Diario Oficial de la Federación (Edición Vespertina), bajo el rubro Secretaría de Salud, el ACUERDO por el que se establecen acciones extraordinarias para atender la emergencia sanitaria generada por el virus SARS-CoV2, del cual destaca su ARTÍCULO PRIMERO que, establece, entre otras acciones la siguientes:

“I. Se ordena la suspensión inmediata... de las actividades no esenciales...”

*II. Solamente podrán continuar en funcionamiento las siguientes **actividades, consideradas esenciales:***

*b) ...**la procuración e impartición de justicia...**”*

De marzo a julio de 2020, salvo los asuntos de urgencia y algunas guardias que se implementaron, padecimos una parálisis generalizada de la actividad jurisdiccional en México, tanto a nivel federal como a nivel local. No hubo una actualización de la hipótesis normativa de suspensión del derecho humano a la justicia conforme al Art. 29 de la Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos, ni derivadas de las restricciones sanitarias. Por el contrario, éstas últimas, de manera expresa consideran las actividades jurisdiccionales como esenciales y, en principio no les debió haber aplicado la acción extraordinaria de suspensión inmediata aplicable a las actividades no esenciales, sin embargo, la pandemia hizo visible que, los tribunales no estaban preparados para garantizar el derecho humano

LA ABOGACÍA MEXICANA TIENE EL GRAN RETO DE PARTICIPAR E INTERACTUAR, NO SOLO CON LA ABOGACÍA DE LOS ESTADOS UNIDOS Y CANADÁ, SINO CON LA ABOGACÍA DE TODO EL MUNDO CON INTERESES EN LA REGIÓN PARA APROVECHA LAS VENTAJAS DE ESE TRATADO.

a la justicia y consecuentemente los derechos humanos a la vida y a la salud de los funcionarios judiciales, abogacía y demás personas que acuden a los tribunales prevaleció sobre el derecho humano a la justicia.

Se ha implementado el juicio en línea tanto a nivel federal como local pero desafortunadamente hay muchas deficiencias en su implementación, particularmente en lo relativo a la justicia cotidiana.

La pandemia de la COVID-19 está cambiando los aspectos procesales asociados al concepto del derecho humano a la justicia, porque en la época post COVID-19, ese derecho humano deberá estar disponible para ejercerse también en la vía electrónica a nivel federal y local y en todas las materias, de tal manera que futuras pandemias no impidan el ejercicio de ese derecho humano fundamental.

El 1 de julio de 2020 entró en vigor el Tratado entre México, Estados Unidos y Canadá, conocido por sus iniciales como T-MEC, que sustituyó al Tratado de Libre Comercio de América del Norte (“TLCAN”). Con el T-MEC se pretende consolidar el mercado formado por los tres países, como la región más competitiva del mundo. La abogacía mexicana tiene el gran reto de participar e interactuar, no solo con la abogacía de los Estados Unidos y Canadá, sino con la abogacía de todo el mundo con intereses en la región para aprovechar las ventajas de ese tratado.

LAS FUENTES ACCESIBLES AL PÚBLICO...ESA FIGURA RECONOCIDA EN LA LOPD 15/99 Y DE DIFÍCIL ENCAJE EN EL RGPD. ¿PODEMOS UTILIZARLA?

El objetivo del presente artículo radica en detallar de forma explicativa aquellas consideraciones jurídicas que resultan de aplicación sobre el concepto de “fuente accesible al público”.

Albert Castellanos
Col·legiat núm. 40.492

El objetivo del presente artículo radica en detallar de forma explicativa, aquellas consideraciones jurídicas que resultan de aplicación sobre el concepto de “fuente accesible al público”, efectuadas desde el punto de vista de la legislación aplicable en materia de protección de datos de carácter personal. Para ello, la estructura se ha construido partiendo de una triple perspectiva, el origen del concepto, su encaje dentro de la nueva legislación europea aplicable sobre la materia y su posible similitud con otros conceptos recogidos dentro de la misma norma.

CONCEPTO DE “FUENTE ACCESIBLE AL PÚBLICO”. ESPECIAL MENCIÓN A LA ANTERIOR LOPD Y RLOPD

Las denominadas “fuentes accesibles al público” (en adelante, “FAP”) aparecían recogidas en la anterior normativa de protección de datos, esto es, en el artículo 3, letra j) y 28 de la Ley Orgánica 15/1999, así como en el artículo 7 del Real Decreto 1720/2007, entendiéndolas como aquellos ficheros sobre los que se podían recabar datos, por parte de cualquier persona, siempre que ello no estuviera impedido por una norma, aunque en todo caso, se exigiera el abono de una contraprestación económica.

Se trataba de una lista tasada de supuestos a los que se les asociaba dicha categorización, tales como: I) el

censo promocional (diferenciándolo del censo electoral); II) las guías de servicios de comunicaciones electrónicas (páginas blancas) o repertorios telefónicos; III) las listas de personas pertenecientes a grupos de profesionales que contenían únicamente los datos de nombre, título, profesión, actividad, grado académico, dirección profesional e indicación de pertenencia a un determinado grupo; IV) los diarios y boletines oficiales; y, por último, pero no menos importante, V) los medios de comunicación (prensa, radio y televisión), ya sea de forma tradicional o a través de medios digitales, excluyéndose las revistas de índole científica.

En relación con el último de los supuestos mencionados, cabe recordar, que Internet no constituye desde el punto de vista de protección de datos personales un “medio de comunicación social”, sino un “canal de comunicación”, por lo que no se considera una fuente accesible al público. Asimismo, la Sentencia del Juzgado de lo Penal nº 16 de Madrid (nº 531/2009), de 18 de diciembre de 2009, señala que Internet no es un medio de comunicación social, en sentido estricto, sino universal. En este mismo sentido, la Agencia Española de Protección de Datos (en adelante, “AEPD”) ha venido sancionado de forma reiterada aquellas actuaciones que obtenían los datos de dicho origen, siendo dicho criterio ampliamente sentado también por parte de la Audiencia Nacional, resultando así,

entre otras, las Sentencias de 3 de octubre de 2007, 26 de noviembre de 2009 y 1 de septiembre de 2011.

Sin perjuicio de lo anterior, conviene hacer hincapié en que dichas FAP disponían de dos características esenciales, y con carácter adicional a las ya expuestas. Por un lado, el responsable del fichero debía de informar a los interesados en cada comunicación que les dirigía sobre su identidad, el lugar de donde se habían obtenido sus datos personales y de los derechos que la legislación les reconocía. En consecuencia, la Audiencia Nacional, mediante Sentencia de fecha, 21 de noviembre de 2002, tuvo a bien encargarse de matizar dicha obligación, donde estableció que los responsables del tratamiento debían de probar, o cuanto menos, especificar, la fuente de la que habían obtenido los datos de una manera clara y concisa para cada una de las tipologías de datos tratados, evitando redacciones hipotéticas o posibilistas.

Y, por el otro lado, el artículo 28 de la Ley Orgánica 15/1999, establecía en su apartado tercero, que cuando las fuentes accesibles al público estuvieran editadas en formato de publicación, perderían tal consideración con cada una de las nuevas ediciones que se publicasen. En el caso de las listas obtenidas a través de medios electrónicos, éstas perdían la consideración de FAP transcurrido un año computado desde el momento de su obtención.

Por ende, podemos citar que la principal consecuencia de las FAP radicaba en que podían tratarse y cederse los datos de carácter personal que se contienen en ellas, sin necesidad de contar con el consentimiento del interesado (artículos 6.2 y 11.2.b de la anterior Ley Orgánica 15/1999).

CONCEPTO DE “FUENTE ACCESIBLE AL PÚBLICO” DESDE EL PRISMA DEL REGLAMENTO GENERAL DE PROTECCIÓN DE DATOS

Como se ha expuesto, las únicas fuentes consideradas como FAP son las que aparecían expresamente tasadas, y que, a su vez, llevaban aparejadas una serie de particularidades. En este sentido, cabe establecer que el Reglamento 2016/679, General de Protección de Datos (en adelante, “RGPD”) no contiene ninguna definición de lo que puede entenderse como una “fuente accesible al público” al haber desaparecido dicha categorización de la legislación vigente en materia de protección de datos de carácter personal.

No obstante, en la Ley Orgánica 3/2018, aunque no encontramos una referencia expresa a las “fuentes accesibles al público” como lo hacía la anterior Ley Orgánica

15/1999, sí que encontramos una breve alusión a las FAP, concretamente en la Disposición final tercera, que modifica la Ley Orgánica 5/1985, de Régimen Electoral General, en su artículo 58 bis, al establecer en su apartado segundo que: “los partidos políticos, coaliciones y agrupaciones electorales podrán utilizar datos personales obtenidos en páginas web y otras fuentes de acceso público para la realización de actividades políticas durante el periodo electoral”.

En este contexto, las Autoridades de Control con competencias sobre la materia tampoco han propiciado demasiada luz sobre la cuestión. Las únicas referencias que se han encontrado radican en que, por un lado, durante la celebración de la Décima Sesión Anual Abierta organizada por la AEPD el pasado 4 de junio de 2018, uno de los puntos que fueron objeto de consulta es el relativo a las fuentes accesibles al público, y se apuntó al respecto, que a día de hoy, con el RGPD en vigor, no puede hablarse de un concepto legal de “fuentes accesibles al público” como el que existía en la LOPD, ni de que el hecho de que los datos aparezcan en este tipo de fuentes legitime, sin más, su tratamiento.

Y, por otro lado, el documento “Guía para el cumplimiento del deber de informar”, publicado por parte de la AEPD, entre otras autoridades nacionales de control, incluye algunas referencias al uso de las FAP, concretamente, dispone el siguiente tenor literal: “El epígrafe sobre la procedencia de los datos únicamente habrá de incluirse en el supuesto de que los datos personales no se hayan obtenido del interesado, por proceder de alguna cesión legítima, o de fuentes de acceso público.”

Asimismo, teniendo en cuenta que en el RGPD únicamente podríamos encontrar una alusión a las FAP cuando se regula el derecho a la información si los datos no se han recogido directamente del interesado, tal y como la propia AEPD ha apuntado. El hecho de que un dato sea accesible por cualquiera puede ser tenido en cuenta a la hora de realizar la ponderación del artículo 6.1.f), sobre la base de interés legítimo (como decía, la Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea en el caso “ASNEF”), pero no implica necesariamente que el tratamiento vaya a ser lícito directamente, sino que se deberán de realizar los oportunos juicios de idoneidad, necesidad y proporcionalidad aplicables antes de utilizar esta base jurídica como título habilitante para efectuar el tratamiento de datos personales proyectado.

Por lo tanto, podríamos concluir en este contexto, que el tratamiento de cualquier tipología de datos de carácter personal, independientemente de la fuente de donde los

mismos hayan sido recabados, deberá de ampararse en alguna de las bases legales establecidas en el artículo 6 del RGPD, y adicionalmente, si estamos tratando categorías especiales de datos, basarse en alguna de las excepciones del artículo 9.2 del RGPD.

CONCEPTO DE “DATO MANIFIESTAMENTE HECHO PÚBLICO POR EL INTERESADO”

Como una de las excepciones establecidas en el artículo 9.2 del RGPD referido, respecto de la prohibición general de tratar categorías especiales de datos, encontramos que en su letra e), se halla el siguiente literal: “el tratamiento se refiere a datos personales que el interesado ha hecho manifiestamente públicos”. Dicho concepto ha sido analizado por activamente parte del anterior Grupo de Trabajo del Artículo 29, en su documento de trabajo nº 258, aprobado en fecha, 29 de noviembre de 2017, estableciendo que: “El GT29 quisiera hacer hincapié en que esta disposición debe entenderse en el sentido de que el interesado era consciente de que los datos iban a ponerse a disposición del público, es decir, de todas las personas e incluidas las autoridades. En caso de duda debe aplicarse una interpretación estricta, puesto que se supone que el interesado ha renunciado voluntariamente a la protección especial de datos sensibles al ponerlos a disposición del público, incluidas las autoridades.

En casos como la publicación de datos personales en una biografía, en la prensa o en un sitio web público, la intención está clara. En otros casos, resulta más difícil tomar una decisión. Por ejemplo, registrarse en una red social podría conllevar la aceptación de determinadas normas de protección de datos en las que se estipule que todos los asociados del proveedor (incluidas las autoridades policiales nacionales) tienen acceso a los datos personales. En estos casos, la mayoría de los usuarios probablemente no asimilan activamente esta información y realmente no son conscientes de que las autoridades policiales tienen acceso a sus datos.”

En relación con este concepto, en España fue inicialmente recogido en el Anteproyecto de la Ley Orgánica de Protección de Datos (artículo 13), siendo duramente criticado por parte del Consejo de Estado debido a la incertidumbre que el mismo generaba. Posteriormente, la AEPD tuvo ocasión de pronunciarse al respecto a través de su Informe nº 195/2017, donde establecía el siguiente tenor literal: “De este modo, se establece un principio general según el cual puede considerarse mínima la intromisión en la esfera privada de un interesado cuando el responsable procede al tratamiento de aquellos datos que él mismo ha hecho manifiestamente públicos, como podría ser los que incorporase a perfiles abiertos de

SE ESTABLECE UN PRINCIPIO GENERAL SEGÚN EL CUAL PUEDE CONSIDERARSE MÍNIMA LA INTROMISIÓN EN LA ESFERA PRIVADA DE UN INTERESADO CUANDO EL RESPONSABLE PROCEDE AL TRATAMIENTO DE AQUELLOS DATOS QUE ÉL MISMO HA HECHO MANIFIESTAMENTE PÚBLICOS

redes sociales, a los que se refiere la consultante.

En este supuesto, el citado precepto del Anteproyecto establece una regla que consideraría amparado el tratamiento en el artículo 6.1 f) del Reglamento general de protección de datos, siempre que la divulgación se haya llevado a cabo directamente por el interesado y esa divulgación sea tan amplia que los datos puedan conside-

rarse hechos “manifiestamente públicos”. Entre los dos ejemplos mencionados podrán existir otros en que habrá de estarse a las circunstancias de cada supuesto.

Así, por ejemplo, podría ser de aplicación el artículo 6.1 f) si el acceso a la fuente se encuentra amparado en una habilitación legal, como sucedería en los supuestos de sistemas de información crediticia o el acceso a determinados registros públicos, mientras que en otros supuestos, como por ejemplo los referentes a información divulgada por terceros distintos del afectado en fuentes de acceso más restringido la afectación al derecho fundamental sería mayor, no pudiéndose sin más amparar la recogida en el artículo 6.1 f) del reglamento general de protección de datos.”

Sin perjuicio de todo lo expuesto, resulta conveniente tener en cuenta la necesidad de analizar cada tratamiento de datos personales pormenorizadamente, con la intención de poder valorar las implicaciones que se pueden suceder desde el punto de vista de la legislación aplicable en materia de protección de datos personales, siendo recomendable, que en caso de duda, en el supuesto de que el tratamiento proyectado esté sujeto a la realización de una Evaluación de Impacto, una vez finalizada la misma, pueda articularse el mecanismo de consulta previa previsto en el artículo 36 del RGPD. ¹⁴

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ

BIBLIOTECA ICAB

Tot a un clic. Des de l'any 1833 us donem servei, ara a més dels llibres i de les revistes en paper us facilitem l'accés a més de 10.000 recursos digitals per consultar des de qualsevol lloc i moment: ebooks, revistes electròniques, bases de dades, servei d'alertes, centre de documentació, etc. **Tot a un clic.** Informa't a www.icab.cat/biblioteca

ARTICLES DE REVISTA: BIBLIOREVISTES@ICAB.CAT
CENTRE DE DOCUMENTACIÓ: BIBLIOBDD@ICAB.CAT
FONS ANTIC: BIBLIOANTIC@ICAB.CAT
HEMEROTECA: BIBLIOHEMEROTECA@ICAB.CAT
INFORMACIÓ BIBLIOGRÀFICA: BIBLIOCATALOGACIO@ICAB.CAT
PRÉSTEC: BIBLIOPRESTEC@ICAB.CAT

DIRECCIÓ: DIRECCIOBIBLIOTECA@ICAB.CAT

HORARI: DE DILLUNS A DIVENDRES DE 9 A 20 H.
CONTACTE: TEL. 93 496 18 80 EXT. 5316

WWW.ICAB.CAT/BIBLIOTECA

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

LABOS: REVISTA DE DERECHO DEL TRABAJO PROTECCIÓN SOCIAL [EN LÍNIA]
Editor: Getafe, Madrid:
Universidad Carlos III de Madrid
ISSN: 2660-7360

Periodicitat: Quadrimestral
1r. fasc: volumen 1, número 1, marzo 2020-
Accés lliure Biblioteca Digital [https://e-revistas.uc3m.es/index.php/LABOS/index]

REVISTA CIENTÍFICA DOCRIM [EN LÍNIA]
Editor: Granada:
Editorial DOCRIM, 2019-
ISSN: 2659-7705
Periodicitat: Quadrimestral
1r. fasc: núm. 1, enero-abril 2019
Accés lliure Biblioteca Digital

DESTAQUEM

"DATA PROTECTION INTIMES OF COVID-19" [EN LÍNIA], En: **European public mosaic, n. 11, may 2020, 118 p.**
Accés lliure Biblioteca Digital [http://www.gencat.cat/eapc/epum/N11/index.html]

"PROTECCIÓN DE DATOS: ANTES, DURANTE Y DESPUÉS DEL CORONAVIRUS"; En: **El Cronista del Estado Social y Democrático de Derecho, n. 88-89, 2020**
Accés restringit per a les persones col·legiades o associades Biblioteca Digital [https://www.icab.cat/biblioteca/iustel/16]

"LOS DERECHOS DIGITALES LABORALES A DEBATE" [EN

LÍNIA], En: **Trabajo y derecho: nueva revista de actualidad y relaciones laborales, extraord. 11, junio 2020**

Accés només des de la sala Multimèdia de la Biblioteca

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

ALONSO MAS, MARÍA JOSÉ
La Nulidad de los instrumentos de planeamiento urbanístico por vicios ajenos a su contenido. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [351.778.5(46)Alo]

BLANQUER CRIADO, DAVID
El Inicio del procedimiento administrativo: los actos administrativos 3.2. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [35.077.3(46) "2015" Bla] Biblioteca Digital

CUDERO BLAS, JESÚS, PONCE SOLÉ, JULI (coords.)
Balance y perspectivas de la Ley reguladora de la jurisdicción contencioso-administrativa en su XX aniversario. Valencia: Tirant lo Blanch, 2019. [351.95(46)Bal] Biblioteca Digital

JIMÉNEZ GONZÁLEZ, JOAQUÍN
Selección de embriones y mejora genética. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [351.77(46):340.614Jim]

Memento práctico Francis Lefebvre: Urbanismo: 2020.

Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020. [PRA]

NASARRE AZNAR, SERGIO
Los Años de la crisis de la vivienda: de las hipotecas subprime a la vivienda colaborativa. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [351.778.53(46)Nas]

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE (dir.)
Derecho administrativo 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [35(46)Der] Biblioteca Digital

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE, GARCÍA CABA, MIGUEL MARÍA (dirs.)
Derecho deportivo 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [351.855.3(46):796Der] Biblioteca Digital

La realidad práctica del derecho administrativo: una mirada desde los tribunales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [35(46)Rea]

SUBIRANA DE LA CRUZ, SÍLVIA, FORTUNY CENDRA, MIQUEL (dirs.)
Compliance en el sector público. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [657(46):35.072.7Com]

DRET CIVIL

ARANDA RODRÍGUEZ, REMEDIOS
Practicum familia: 2020. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [PRA]

GARCÍA MAYO, MANUEL (dir.)

Cuestiones actuales en materia de mediación, familia y sucesiones. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer España: Bosch, 2020. [347.627(46):304Cue]

GETE-ALONSO CALERA, Mº DEL CARMEN, SOLÉ RESINA, JUDITH
Lliçons de dret civil català VII: dret de successions. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.65(46.71)(035)Get]

GÓMEZ ZAMORA, LEOPOLDO J. (coord.); HENARES RODRÍGUEZ, CRISTINA, LARA GONZÁLEZ, FEDERICO, VIZÁN PALOMINO, MARIA (auts.) [I 2 MÉS]
100 preguntas y respuestas prácticas sobre arrendamientos urbanos y el alquiler de vivienda. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.453.3(46)(036)Cie] Biblioteca Digital

Guía práctica de valoración de daños personales 2020: baremo e informe pericial: textos normativos, tablas, guía de la Comisión de Seguimiento, esquemas y formularios. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2020. [347.513(46) "2015" (036)Gui]

Memento práctico Francis Lefebvre: Civil Cataluña: persona, familia, sucesiones, personas jurídicas y derechos reales, obligaciones y contratos. Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [PRA]

MORILLO GONZÁLEZ, FERNANDO
Las acciones civiles y el procedimiento de tutela

 Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

administrativa de la propiedad intelectual. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.78(46):004.7Mor]

MUÑIZ CASANOVA, NATALIA
La cláusula suelo en el préstamo. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.441(46):347.278Muñ]

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE (dir.)
Derecho de familia 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.6(46)Der] Biblioteca Digital

ORTEGA GIMÉNEZ, ALFONSO, ALONSO GARCÍA, ESTHER
Acceso a la nacionalidad española por residencia: cuestiones prácticas para la preparación del examen de "Conocimientos constitucionales y socioculturales de España" Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2019. [347.176(46)Ort]

Practicum: propiedad horizontal y arrendamientos urbanos 2020. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [PRA]

SÁNCHEZ ALONSO, MARTA (coord.)
Disolución y liquidación de la sociedad de gananciales. Madrid: Francis Lefebvre, 2019. [347.627.2.03(46)Dis]

SOLER SOLÉ, GUILLEM
Vencimiento anticipado y ejecución hipotecaria: tras la

STJUE de 26 de marzo de 2019, la STS de 11 de septiembre de 2019 y la Ley de Contratos de Crédito Inmobiliario. Barcelona: Aferré Editor, 2019. [347.278(46)"2019"Sol]

DRET CONSTITUCIONAL

ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, IGNACIO
Brechas convencionales en España: un reto constitucional del siglo XXI. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [342(46)Alv]

ARANDA ÁLVAREZ, ELVIRO (dir.)
Las implicaciones constitucionales de la gobernanza económica europea. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342(4-672UE)Imp]

COMBALÍA, ZOILA, DIAGO, Mª PILAR, GONZÁLEZ-VARAS, ALEJANDRO (coords.)
Libertad de expresión y prevención de la violencia y discriminación por razón de religión. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342.727(46)Lib] Biblioteca Digital

GONZÁLEZ HERNÁNDEZ, ESTHER, TERRASSA ORTUÑO, FRANCISCO JESÚS
El amparo ordinario y extraordinario: cuestiones teórico-prácticas. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2019. [342.565.1(46)Gon]

OVEJERO PUENTE, ANA MARÍA (coord.)

Derechos humanos y empresa: balance y situación actual sobre el cumplimiento de los tres pilares. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342.7(46)Der]

PINTO DE ALBUQUERQUE, PAULO, PRECIADO DOMÈNECH, CARLOS HUGO
Hablemos de derechos humanos: la doctrina del TEDH y su aplicación en España desde los votos particulares del Juez Paulo Pinto de Albuquerque. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [DH-342.7(46)Pin]

PUYOL, JAVIER, FRANCO BLANCO, CARLOS
Libro de test delegado de protección de datos (DPO): dominio 3. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [342.738(46)"2018"Puy]

DRET FISCAL

Código práctico fiscal: 2020. Madrid: Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

LIZANDA CUEVAS, JOSÉ MANUEL, SOTELO LÓPEZ, JUAN JOSÉ
Práctica fiscal y contable en el Impuesto de Sociedades. 2ª ed.. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2020. [PRA-(076)336Liz]

Memento práctico Francis Lefebvre: Fiscal: 2020. Madrid: Francis Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

DRET INTERNACIONAL

LANDAETA CIPRIANY, CARLOS JOSÉ
Derecho penal internacional y jurisdicción penal universal: relación frente a la soberanía de los Estados, legalidad de la ley penal, prohibición de doble juzgamiento y cosa juzgada. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [DPI-341.4Lan]

MUÑOZ DE MORALES ROMERO, MARTA
Derecho penal europeo. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [PRA-343.2Muñ] Biblioteca Digital

TORRES CAZORLA, MARÍA ISABEL (coord.)
Bioderecho internacional y universalización: el papel de las organizaciones y los tribunales internacionales = International biolaw and university: the role of international organizations and international courts. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [351.77:340.61Bio] Biblioteca Digital

DRET LABORAL

GODINO REYES, MARTÍN
Jornada de trabajo. Madrid: Lefebvre-EI Derecho, 2020. [331.811(46)God]

Memento práctico Francis Lefebvre: Seguridad Social: 2020. Madrid: Francis Lefebvre-EI Derecho, 2020. [PRA]

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

Normativa laboral del COVID-19 consolidada. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [351.77(46):331Esp]

Práctica laboral para abogados: 2020: los casos más relevantes en 2019 de los grandes despachos. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2020. [PRA-(076)331Pra]

Practicum contratos de trabajo: 2020. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [PRA-(076)331Pra]

DRET MERCANTIL

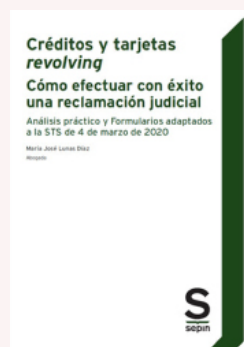
AZNAR GINER, EDUARDO
El concurso necesario de acreedores: adaptado al Real Decreto Ley 16/2020, de 28 de abril de medidas procesales y organizativas para hacer frente al COVID-19 en el ámbito de la Administración de Justicia y al Real Decreto Legislativo 1/2020, de 5 de mayo, por el que se aprueba el Texto Refundido de la Ley Concursal. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.736(46)2020"Azn] Biblioteca Digital

BERMÚDEZ, CONCEPCIÓN, CAMPUZANO, ANA BELÉN, GÓMEZ BERMÚDEZ, CLARA [I 1 MÉS]
GPS seguros. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [PRA] Biblioteca Digital

CASTILLEJO MANZANARES, RAQUEL (dir.)
Manual de mediación en asuntos civiles y mercantiles. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [PRA-347Man]

Estudios sobre propiedad industrial e intelectual: colección de trabajos en homenaje a Luis-Alfonso Durán. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2019. [347.77(46)Est]

LUNAS DÍAZ, MARÍA JOSÉ
Créditos y tarjetas revolving: cómo efectuar con éxito una reclamación judicial: análisis práctico y formularios adaptados a la STS de 4 de marzo de 2020. Las Rozas (Madrid): Sepín, 2020. [347.756(46):347.731Lun] Biblioteca Digital

MARÍN GÁMEZ, ELENA
Claves del buen abogado negociador. A Coruña (Galicia): Colex, 2020. [658.8:347.965.45Mar]

Memento práctico Francis Lefebvre: Mercados financieros: banca, bolsa y seguros: 2020-2021. Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [PRA]

MORA ALISEDA, JULIÁN, GARRIDO VELARDE, JACINTO, CASTRO SERRANO, JOSÉ (coords.)
Espacios y sociedades en transformación. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [657:005.35Esp]

MOYA JIMÉNEZ, ANTONIO
Régimen jurídico del transporte de viajeros y los usuarios. Barcelona: Aferre Editor, 2020. [347.763(46)Moy]

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE (dir.)
Actualidad mercantil 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.7(46)Act] Biblioteca Digital

PÉREZ RAMOS, CARLOS, PÉREZ RAMOS, TOMÁS (coords.)
Formularios prácticos: sociedades anónimas 2020. Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020. [347.725(46)(083.2)For]

RUBIO ROA, MARTA
Los deberes de los administradores de la sociedad afectada por una OPA. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.72.036.04(46)Rub]

RUIZ OJEDA, ALBERTO, LÓPEZ JIMÉNEZ, JOSÉ MARÍA (dirs.)
Estudios sobre resolución bancaria. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2020. [347.734(46)Est]

TRIGUEROS PINA, JOSÉ A., DURÉNDEZ GÓMEZ-GUILLAMÓN, ANTONIO (coords.) [I 19 MÉS]
Auditoría. Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020. [347.719(46)Aud]

ZUBIRI DE SALINAS, MERCEDES, MARCO ARCALÁ, LUIS ALBERTO, JARNE MUÑOZ, PABLO
El nuevo régimen de los viajes combinados y servicios de viaje vinculados en el derecho español. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.763.9(46)Zub]

DRET PENAL

ESPALIÚ BERDUD, CARLOS (dir.)
El conflicto y su situación actual: del terrorismo a la amenaza híbrida. Cizur Menor (Navarra): Civitas Thomson Reuters, 2019. [343.341Con]

LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, JACOBO (coord.); **BERMÚDEZ FARALDO, LAURA** (col.)
Delitos al volante: guía práctica sobre los delitos contra la seguridad vial y delitos imprudentes cometidos al volante. A Coruña (Galicia): Colex, 2019. [343.346(46)2015"Del]

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE (dir.)
Derecho penal 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [343.2(46)Der] Biblioteca Digital

PINTO PALACIOS, FERNANDO, PUJOL CAPILLA, PURIFICACIÓN
Manual de actuaciones en sala: técnicas prácticas en violencia de género. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2020. [343.615(46)2015"Pin]

DRET PROCESSAL

BANACLOCHE PALAO, JULIO
Los recursos en el proceso civil de declaración: regulación y estrategias procesales. Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer España: Bosch, 2019. [347.955(46)Ban]

FONTESTAD PORTALÉS, LETICIA (dir.); CARO CATALÁN, JOSÉ (coord.); BUENO DE MATA, FEDERICO (aut.) | 15 MÉS] **La Globalización del derecho procesal.** Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.9Glo]

FRÍGOLS I BRINES, ELISEU

Peritos dependientes de organismos públicos y su imparcialidad en el proceso penal. Madrid: Francis Lefebvre, 2020. [343.148(46)Fri]

Memento práctico Francis Lefebvre: Procesal: 2020.

Madrid: Francis Lefebvre-El Derecho, 2020. [PRA]

Práctica contenciosa para abogados: 2020: los casos más relevantes sobre litigación y arbitraje en 2019 de los grandes despachos. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2020. [PRA-(076)351.95Pra]

VILLAMARÍN LÓPEZ, MARÍA LUISA
El Juicio verbal y sus especialidades. Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer España: Bosch, 2019. [347.91(46)Vil]

DRETS DIGITALS

Memento práctico Francis Lefebvre: Derecho de las nuevas tecnologías: 2020-2021. Madrid: Francis Lefebvre, 2019. [PRA]

ORMAZÁBAL SÁNCHEZ, GUILLERMO
La prueba documental y la prueba mediante soportes informáticos. Hospitalet de Llobregat: Wolters Kluwer España: Bosch, 2019. [347.942(46):004.7Orn]

ORTEGA BURGOS, ENRIQUE (dir.)
Nuevas tecnologías 2020. Valencia: Tirant lo Blanch, 2020. [347.7(46):004.7Nue] Biblioteca Digital

TALÉNS VISCONTI, EDUARDO ENRIQUE
Incidencia de las redes sociales en el ámbito laboral y en la práctica procesal. Madrid: Lefebvre-El Derecho, 2020. [347.9(46):004.7Tal]

RECENSIONES

Código civil: 130 aniversario.

Obra coral que rendeix homenatge a la publicació del Codi civil i la seva entrada en vigor, i que el passat any 2019 va celebrar el seu 130è aniversari. L'editorial Wolters Kluwer recull en un format àgil i didàctic diferents articles, estudis i reflexions signats pels juristes més prestigiosos de la comunitat jurídica, sobre tots els àmbits de les relacions de Dret privat contemplats en aquest Codi. Reflexions al voltant de la globalització de les relacions jurídiques i de la revolució digital, i que

aborda des dels antecedents històrics de la norma, passant per la teoria de la contractació, les successives reformes en dret de família, drets reals, obligacions i contractes, fins a les normes processals del Codi. Insignes juristes i catedràtics signen els diferents capítols, entre els quals es troba la degana de l'ACAB, Mª Eugènia Gay, amb el capítol dedicat a la història del Codi, l'evolució del matrimoni en el seu si i els elements de contractació.

EBRAT PICART, ALEJANDRO
Herencias y donaciones en Cataluña: trucos para pagar menos impuestos: contiene ejemplos de liquidación del impuesto con la nueva reforma y consejos para evitar problemas familiares.

Nova edició d'aquesta guia bàsica en matèria de Dret Successori Català que presenta la novetat d'estar adaptada a la nova reforma de l'Impost de Successions a Catalunya, de recent aprovació el propassat mes de maig 2020. En un format àgil i entenedor constitueix una eina

molt útil pels professionals especialitzats en aquesta matèria exposant els casos pràctics i reals més habituals. Alhora, el llibre dedica dos capítols sencers a "consells" d'inestimable valor pràctic en ordre a estalviar impostos i a evitar problemes familiars en l'herència.

RODRÍGUEZ-PIÑERO ROYO, MIGUEL, TODOLÍ SIGNES, ADRIÁN (dirs.)

Vigilancia y control en el derecho del trabajo digital.

Destaquem una obra que cobra especial rellevància amb la irrupció de les noves tecnologies i la revolució digital en la nova realitat post COVID-19. Ens trobem en una època on es indubtable que la tecnologia com a forma de control dels treballadors està "en auge", però també és cert que, a través de diferents sentències el TEDH s'han vist

incrementades les reserves respecte al seu ús. Els directors de l'obra han coordinat les diferents aportacions que aborden totes les formes de control dels treballadors començant per la videovigilància i els sistemes GPS, passant per la reputació digital fins les decisions automatitzades sobre els treballadors, i sense oblidar el nou dret a la desconexió digital i els riscos per la salut dels treballadors. Obra molt recomanable i d'extrema actualitat que es presenta en format dual ("paper" i llibre electrònic) sense cost addicional.

DADES SOBRE DEONTOLOGIA, HONORARIS, ESTRANGERIA I TORN D'OFICI

Mantenint aquesta secció trimestral del Món Jurídic, iniciada l'any 2016, us presentem un nou document relacionat amb les funcions públiques de l'ICAB, amb dades i criteris que poden ser d'interès procedents dels Departaments d' Honoraris, de Deontologia, Estrangeria i Torn d'Ofici

COMISSIÓ D'HONORARIS: L'INFORME PREVI A LA TAXACIÓ DE COSTES

L'informe previ a la taxació és un servei col·legial previst en els articles 5 a 9 del Reglament de la Comissió d'Honoraris, aprovat per acord de la Junta de Govern de l'ICAB de 17 de setembre de 2019, com un servei voluntari i preventiu, per reduir la conflictivitat en matèria de taxació de costes.

Es tracta d'un servei que aquesta Corporació ha acordat oferir als seus col·legiats i col·legiades, dins de les funcions que li atorga l'article 40 apartat a) de la Llei 7/2006, de 31 de maig, de les professions col·legiades i els col·legis professionals, en relació amb els apartats b) i m) de l'art. 9 deis Estatuts de l'il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

Només procedirà emetre informe previ quan el sol·licitant (lletrat o lletrada minutant) acrediti una resolució judicial amb condemna en costes. No s'emetraran informes previs en procediments de jura de comptes, llevat de les designes del Torn d'Ofici quan s'escaigui. Abans de presentar la seva sol·licitud, el sol·licitant haurà d'autoliquidar els drets econòmics d'aquest servei. D'acord amb l'article 2 del Reglament de la Comissió d'Honoraris, s'aplicarà sobre la base imposable de la minuta objecte de l'informe la següent escala:

IMPORT MINUTA	DRETS ECONÒMICS
Fins a 1.000,00 euros	50,00 euros
Entre 1.001,00 euros i 3.000,00 euros	70,00 euros
Entre 3.001,00 euros i 15.000,00 euros	150,00 euros
Des de 15.001,00 euros	150,00 euros + 1% (import minuta - 15.000,00 euros).

A aquests drets econòmics s'hi afegiran els impostos corresponents.

La sol·licitud haurà d'expressar, coma mínim, el següent:

- Una succinta exposició de l'encàrrec professional, les tasques realitzades, el temps esmerçat, el resultat obtingut i la dificultat del cas.
- La relació separada i numerada de la documentació aportada.
- La sol·licitud ha d'anar acompanyada, coma mínim, de la següent documentació:
 1. Justificant d'ingrés dels drets econòmics.
 2. La minuta objecte de l'informe o el seu càlcul i el mètode del càlcul.
 3. El pacte d'honoraris, full d'encàrrec o pressupost acceptat pel client, si s'escau.
 4. Els escrits d'al·legacions de les parts.
 5. La resolució judicial de l'actuació minutada, on consti la imposició de costes.
 6. Els dictàmens pericials utilitzats en la defensa de l'assumpte, si existeixen.
 7. Designa del Torn d'Ofici, amb justificant de la situació d'assistència jurídica gratuïta del client, si s'escau, i documentació que acrediti el dret a cobrar honoraris.

Acreditat pel sol·licitant l'ingrés dels drets econòmics derivats de l'emissió de l'informe previ, la Comissió examinarà la suficiència de

la documentació i posteriorment comprovarà la raonabilitat de la minuta.

- Si la minuta és adequada s'estamparà al seu dors l'informe previ favorable amb el vist i plau de la Comissió, prèvia aprovació per la Junta de Govern, fent-hi esment de la documentació examinada.
- Si, a criteri de la Comissió, la minuta no és adequada s'emetrà informe previ desfavorable, donant un termini de 10 hàbils per refer-la sense cost addicional.

L'informe previ favorable d'una minuta implica que en opinió de la Comissió aquella no és excessiva, en atenció a la documentació examinada. Sempre que no existeixin al·legacions, fets, documents o qüestions no preses en consideració per la Comissió, aquesta queda vinculada pels informes previs que hagi emes.

COMISSIÓ DE DEONTOLOGIA I INTRUSISME PROFESSIONAL

ELS PRINCIPIS BÀSICS DE L'EXPEDIENT DISCIPLINARI RESPECTE A COL·LEGIATS I QUEIXANTS. L'ARTICLE 88È DE LA NAC.

La vigent Normativa de l'Advocacia Catalana (NAC), en vigor dels del dia 19 de febrer de 2019, ha respectat íntegrament l'anterior regulació en matèria de drets dels col·legiats i col·legiades i queixants en la tramitació dels procediments disciplinaris, en funció del límit, en aquesta matèria, que imposen el respecte la pròpia Llei 7/2006, de 31 de maig, de l'exercici de les professions titulades i del col·legis professionals, en especial els seus articles 15è a 29è, i la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions Públiques, en especial

els seus articles 53è a 126è, mantenint la redacció de l'article 88è, amb les mencions a les possibilitats de tramitació per mitjà de l'expedient electrònic, almenys en quant a les seves línies bàsiques relatives a la manera de relacionar-se les parts interessades, i que contempla:

A. Una relació d'aquells drets que assisteixen als advocats i les advocades, i a les societats professionals, que estiguin sotmesos o sotmeses a un procediment disciplinari, que reproduïxen els de la Llei 39/2015 referida, en quant a la informació sobre els fets que s'imputen, els òrgans instructors i sancionadors (identitat per possibles recusacions), i les possibles sancions a què s'enfrontin; el dret d'accés a les actuacions i a obtenir còpia dels expedients; a guardar silenci; el dret a proposar proves en els moments oportuns i usar el mitjans de defensa admesos en dret; el dret a actuar assessorats o representats; el dret a obtenir una resolució motivada, amb la valoració de les proves, la fixació dels fets i les infraccions i sancions que es considerin procedents; el dret a la comunicació per mitjans electrònics i a la confidencialitat de les actuacions; i el dret a la presumpció de no responsabilitat administrativa si no hi ha prova en contrari, ampliat a la presumpció d'innocència de caràcter penal fins resolució ferma.

És destacable, per ser pauta d'oblidada observació per a qui instrueixi un expedient disciplinari, que la càrrega de la prova en matèria sancionadora administrativa també correspon a qui acusa, estan obligats l'òrgan instructor i el sancionador a decretar l'arxivament d'aquells expedients on hi consti insuficient resultat de les proves practicades, sense perjudici de la pràctica de proves d'ofici per tal de suplir la deficiente proposició u obtenció per part de qui denuncia-

B. Una segona relació d'aquells drets que els marcs legals anteriorment citats, fonamentalment la Llei 39/2015, atorguen als o les queixants o denunciants, configurant pràcticament la seva intervenció com a part interessada, malgrat la Llei no estableix l'automatisme entre denunciant i part interessada, i la NAC, tampoc de forma clara, malgrat és discutible, en aquesta fase, poder discriminar eficaçment aquesta condició, que, bàsicament, són:

A tenir accés a l'estat de l'expedient, ser informats o informades dels actes de tràmit, obtenir còpies, conèixer els òrgans instructors i sancionadors; a la possibilitat de comunicar-se electrònicament amb el col·legi, a proposar els documents que puguin ser obtinguts per l'òrgan col·legial, a formular al·legacions i aportar documents fins la proposta de resolució, que hauran de ser tinguts en compte; i a actuar per mitjà de representant o assessor legal.

D'aquesta manera l'article 88è condensa bona part dels drets de les parts, encara que l'expedient disciplinari sempre serà una actuació d'ofici col·legial, i, en conseqüència si bé els drets dels o les imputats o imputades d'una o varies infraccions professionals tindran dret a la defensa, assimilable perfectament a la defensa penal, els o les denunciants, gaudiran dels drets reconeguts a la legislació administrativa, però mai assimilats a l'acusació penal de part, als efectes de proposta de sanció o d'arxivament, qualificació específica dels fets, entre altres factors diferencials.

COMISSIÓ D'ESTRANGERIA

LA DOCUMENTACIÓ DELS NACIONALS DEL REGNE UNIT DESPRÉS DEL BREXIT

L'Acord sobre la retirada del Regne Unit de Gran Bretanya i Irlanda del Nord de la Unió Europea i de la Comunitat Europea de l'Energia Atòmica

estableix que els nacionals del Regne Unit i els seus familiars que exerciren el dret de residència abans del final del període transitori i continuïn exercint-lo després d'aquest període tindran dret a residir en l'Estat d'acollida; també aquelles persones que el seu dret de residència neixi finalitzat el període transitori. Dret que hauran d'exercir d'acord amb les disposicions que siguin d'aplicació del Tractat de Funcionament de la Unió Europea i a la Directiva 2004/38/CE, i sense altres limitacions o condicions que les contemplades en l'Acord.

L'Acord faculta als Estats membres per exigir que els nacionals del Regne Unit de Gran Bretanya i els membres de la seva família que resideixen en els seus territoris sol·licitin una nova condició de resident si consideren necessari comprovar si els correspon el dret de residència conforme a l'Acord. Si la resolució és favorable seran documentats amb un document de residència. Si l'Estat decideix no exigir-la, aquells tindran dret a sol·licitar-lo. Document de residència que s'expedirà segons el model uniforme de permís de residència per a nacionals de tercers països previst en el Reglament del CE 1030/2020.

Espanya ha optat per no exigir una nova condició de resident. I en aplicació de l'article 19 de l'Acord, permet la presentació voluntària de les sol·licituds de documents de residència durant el període transitori, habilitant un procediment de documentació a tal efecte.

El procediment per a l'expedició del document de residència, previst a l'article 18.4 de l'Acord, es regula en la instrucció conjunta de la Direcció General de Migracions i de la Direcció General de la Policia publicada en el BOE per Resolució de 2 de juliol de 2020. En ella es precisa que els nacionals del Regne Unit i els seus familiars que resideixin en Espanya conforme amb l'Acord podran sol·licitar l'expedició del document de residència a partir del 6 de juliol de 2020; les persones el dret de residència de les quals comenci després del final del període transitori, el termini de presentació de la sol·licitud serà de tres mesos

des de la seva arribada a Espanya o des de què es produeixi el naixement.

Aquest procediment de documentació implica que, per evitar duplicitats, les sol·licituds de certificats de registre i de les targetes de residència dels familiars de nacionals del Regne Unit sol·licitades durant el període transitori s'entendran i es tramitaran com sol·licituds de documents de residència. Conseqüentment, els procediments administratius iniciats abans del 6 de juliol per obtenir aquells o aquelles es tramitaran d'acord al procediment regulat en la Instrucció conjunta.

El procediment de documentació s'estructura diferenciant entre residents documentats i residents no documentats perquè no van obtenir el certificat de registre o la targeta de residència abans del 6 de juliol de 2020 o per haver arribat a Espanya en el període comprès entre l'anterior data i el final del període transitori o en un moment posterior. Dependent del cas el procediment constarà d'un o de dos passos.

Pels nacionals del Regne Unit que resideixen a Espanya amb un certificat de registre només hauran d'acudir a dependències policials per sol·licitar l'expedició del document de residència, temporal o permanent, en funció del temps que portin residint a Espanya.

Els nacionals del Regne Unit que hi resideixen sense certificat de registre primer hauran de presentar la sol·licitud de documentació a l'Oficina d'Estrangeria que la resoldrà; en el cas de què la resolució sigui favorable, la policia expedirà un document de residència temporal o permanent atenent al temps de residència en el país.

Els familiars dels nacionals del Regne Unit, nacionals d'un tercer Estat, que siguin titulars d'una TRFUE inicial i no portin cinc anys de residència en Espanya podran sol·licitar directament a la Policia l'expedició d'un document de residència temporal. Però si han arribat als cinc anys de residència i continuen sent titulars

d'una TRFUE inicial, l'expedició del document de residència permanent per la policia requerirà que primer la sol·licitin a l'Oficina d'Estrangeria.

Els familiars dels nacionals del Regne Unit, nacionals d'un tercer Estat, que siguin titulars d'una TRFUE permanent podran sol·licitar l'expedició del document de residència permanent directament a la Policia.

Si aquests familiars resideixen sense la targeta de residència, el procés de documentació constarà de dos passos: la sol·licitud a l'Oficina d'Estrangeria perquè la resolgui i, en el seu cas, l'expedició del document de residència per la policia, que serà temporal o permanent segons consti acreditat que la residència ha estat inferior o superior a cinc anys.

COMISSIÓ DEL TORN D'OFICI

COMPARATIVA ASSISTÈNCIES 2020 – 2019:

Ateses les especials circumstàncies provocades per la crisi sanitària del COVID-19 i pel Reial Decret 463/2020, de 14 de Març, de declaració de l'Estat d'Alarma, des d'aquella data i fins el passat dia 22 de maig, ens han demanat un total de 4.401 assistències per a persones detingudes o investigades (per torn de guàrdia) i 437 per a víctimes de violència de gènere.

Aquestes dades suposen una reducció d'un 61,72% en les assistències per persones investigades o detingudes demanades respecte al mateix període de l'any 2019, i d'un 45,92% en les peticions de designacions per víctimes de violència de gènere.

	Assistències a persones detingudes i víctimes de VG o investigades	
14/03/20 - 22/05/20	4401	437
14/03/19 - 22/05/19	11496	808
Disminució (%)	-61,72%	-45,92%

Distribució dels delictes

Respecte a la distribució dels delictes en les assistències comunicades per a persones detingudes o investigades durant l'Estat d'Alarma, la següent taula mostra els més freqüents, sent d'especial rellevància que els delictes més comunicats aquests dies són els relacionats amb la violència de gènere:

ASSISTÈNCIA PERICIAL COM A PRESTACIÓ DEL DRET A L'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA LLEI 1/1996, DE 10 DE GENER, D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA (LAJG)

Entre les prestacions de les que es poden beneficiar les persones que tinguin reconegut el dret a l'assistència jurídica gratuïta l'article 6, en el seu apartat sisè, recull el dret a l'assistència pericial a càrrec del personal tècnic adscrit als òrgans jurisdiccionals.

Es pot sol·licitar assistència jurídica gratuïta (AJG) només a efectes de l'informe pericial?

No. S'haurà de sol·licitar el reconeixement del dret en el marc d'un procediment i/o pretensió concreta ja sigui per interposar una demanda o bé per contestar-la.

Si el meu client té reconegut el dret a l'AJG, puc presentar l'informe pericial amb la demanda o bé amb la contestació?

No serà possible ja que de forma prèvia serà el Jutge o Tribunal, a petició de la part, qui haurà de fer la designació d'entre els professionals adscrits als òrgans jurisdiccionals a tal efecte sempre que consideri la prova pertinent.

Com haig de sol·licitar la pericial?

La necessitat de l'informe pericial es podrà sol·licitar mitjançant ALTRESSÍ indicant breument sobre quina matèria haurà de versar l'informe i el perfil professional del pèrit. A partir d'aquí es decidirà sobre el tècnic més adient per poder-lo desenvolupar.

En els procediments verbals sense tràmit de contestació per escrit s'haurà de demanar la designació de pèrit judicial al menys amb deu dies d'antelació a la data assenyalada per a la vista.

Hi ha algun supòsit en el que es pugui designar un pèrit privat?

Sí, tot i que es tracta d'una situació excepcional pels supòsits en els que no hi hagi tècnics en la matèria de que es tracti i, com s'ha indicat anteriorment, sempre que el Jutge ho consideri adient. De ser així dictarà resolució motivada i l'informe es farà per part del tècnic privat que correspongui.

En quins casos el Departament de Justícia GEN-CAT no es faria càrrec del pagament dels pèrits?

Tot i que en principi els beneficiaris del dret a l'AJG no haurien d'assumir el cost del honoraris dels professionals intervinents, com ara els pèrits, hi ha algunes excepcions que recull l'Ordre JUS/419/2009, de 17 de setembre, relativa al pagament dels peritatges judicials a càrrec del Departament de Justícia:

- Quan en la sentència que posi fi al procés hagi pronunciament sobre costes a favor del titular del dret a l'assistència jurídica gratuïta.
- Quan, ha vençut en el plet el titular del dret a l'assistència jurídica gratuïta i no havent-hi en la sentència pronunciament exprés sobre costes, els beneficis obtinguts per aquell en el procediment superin en tres vegades la quantia de les costes causades en la seva defensa.
- En el supòsit que en la sentència que posi fi al procés es condemni en costes al titular del dret a l'assistència jurídica gratuïta, quedarà aquest obligat a abonar els peritatges realitzats per tècnics privats, si dins dels tres anys següents a la terminació del procés vingués a millor fortuna.

Código Penal Comentarios y Jurisprudencia

5.ª edición

4 tomos
5.000 páginas

Coordinador:

Julián Sánchez Melgar

Magistrado de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo
y ex Fiscal General del Estado

contenidos:

5.ª edición actualizada a marzo 2020. En sus cuatro tomos y más de 4.000 páginas se analiza sistemáticamente el Código Penal a través de comentarios doctrinales y una cuidada selección de jurisprudencia, todo ello realizado por prestigiosos juristas, coordinados por Julián Sánchez Melgar, Magistrado de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo y ex Fiscal General del Estado.

Incluye la actualización de los 28 artículos afectados por las dos reformas llevadas a cabo por las Leyes Orgánicas 1/2019 y 2/2019, y además recoge las sentencias más relevantes que se han dictado recientemente (sobre delitos sexuales, sentencia del “procés”, etc.). Cada precepto del Código Penal aparece acompañado de sus respectivos textos vigente y anterior, concordancias legislativas, Acuerdos del Pleno de la Sala 2.ª del Tribunal Supremo, Instrucciones, Circulares y Consultas de la Fiscalía General del Estado, jurisprudencia y comentarios doctrinales, con una gran interpretación práctica, abordando con especial detalle todos los artículos afectados por las citadas reformas y jurisprudencia.

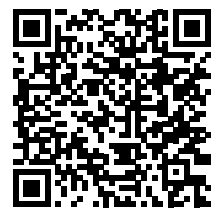
precio:

120 €

+4% de IVA

Adquiérelo ya en

<https://bit.ly/CPenalSepin>

¿Qué programa de gestión utiliza?

#1

#2

#3

#4

Uno que acaba de salir

Perfil: **El temerario**

¿Haciendo de conejillo de indias con un nuevo sistema?

Conoce tu perfil en:
www.levelprograms.com

902 15 21 27

LEVEL
PROGRAMS